Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

1 КРАСАВІКА 2023 г. СУБОТА

№ 62 (29942)

ЗВЯЗДА

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

«БЕЛАРУСЬ — ГЭТА НАША ЗЯМЛЯ. ТОЛЬКІ МЫ САМІ БУДЗЕМ ВЫЗНАЧАЦЬ СТРАТЭГІЮ РАЗВІЦЦЯ, ТОЛЬКІ МЫ НЯСЁМ РЭАЛЬНУЮ АДКАЗНАСЦЬ ЗА СВАЮ БУДУЧЫНЮ»

Галоўная тэма Паслання Прэзідэнта да беларускага народа і Нацыянальнага сходу — умовы захавання незалежнасці і суверэнітэту

Фота БелТА.

Гэта найважнейшая палітычная падзея, калі кіраўнік дзяржавы вызначае прыярытэтныя кірункі развіцця краіны як на ўнутраным, так і на знешнім контуры, адбылася ў традыцыйным фармаце. Ва ўрачыстай абстаноўцы ў Палацы Рэспублікі прысутнічала звыш 2,5 тысячы чалавек. Сярод запрошаных — парламентарыі, дэлегацыі ад абласцей і сталіцы, вышэйшыя службовыя асобы краіны, члены ўрада, кіраўнікі дзяржаўных органаў, сродкаў масавай інфармацыі, прадстаўнікі дыпламатычнага корпуса і міжнародных арганізацый, кіраўнікі рэлігійных канфесій, парламентарыі мінулых скліканняў, прадстаўнікі рэальнага сектара эканомікі, моладзь, прадстаўнікі грамадзянскай супольнасці, журналісты. Вялікая аўдыторыя сачыла за выступленнем Прэзідэнта ў прамым эфіры — прамую трансляцыю глядзелі і ва ўсіх рэгіёнах нашай краіны, і за яе межамі. Традыцыйна з вуснаў Аляксандра Лукашэнкі гучалі фундаментальныя рэчы, ад якіх напрамую залежыць далейшае развіццё дзяржавы, бяспека і дабрабыт кожнага беларуса.

Перад тым як агучыць Пасланне, Прэзідэнт заўважыў, што ён абсалютна перакананы, што за гэтай залай (*Палацам Рэспублікі.* — **«Зв».**) назіраюць мільёны-мільёны вачэй. «У гэтай зале сёння сабраны вялікія розумы нашага чалавецтва, прабачце за нясціпласць, і за межамі нашай краіны», — удакладніў беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка прызнаўся, што ён уважліва сачыў за пажаданнямі прысутных у зале, агучанымі ў СМІ. «Я бачыў, хто і што хацеў бы ад мяне пачуць, я вас разумею, але і вы зразумейце мяне: сёння я абмежаваны пэўнымі рамкамі, — адзначыў кіраўнік дзяржавы. — Па-першае, гэта штогадовае Пасланне Прэзідэнта. Па-другое, гэта канцэнтраваны погляд на сітуацыю ў краіне і за яе межамі і задачы на будучыню. І трэцяе — мы прадугледзелі адказы на пытанні. Такі дэмакратычны крок, прыняты намі — Парламентам і Прэзідэнтам. Калі я не закрану пэўнае пытанне, пэўную праблему, якая стаіць перад дзяржавай і беларускім народам, вы маеце магчымасць удакладніць нешта і задаць дадатковае пытанне. Разам з вамі мы знойдзем адказы на ўсе пытанні, якія стаяць перад нашым грамадствам».

Напачатку Прэзідэнт агучыў тэму гэтага Паслання — умовы захавання суверэнітэту і незалежнасці. І кіраўнік дзяржавы адразу патлумачыў, чаму менавіта на гэтай тэме будзе сканцэнтравана яго ўвага: «Усё вельмі проста. ***Ніколі раней у гісторыі нашай краіны, асабліва нашай незалежнай Беларусі, не стаяла так востра пытанне — суверэнітэт і незалежнасць. Ніколі яшчэ ў гісторыі мы не падыходзілі да такой небяспечнай рысы, калі трэба ўдзяліць, мякка кажучы, асабліву ўвагу захаванню суверэнітэту і незалежнасці нашай краіны.*** Я маю на ўвазе нашу найноўшую гісторыю. Таму паспрабую агучыць галоўныя ўмовы. З майго пункту гледжання. Аднак гэта не абсалютныя ўмовы. А ўжо праз іх я паспрабую вызначыць нашы бягучыя задачы. Перш за ўсё на бягучы год — штогадовае Пасланне Прэзідэнта. Праз бягучыя праблемы паспрабуем зазірнуць за гарызонт, паглядзець і падумаць, а якім шляхам ісці, а якія мы памылкі здзейснілі і што мы будзем рабіць заўтра і паслязаўтра. Натуральна, мы пачнём з агульнага, без чаго немагчыма вызначыць ні бягучыя, ні перспектыўныя задачы».

Захаваць сапраўдныя каштоўнасці

«Пытанні, якія ставім, датычацца кожнага беларуса. Тэмы, якія мы абмяркоўваем, — ад жыцця, — адзначыў Прэзідэнт. — ***У цэнтры рашэнняў, якія прымаем, — імкненне да захавання міру, стваральнай працы на карысць будучыні Беларусі, сацыяльная справядлівасць. Гэта нашы дэмакратычныя каштоўнасці, сапраўдныя каштоўнасці! Скажу больш, гэта аснова нашай нацыянальнай ідэі, якую рэльефна вызначыў цяперашні час. І служыць гэтай ідэі павінны мы ўсе: і словам, і справай. Асабліва цяпер, калі на планеце становіцца ўсё менш і менш месца для бяспечнага і годнага жыцця.***

У імкненні да мірнай стваральнай працы насуперак выклікам, якія ставіць час, мы, беларусы, не адзінокія. Мала каму падабаецца бачыць, як іскрыць па лініі Захад — Усход, як з'яўляюцца новыя раздзяляльныя лініі і зноў апускаецца жалезная заслона. Ніхто не хоча звядваць на сабе наступствы шалёных і бескарысных санкцыйных войн. І гэта галоўнае. Народы не разумеюць, як можа быць сумыльчальная ідэалогія глабальнага міжнароднага праекта ўстойлівага развіцця з такімі «дасягненнямі» сучаснасці, як небывалы голад, эпідэміі, маральная дэградацыя, разгул анармальных каштоўнасцяў. Такога ў сусветнай гісторыі яшчэ не было!

Падобнае развіццё цяжка назваць цывілізацыйным. Як і тое, што свет марнуе трыльёны долараў на забойствы людзей і спусташэнне дзяржаў, а не на стваральную працу. Гэта найглыбейшы крызіс, крызіс усёабдымны, шматбаковы, у многім рукатворны — на знішчэнне канкурэнтаў. Такога таксама яшчэ ў гісторыі не было. Якім будзе выхад з яго, пакуль невядома, але ўсе разумеюць, што філасофія светаўладкавання будзе мяняцца. Свет будзе абсалютна іншы. У гэтым уся сутнасць гістарычнага моманту.

Прадчуванне эпахальных перамен літаральна лунае ў паветры. Гэтаксама, як і пытанне: якім будзе наша заўтра? І перш чым паспрабаваць зазірнуць за гарызонт, трэба даць сумленную і прынцыповую ацэнку падзеям, якія сыгралі ролю трыгера, працэсу, які ўжо нельга спыніць. На жаль, нельга. Успомніце, з чаго пачыналіся ўсе вядомыя гарачыя канфлікты апошніх дзесяцігоддзяў? З несуцішнага імкнення Захаду падпарадкаваць сабе ўвесь свет. І нават не Захаду. Адной краіны. З пераходу самадастатковых, сапраўды незалежных дзяржаў пад знешняе кіраванне. Яно, як вірус, пранікала ў палітычнае жыццё краіны альбо праз дзейную ўладу, альбо праз апазіцыю. Як правіла праз эліты, якія ўгразлі ў ашалелай карупцыі. Таму што той, каму ёсць што губляць, хто мае рахунак у замежным банку з шасцю нулямі, будзе служыць каму заўгодна і як заўгодна. Бывала і так, што пад вонкавым кіраваннем аказваліся цэлыя народы, адурманеныя ідэямі стварэння «новай краіны», «новага парадку», «новага дасканалага грамадства». Усе гэтыя зацяганыя лозунгі вы не раз чулі, вядома ж».

Бяда прыходзіць туды, дзе яе ўпускаюць

«Падобныя ідэалагічныя «бомбы» былі закладзены ва ўсіх былых савецкіх рэспубліках. І цяпер мы бачым, як яны дэтануюць. ***Спачатку краіну накрывае «мяккая» культурная экспансія, мяккая сіла, а потым топчацца бот замежнага наёмніка. Гэта значыць, пакуль народ уцягваецца ў барацьбу з самім сабой, адракаючыся ад мінулага, традыцый, захапляючыся нацыянальным пытаннем і рознага роду лібералістычнымі праектамі, землі, рэсурсы, нацыянальныя каштоўнасці пераходзяць ва ўласнасць замежных карпарацый і фінансавых інстытутаў.*** А для кіравання на месцах падбіраюцца тыпу нашых зберлух. Тэрыторыя краіны ператвараецца ў поле для эксперыментаў — ваенных, біялагічных, палітычных, ідэалагічных. Вынік — новае, так званае «дасведчанае» грамадства, аказваецца на мяжы галечы, а краіны — на мяжы разрабавання.

Іншымі словамі, бяда прыходзіць туды, дзе ёй людзі самі адчыняюць дзверы. Самы паказальны і вельмі драматычны прыклад — зусім побач, каля нашай паўднёвай граніцы, дзе бойня не спыняцца, пакуль заакіянскі гаспадар не дасць адмашку. Няўжо народу Украіны не патрэбен мір? Але каму цікава меркаванне гэтага самага народа? Вось вам і ўся «незалежнасць». Пра што б ні ішла гаворка, якія б працэсы ні аналізаваліся ў наш час, мы пастаянна ўпіраемся ў сітуацыю ва Украіне. Давайце і мы, хоць бы ў агульных рысах, як закранём. Але ў гэтым фармаце не хачу паглыбляцца ў падзеі ўкраінскага крызісу. Хаця я быў у эпіцэнтры гэтага крызісу. Я як ніхто іншы быў паглыблены ў тое, што адбываецца на Украіне. І цяпер я адтуль не «вылез», я знаходжуся там. Можа, нават больш, чым асобныя тыя, хто павінен быць глыблены ў прычыны развіцця гэтага канфлікту. Таму чыста схематычна.

СТАР. 2–5

Фота БелТА.

СЯБРОЎСТВА, ПРАВЕРАНАЕ ЧАСАМ

Дарагія сябры!

Ад усёй душы віншую вас з Днём яднання народаў Беларусі і Расіі.

Час даказаў трываласць і непарыўнасць беларуска-расійскага сяброўства, заснаванага на прынцыпах раўнапраўя, узаемнай павагі, даверу і падтрымкі, гістарычнай супольнасці і прыхільнасці адным і тым жа духоўна-маральным каштоўнасцям.

Выконваючы волю народаў, мы паслядоўна нарошчваем патэнцыял Саюзнай дзяржавы. Мінск і Масква аб'ядноўваюць намаганні ў мэтах рэалізацыі комплексу мер стратэгічнага значэння, накіраваных на ўмацаванне суверэнітэту і паскоранае развіццё нашых краін.

Шырокі ахоп сфер і глыбіня ўзаемадзеяння па праве дазволілі называць Саюзную дзяржаву лакаматывам інтэграцыйных працэсаў на постсавецкай прасторы.

Беларусь і Расія сумесна асвойваюць космас, будуюць атамныя станцыі, рэалізоўваюць праекты ў галіне мікраэлектронікі і самалётабудавання, вядуць унікальныя высокатэхналагічныя распрацоўкі.

Але самае галоўнае наша дасягненне — забеспячэнне роўнасці правоў грамадзян, сацыяльных гарантый, выплаты пенсій, магчымасцяў працаўладкавання і паступлення ў ВНУ.

Упэўнены, што імкненне беларусаў і расіян да яднання будзе служыць трывалым падмуркам для далейшага пашырэння шматпланавага і ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва, будаўніцтва моцнай, аўтарытэтнай і квітнеючай Саюзнай дзяржавы.

Жадаю вам здароўя, шчасця, дабрабыту і мірнага неба.

Старшыня Вышэйшага дзяржаўнага савета Саюзнай дзяржавы, Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

Добрыя навіны

НОВАЯ ДЗІЦЯЧАЯ ПАЛІКЛІНІКА

У Фрунзенскім раёне Мінска афіцыйна адкрылася 14-я гарадская дзіцячая клінічная паліклініка. Новы сямівяровы будынак па адрасе: вуліца Сухараўская, 40 разлічаны на 480 наведванняў за змену. Агулам паліклініка абслугоўвае 18,2 тысячы дзяцей.

МАДЭРНІЗАВАНЫ ЦЭХ

У сталіцы адкрыўся мадэрнізаваны цэх па вытворчасці ўнікальных лекаў «УНІТЭХПРАМ БДУ». Новы ўчастак аснашчаны сучасным абсталяваннем і поўнасцю адпавядае міжнародным стандартам. Тут плануецца выпуск прэпаратаў, якія не маюць аналагаў у свеце: супрацьспаечны «Антыспайк», антыбактэрыяльны «Фостэлантан» і супрацьпухлінны «Праспідэлонг». Усе лекі распрацаваны вучонымі БДУ.

СЯЎБА ПАЧАЛАСЯ

У ААТ «Завідаўскае» Добрушскага раёна пачалі сяўбу ранніх яравых збожжавых культур. Пад яравую сяўбу адведзена 400 га плошчаў, а ўвесь збожжавы клін у гаспадарцы складае каля 1800 га.

Паводле БелТА.

ISSN 1990 - 763X

«БЕЛАРУСЬ — ГЭТА НАША ЗЯМЛЯ. ТОЛЬКІ МЫ САМІ ТОЛЬКІ МЫ НЯСЁМ РЭАЛЬНУЮ АДКАЗНАСЦЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У сярэдзіне другога дзесяцігоддзя бягучага стагоддзя не Расія і не Беларусь здзейснілі дзяржаўны пераварот у брацкай Украіне. З гэтага часу пачаўся адлік таго, што адбываецца дагэтуль. Чахарда ва ўладзе, прамерная карупцыя, галеча большай, абсалютна большай, чаткі насельніцтва, непрымальны нацыяналізм з элементамі фашызму, забарона рускай мовы, знішчэнне ўсяго, што звязана з перыядам Савецкага Саюза, гераічнага мінулага: знос помнікаў, перайменаванне вуліц і гераізацыя забойцаў мірных грамадзян Беларусі, Расіі, Украіны. З апошнім мы ніяк не можам пагадзіцца і дазволіць. *Бо гераізаваць тых, хто спальваў Хатынь і сотні вёсак на тэрыторыі Беларусі — мы ніколі не пагодзімся.*

У той час галоўным знешнепалітычным трэндам пасля дзяржаўнага пераварот, як вы памятаеце, ва Украіне стала ўступленне ў НАТА і прапанова паўночнаатлантычнаму блоку размясціць яго вайсковыя базы на тэрыторыі Украіны. Рабілася гэта акуратна (я гэта памятаю) — пад выглядам трэніровачных цэнтраў.

Улічваючы надзвычайную пагрозу бяспецы, Расійская Федэрацыя вымушана была пайсці на надзвычайныя меры, уключыўшы ў склад Расіі Крым. Заўважце, згадайце — без адзінага стрэлу. Што там адбылося і чаму гераічна тады ўкраінцы не абаранялі свой родны край, у будучыні прыйдзецца разабрацца. Падзеі на ўсходзе Украіны (Данбас) сталі працягам палітыкі знішчэння ўсяго рускага. Ідэалогія фашызму, ужо фашызму, пераўвараецца ў практыку: забойствы нязгодных і падпалы, у полымі якіх гарэлі людзі (Адэсу згадайце).

Знішчэнне рускага насельніцтва, правакацыі супраць Расіі і яе кіраўніцтва вымусілі Прэзідэнта Расійскай Федэрацыі прыняць меры па абароне рускага чалавека. Дарэчы, хачу нагадаць, асабліва «ачумелым» сёння ў Расіі. Бо вы ж тады ад Пуціна патрабавалі спыніць генацыд рускага чалавека ў Данбасе, вы расійскую ўладу тады падштурхоўвалі да таго, каб гэтая абарона была аказьцёўлена. А што цяпер? Што адбылося? Чаму так хутка памянялі пункт гледжання і пабеглі праз розныя пераваліны, граніцы, каб не дапамагчы рускаму чалавеку на Данбасе. І пайшло-пайшло супрацьстаянне на ўсходзе Украіны, якое прывяло да чалавечых ахвяр. Вы таксама гэта памятаеце».

Трэба пачаць перагаворы. Менавіта цяпер, а не пазней

«І тады, знаходзячыся ў віры гэтых падзей, вельмі паглыбленым у гэтыя падзеі, я памятаю, як усякія прапановы аб міры з кіраўніцтвам Украіны адматаліся. Я часта казаў, я як сабачка бегаў ад аднаго Прэзідэнта да другога і перадаваў розныя пасылы, месенджы — мне было вельмі важна спыніць гэтую вайну. І калі нічога не атрымлівалася, я рызыкнуў. Я прапанаваў: добра, раз так адбылося паміж блізкімі братамі і людзьмі, давайце тады мы станем паміж вамі, падвядзём пагранічныя войскі да той граніцы (450 кіламетраў), якую патрабавалі ўкраінцы неадкладна аддаць пад кантроль Украіны. Але і на гэта тагачасныя кіраўнікі Украіны не пайшлі. А калі перагаворы сталі фактам, які адбыўся, памятаеце, тут, у Мінску, як цяпер нам вядома, — выйграны час (гэта былі не перагаворы, гэта было прыкрыццё, гэта быў падман) выкарыстоўваўся Захадам для мілітарызацыі Украіны і ўзбраення яе арміі. Памятаеце, нядаўна пасрэднікі, якія сюды прыехалі, Меркель і Францоа Аланд, аб гэтам заявілі: «Мы героі. Мы тады прыпынілі бойню для таго, каб даць падняцца Украіне, каб яе ўзброіць навейшымі відамі зброі». Пачалася з таго часу падрыхтоўка да поўнамаштабнай вайны з Расіяй.

Разумеючы навізлую пагрозу вайны, кіраўніцтва Расійскай Федэрацыі запатрабавала гарантыі бяспекі ад спонсараў пераўтварэння Украіны ў «антырасію». Чым гэта скончылася, мы ведаем. Скажу шчыра, мне апошнім часам вельмі часта з пэўнымі ўплывовымі коламі на Захадзе прыходзілася абмяркоўваць гэтую тэму. Яны, як і раней, гаварыць: «Гэта было несур'ёзна. Ну што там Пуцін прапанаваў? Гэта была несур'ёзная прапанова. Мы на гэта проста не маглі пайсці. Але калі гэта была несур'ёзная прапанова і якая нічога не значыла, то дайце пісьмовыя гарантыі, то чаму вы не напісалі яму гэтыя гарантыі. У патрэбны момант, як звычайна, плюнулі б на гэтыя гарантыі. Але калі забразгала вайна, чаму вы хоць бы не прадставілі на паперы гэтыя гарантыі? Цішыня.

Намаганнямі Злучаных Штатаў і іх сатэлітаў у роднай нам краіне развязана поўнамаштабная вайна — «да апошняга ўкраінца», у выніку якой толькі на працягу года загінула і скалечана каля паўмільёна чалавек з абодвух бакоў. Мільёны сталі бежанцамі. На гарызонце ў выніку замаячыла Трэцяя сусветная з ядзернымі пажарамі. Можна яшчэ шмат гаварыць аб гэтым перыядзе. Але не ў гэтым справа. Сёння не ў гэтым справа. Сёння ўнікальны, асабліві момант, якога не будзе ні ў гісторыі Расіі, Беларусі і Украіны, ні ў сусветнай гісторыі тым больш. ***Пытанне адно — што рабіць? Усе вы разумееце і ведаеце: шлях адзін — перагаворы. Перагаворы без папярэдніх умоў!*** Ну што за «цуды»? Прэзідэнт суверэннай незалежнай краіны падпісвае ўказ, які датычыцца менавіта яго, забараняе сабе весці перагаворы аб міры. Гэта проста смешна. Кажу вам як Прэзідэнт. Калі ты не хочаш весці перагаворы, дык не вядзі іх, навошта падпісваць гэты ўказ і смяшыць усіх людзей? Што ты гэтым хочаш прадэманстраваць? Мае кантакты ў пачатку канфлікту з Уладзімірам Зяленскім сыходзіліся да аднаго — я яго проста падштурхоўваў па-братэрску, калі хочаце, па-сыноўніцку, заўсёды спрабаваў павярнуць тады, куды трэба з майго пункту гледжання. Я яму заўсёды казаў: «Валодзя, ты падумай, вайна ідзе на тваёй зямлі, на тваёй тэрыторыі. Сёння ты будзеш героем, ездзіць пад Бахмут, пад Арцёмаўск, уручаць узнагароды, а пройдзе час — народ з цябе спытае, чаму ты не спыніў гэтую вайну. Чаму ты не зрабіў усё, каб вайны гэтай не было? А калі яна пачалася, чаму ты не спыніў яе, і гінуць ні ў чым не вінаватыя людзі. Бо гінуць, я яму казаў, не твае дзеці, не твае сваякі — яны, магчыма, дзесьці на блакітным беразе забаўляюцца. А гінуць тыя, хто не павінен гінуць. І іх сваякі, калі яны загінуць, спытаюць. Кажучы па-народнаму, ну загінуў чалавек, а скалечаны — без нагі, без рукі, без абедзвюх ног, на каляску якога перавозяць, — каму ён патрэбны? А калі ў яго сваякоў няма, якія могуць яго дагледзець? Што тады? Як бачым — цішыня. Таму трэба пачаць перагаворы. Менавіта цяпер, а не пазней. Чаму? Адказ просты: у нас марудна запрагаюць, але хутка ездуць. Беражыцеся! Калі Расія раней, і ў нас таксама, прасіла зброю і боепрыпасы, каб сябе засцерагчы, сёння яна ні ў кога не просіць. Чаму? Ваенна-прамысловы комплекс, абаронна-прамысловы комплекс, я гэта ведаю дакладна, сёння Расія разгорнецца на поўную магутнасць. І калі гэты ваенна-прамысловы комплекс разгорнецца на поўную магутнасць, аб мары гаварыць будзе цяжка. Гэтая руская падвода па інерцыі калі пакаціцца, мала не падасца. Цяпер (даймаўляцца. — **«Зв.»**) — пакуль можна. Калі ж Украіна будзе напханая зброяй, заходняй, — там ужо не засталося савецкай зброі, калі перападыхтуюцца пройдуць вайсковцы, з іншага боку таксама будзе армада. Мы страцім не паўмільёна забітымі і скалечанымі. Таму спыніцца трэба цяпер, пакуль не пачалася эскалацыя. І паспрабую рызыкнуць прапанаваць спыніць бавыя дзеянні (многія цяпер, асабліва ў Расіі, могуць сказаць: «Дык мы ўжо спынялі тады на Данбасе»), тады была іншая сітуацыя, і з улікам тых умоў — спыніць трэба бавыя дзеянні, перамір'е аб'явіць без права перамяшчэння і перагрупоўкі войскаў з абодвух бакоў, без права перакідкі зброі і боепрыпасаў, жывой сілы і тэхнікі. Усё — мёртва, замерлі! ***І калі Захад чарговы раз паспрабуе выкарыстаць паўзу ў баявых дзеяннях, як гэта было, для ўзмацнення сваіх пазіцый, зноў жа падманам (гэта было). Расія абавязана задзейнічаць усю магутнасць ВПК і арміі для прадухілення эскалацыі канфлікту***. І фосфарныя боепрыпасы, і абеднены ўран, і ўзбагачаны ўран — усё павінна пайсці ў дзеянне, калі чаргоды раз будзе падман і будзе заўважаны хоць найменшы рух праз граніцу на Украіну або з іншага боку, з боку Расіі, рух войскаў і падрыхтоўка да атакі. Вайскоўцы мяне зразумеюць. Усе пытанні: тэрытарыяльныя, аднаўленчыя, бяспекі і іншыя — трэба і магчыма вырашыць за сталом перагавораў. Без папярэдніх умоў! Гэта ж смешна (дыпламаты разумеюць), калі ідзеш на перагаворы — якія могуць быць папярэднія ўмовы?»

Фота БелТА.

Прамую трансляцыю Паслання глядзяць на прадпрыемстве ААТ «Гомельдрэў».

Людзі не разумеюць, за што яны ваююць

«Я скажу больш. І гэта не трэба хаваць нікому. З аднаго і другога боку вайскоўцы і людзі не разумеюць, за што яны ваююць. На фронце людзі не разумеюць, за што яны ваююць, за што яны заўтра павінны ісці ваяваць. Мы перажылі тую вайну, але разумелі, што мы абаранялі сваю зямлю, і фашысты забівалі не толькі вайскоўцаў, але захацелі мардабоем заняцца (шчыра кажучы, ваенныя ідэіце — ідыёцея), але тады фашысты палілі ўсё запар. Мы гэта ведаем. Гэта была іншая вайна. І тады адзін бок разумеў, што ён выйграе. Сёння абодва бакі разумеюць, што дабівацца перамогі нельга. Тым больш, як украінцы лічаць, што яны перамогуць — гэта глупства. Немагчыма перамагчы ядзерную дзяржаву. ***Калі расійскае кіраўніцтва зразумее, што сітуацыя пагражае распадам Расіі, будзе прыменена самая страшная зброя. Гэтага дапусціць нельга!*** Але небяспечна трэцяе. Гэтыя людзі, якія не разумеюць, за што ваююць, на лініі судакранання дамовяцца. Здаю вам інсайдарскую інфармацыю — гэта ўжо пачалося. Камандзіры рот, камандзіры ўзводаў, камбаты пачынаюць дамаўляцца. Даходзіць да таго, што яны паведамляюць расіянам, што ў гэтым квадраце заўтра будзе нанесены ўдар. Расіяне сыходзяць. Удар нанеслі — вярнуліся. І наадварот. Інфармацыя з іншага боку, дзе ўкраінцам расіяне паведамляюць, што заўтра ў гэтым квадраце будзе нанесены ўдар, і яны сыходзяць. Людзі на фронце не хочуць ваяваць. Тыя нацыяналісты, нацмены, фашысты, якіх мы называем так, — іх ужо няма. На жаль. Гэта таксама былі людзі. Іх няма. Хто ваюе? Ваююць мабілізаваныя. Увяце сябе на іх месцы. Увяце: не зусім падрыхтаваныя, часта не абутыя і не апранутыя, вельмі часта галодныя, гніюць у акопах — яны, што, хочуць ваяваць? У іх у галаве — жонка, любімая жанчына, дзеткі… Яны хочуць ваяваць? Не, яны не хочуць ваяваць, бо яны не разумеюць, за што яны ваююць. Гэта галоўнае. ***Таму ад змлі да неба, да Госпада Бога, якую праблему ні вазьмі, адно — мір, мір і мір. І трэба ісці на гэтыя перагаворы. Ісці напрамую. І не чакаць пасярэднікаў ні з Захаду, ні з Усходу.*** Трэба разумець Украіне, а можа быць, і Расіі, хоць магутнасць эканамічная несувымерная, што, калі заўтра ў якой-небудзь частцы планеты, а іскрыць усюды, успыхне самы малы канфлікт, пра Украіну забудуць. Ніхто ім не прывязе і не дасць зброі. І што тады? Нават калі не паражэнне, у адзіночку яны не адновяць краіну. Таму, узяўшы мазгі ў кулак, узяўшыся за галаву, трэба дакладна разумець усім — сесці за стол перагавораў і дамаўляцца.

Але, на жаль, цяпер, як вы чуеце, шмат размоў аб «контрнаступленні» Узброеных Сіл Украіны. На мой погляд, гэта надзвычайна небяспечна, гэта горшае, што магчыма ў цяперашніх умовах, бо можна перакрэліць усе спадзяванні на перагаворны працэс, што прывядзе да незваротнай эскалацыі канфлікту! Разумееце, што адбудзецца. ***Разлічваць на перамогу, як я ўжо казаў, з дзяржавай, якая валодае ядзернай зброяй, — вар'яцтва!»***

Беларусь спрабуюць уцягнуць у вайну

«Ну а што для нас? Для нас што? Вайна не там, дзесьці далёка — у Афганістане, у Сірыі, у Лівіі. Яна ўжо ў нас, за нашым плотам. Востры канфлікт, унутры, вы бачыце, што адбываецца. ***Адбываецца тое, аб чым я вас папярэджваў у 2020 годзе. Вы паспрабавалі ўсё тады і перайшлі да адзінага варыянта, ваеннага, каб нас зламаць. Вось гэта і адбываецца. Нагода заўсёды знойдзецца».***

Беларусь спрабуюць уцягнуць у вайну. Асабліва шчыруюць нашы суседзі. Гэтыя факты не схаваеш. Толькі факты.

Першае. На ваенныя патрэбы толькі ў 2023 годзе Польшча плануе накіраваць каля 21 мільярда еўра, або 3 працэнты ад ВУП (на 70 працэнтаў больш, чым у 2022 годзе). Нават амерыканцы сабе такога росту не дазвалялі. Да 2024 года гэта лічба можа вырасці ў 28 мільярдаў еўра (больш чым 4 працэнты ад ВУП). Гэта ў 2 разы больш за 2 працэнты, што прадпісваюцца стандартамі НАТА. Навошта? Хто ёй пагражае?

Другое. Узмоцненыя тэмпамі ідзе пераўзбраенне арміі. Прычым наступальнага характару. Толькі ў адпаведнасці з апошнімі кантрактамі Польшча ў найбліжэйшы час атрымае 366 танкаў «Абрамс» і 1000 паўднёвакарэйскіх «Чорных пантэр», а таксама 894 самаходныя гаўбіцы K9A1, 38 ПУ РСЗА «Хаймарс» і 50 ПТРК «Джавелін», 1400 БМП «Барсук», якія яны вырабляюць самастойна.

Трэцяе. Прынята рашэнне аб павелічэнні колькасці ўзброеных сіл да 300 тысяч чалавек да 2035 года. Гэта значыць, практычна ў 2 разы больш, чым Польшча мае сёння. Рэалізацыя гэтых планаў выводзіць Варшаву на лідарскую пазіцыю сярод краін НАТА ў Еўропе. Гэта робіцца амерыканцамі свядома.

Чацвёртае. Адначасова паскоранымі тэмпамі ідзе перакідка войскаў НАТА на ўсход. Групоўка блока толькі ў Польшчы і краінах Балтыі сёння налічвае больш за 21 тысячу вайскоўцаў, 2,5 сотні танкаў, амаль 500 бронемашын, каля 150 самалётаў і верталётаў. І ўся гэтая арміяда дэманстратыўна трэніруецца каля граніц Беларусі і Расіі. Пытанне тое ж — навошта?

Пятае. Там жа поўным ходам ідзе фарміраванне нейкіх палкоў, каругваў, легіёнаў для наступнага перавароту ў Беларусі. Прыйдзе час — мы вам выкладзем гэта ўсё. Сёння не час, ідзе закрытая карпатлівая работа. Але, паверце на слова, я вас ніколі не падманваў. Яны рыхтуюцца ўварвацца на тэрыторыю Беларусі для знішчэння нашай краіны. Робяць з нашых здзелкі баевікоў проста банкдытэў, якіх не шкада. Ім іх не шкада, мы таксама маем гэту інфармацыю. Першы вопыт яны сёння атрымліваюць на Украіне. Праўда, больш як гарматнае мяса.

Шостае. Адначасова рыхтуюць і закідваюць тэрарыстаў у нашу краіну для правядзення дывэрсій і актаў запалохвання. Спрабуюць стварыць падпольныя экстрэмісцкія ячэйкі для каардынацыі пратэснай дзейнасці. Перадаюць узбраенне і фінансавыя сродкі.

Вы думаеце, усё гэта проста так?

У іх ёсць канкрэтныя планы, і яны не саромеюцца пра гэта казаць адкрыта. Некалькі цытат.

Цэнтральны інспектар узброеных сіл Германіі генерал-палкоўнік Цорн у канцы мінулага года: «Беларусь можа ўступіць у вайну. У гэтым выпадку краінам — членам НАТА трэба пачаць таемныя аперацыі супраць цэляў на яе тэрыторыі. (Мы яшчэ не ўступілі нікуды. Яны ўжо пачалі тэта.) НАТА павінна падрыхтавацца падтрымаць ваенныя сродкамі палітычныя змены ва Усходняй Еўропе. (Мы гэта ў 2020 годзе бачылі. Яны хочуць палітычных змен, але ўжо са стрэльбай у руках — прыйсці да нас і ажыццявіць гэтыя палітычныя змены.) Такімі перамеамі могуць стаць дэмакратычная рэвалюцыя і народнае паўстанне ў Беларусі».

Міністр абароны Польшчы Блашчак у канцы мінулага года: «Калі Украіна не зможа дасягнуць выраашальнай перамогі на Усходзе, то НАТА павінна сур'ёзна разгледзець пытанне адкрыцця другога фронту супраць Беларусі». На адной з закрытых нарад ён агітаваў прысутных да гэтага.

І яшчэ адно вар'яцтва. Камандуючы 101-й паветрана-дэсантнай дывізіі ЗША генерал-маёр Макгі, канец мінулага года: «Беларусь з'яўляецца адной з магчымых цэляў. 101-я дывізія падрыхтавана для занятцця стратэгічных пунктаў на тэрыторыі Беларусі».

Гэта літаральна некалькі цытат апошняга часу. Некалькі фактаў, здабытых нашай разведкай».

Мы заслужылі мір

«У існуючых абставінах і ваенна-палітычнай абстаноўцы вакол нашай краіны мной былі актывізаваны настойлівая перагаворы з Прэзідэнтам Расіі па вяртанні ў Беларусь ядзернай зброі. Менавіта па вяртанні ядзернай зброі, якая была выведзена ў 90-х гадах. Тады пад гарантыі ніякіх санкцый супраць тых, хто вывеў, ніякага ціску, ніякага планавання наступу і рэвалюцый. Усё растаптана, усё разбурана! Я маю права паставіць пытанне вярнуць ядзерную зброю, якую тады шчыра дамяне вар'яты падпісалі абавязацельства вярнуць. Я памятаю, калі на мяне ціснулі. Я прыпыніў гэты вывад. Я не стаў выводзіць у 1994—1995 гадах зброю, я быў падвергнуты самаму жорсткаму ціску з боку не толькі Захаду, але і Прэзідэнта Расіі. Я сказаў: «Не, я не буду выводзіць». Ён мне кажа: «Ну ты разумей, раздувашь, знішчаць, ды і абслугоўваць ты не зможаш стратэгічныя боегалоўкі». Вы памятаеце, тады на ўзбраенні тут стаялі самыя сучасныя «Таполі», якія цяпер у Расійскай Федэрацыі. Тады быў неймаверны ціск. У нас акрамя свайі валюты, акрамя «зайчыкаў», нічога не было, тое, што засталося нам у спадчыну. Я вымушаны быў адступіць пад пэўныя гарантыі.

Усё зняважана, усё забыта. Вынік вядомы. Я не спрабую каго-небудзь запалохваць, шантажыраваць, чарговы раз пра гэта кажу. Гасподзь з імі.

Я хачу абараніць беларускую дзяржаву і забяспечыць мір беларускаму народу!!! Сваёй гісторыяй, усім сваім існаваннем мой народ гэтага заслужыў! Пад бізуном жыць больш не жадаем! Рабамі не будзем!

У нашай гісторыі, я вам гэта кажу як гісторык, крытычных сітуацый было шмат. Але нам хапіла мудрасці захаваць сябе і сваё месца на палітычнай карце свету, абараніць суверэнітэт.

Памятайце, я вам казаў — дарагая рач — і пытаўся, ці гатовыя плаціць за гэта.

А суверэнітэт азначае, што толькі мы, грамадзяне Беларусі, маем права казаць аб сваіх нацыянальных інтарэсах і вызначаць нацыянальныя мэты далейшага развіцця на тэрыторыі сваёй дзяржавы».

Першая ўмова суверэнітэту і незалежнасці: народнае адзінства

«Мы, беларусы, заўсёды дэманстравалі яго ў пераломныя моманты гісторыі. Менавіта адзінства давала нам сілы для перамогі над ворагамі і абстабінамі.

Так было ў гады рэвалюцыйных лихалецця, калі беларускі народ не ўпусціў шанцу стварэння асноў нацыянальнай дзяржаўнасці. Так было ў 1939-м, калі ўз'ядналіся нашы гістарычныя землі, што было б немагчыма без імкнення беларусаў жыць у адной сям'і.

Так было ў гады Вялікай Айчыннай вайны, калі акупанты сутыкнуліся з сапраўдны ўсенародным супраціўленнем, беспрэцэдэнтным у гісторыі свету. І плячо ў плячо ліхі з нагі стаяў тады ў лясах і балотах? Нашы славяне, нашы рускія людзі. Адсюль адказ — чаму мы сёння з імі.

У цяжкі пасляваенны час, у цяжкія 90-я, у перыяды сусветных крызісаў і ў пандэмію беларусы заўсёды былі адзінымі перад цяжкасцямі і выклікамі. Я чуў вас — вы чулі мяне. ***Усе разам мы выстаялі пад нацыскам ліберальных мадэляў, выцягнуўшы краіну з разрухі, з прорвы. Зазавалі пераемнасць гістарычных эпох і традыцый.***

І ўсе стратэгічныя рашэнні мы прымалі самі. Як бы нас не вінавацілі, што намі нехта кіруе. Самі. Прымалі пераважнай большасцю галасоў на рэферэндумах і выбарах, падтрымліваючы палітычны курс краіны, якім ідзём амаль тры дзесяцігоддзі. Большасцю мы выдужалі і ў 2020-м. Гэта відавочна нават для тых, хто кіраваў тым варварскім бліцкрыгам. Праўда, час бы ім ужо публічна прызнаць сваё паражэнне.

Мы не хочам, каб гэта паўтарылася. Але калі б не было 20-га года, яго трэба было б прыдумаць! Жнівень 20-га паказаў, што ёсць хто. ***Жнівень 20-га паказаў нашы пралікі, скандэнтраваўшы нашу ўвагу на недапушчальнасці самазахапкаення і расхлябанасці.***

Мы думалі, што ўсё добра, Бога за бараду ўзялі і жывём лепей, чым іншыя, асабліва суседзі, дзе пастаянна штарміць. Аказался, што пэўнай частцы грамадства гэта не падабаецца, гэта не трэба. Якой частцы і што не падабаецца — мы сёння ведаем. Але гэта быў вельмі важны момант у нашай гісторыі. І дзякуй богу, што ён быў. І дзякуй богу, што ён гэтым скончыўся. Я пасля гэтага вам пастаянна кажу, звяртаю вашу ўвагу — не расслабляйцеся. Не расслабляйцеся — паўторыцца гэта ўсё. Ці ўсе мяне пачулі? Шчыра скажу, далёка не ўсе.

А галоўнае, мы «на зуб» паспрабавалі іх дэмакратыю і правы чалавека. Мы зразумелі на сваім горкім досведзе: жыць спакойна нам не дадуць! Мы казалі так у 2020-м. А сёння мы бачым, што не даюць нам жыць спакойна.

Выкарыстоўваючы перадышку паміж палітычнымі баталіямі, большасцю ў мінулым годзе на канстытуцыйным узроўні мы вызначылі шэраг новых стратэгічных напрамкаў. Прычым захавалі пераемнасць палітычных традыцый. Гэта найважнейшае дасягненне гісторыі нашай дзяржаўнасці.

Я ўдзячны ўсім, хто ўключыўся ў абмеркаванне новай рэдакцыі Асноўнага Закона, хто прыняў удзел у рэферэндуме 2022 года. Гэта мільёны. ***Такой аднадушнасці наша гісторыя яшчэ не ведала. Дзясяткі тысяч прапаноў былі разгледжаны. І ўсе канструктыўныя ідэі прааналізаваны і знайшлі адлюстраванне, калі не ў Канстытуцыі, то ў іншых нарматыўна-прававых актах.***

Шмат хто кажа, што Лукашэнка зрабіў гэту Канстытуцыю пад сябе. Але прабачце, не я яе рабіў і гэта шчыра магу вам сказаць, я не ўмешваўся ў гэты працэс. Канстытуцыйная камісія, створаная з прадстаўнікоў розных пластоў грамадства, уносіла прапановы, рабілі гэта публічна. Таму не трэба папракаць, што я прыняў гэтую Канстытуцыю. Але нават калі сыходзіць з гэтага. Паверце, мой век заканчваецца, і ніякія Канстытуцыі я рабіць пад сябе не буду. Я памятаю, калі я прыйшоў да ўлады, тады дышылі, труцілі, стралялі. Але камандуючы з дзясятка чалавек вытрымала, і людзі нам паверылі. Сівавалосыя людзі сядзяць тут і нават тыя, хто былі супраць мяне... Мы нікога тады не ціснулі і не цкавалі, мы працавалі разам, разумеючы, што краіну трэба ратаваць. Прайшло амаль 30 гадоў, ну, колькі можна. Я з гэтага сыходжу. Не думайце, што я, учаніўшыся ў крэсла, трымаюся за гэтую ўладу. Абсалютна шчыра вам пра гэта кажу. Вы бачыце, якія абставіны. І шмат хто хацеў бы, каб Лукашэнка не быў. А калі яны хочуць там, каб мяне не было, значыць, трэба рабіць наадварот. Гэта мой прынцып.

Пасля гэтага ў зале раздаліся апладысменты.

Вы мяне няправільна зразумелі. Гэта не значыць, што я з-за абстаноўкі буду трымацца за гэтую пасаду. Не, не і яшчэ раз не. Я думаю аб будучыні. Бо, як ва ўсіх вас, у мяне ёсць дзеці, унукі, якія павінны жыць у мірнай, незалежнай краіне. Я ж больш за іншых разумею, што не будзе Лукашэнкі — дык дзяцей будуць ціснуць з усіх бакоў, магчыма, і ўнутры дададуцца тыя, якім нешта не падабаецца і будуць даставаць праз дзяцей, а гэта для мяне непрымальна, як і для вас. Будуць ціснуць і трушіць вашых дзяцей. Асабліва тых, хто ў 2020 годзе стаў і вытрымаў. Будуць здзекавацца з людзей у пагонах, якія гарантуюць нашу бяспеку і якія таксама выканалі ўсе загады Прэзідэнта. Я думаю пра гэта, а не пра гэтую «дзяшбўку», у якой мяне спрабуюць папракнуць, што Лукашэнка стварыў Канстытуцыю пад сябе.

Фота БелТА.

Прамую трансляцыю Паслання глядзяць у Магілёўскай бальніцы № 1.

Журналісты некаторыя разумна разважалі: «Ну Лукашэнку навошта гэтая Канстытуцыя, і так Канстытуцыя была пад яго, ды яшчэ якая». Я хачу сапраўдны дэмакратысацыі, накалыі гэта магчыма. Я хачу, каб людзі жылі паводле закона. Другі раз пра гэта кажу, але вы так і не зразумелі, што я маю на ўвазе. Многае цяпер робіцца ад імя Прэзідэнта. Ёсць закон, няма закона — усё бяруць да Прэзідэнта: прымі рашэнне. Можа, у цяперашняй сітуацыі гэта і правільна. Гэта цяжкі крыж. Мы быццам бы памылак вялікіх не дапусцілі, калі адзін чалавек прымаў рашэнне. Але гэта не азначае, што так будзе заўжды. Прыйдзе новы чалавек. Хто ён будзе? Ой, як будуць прыгожа вам казаць, ой, як будуць абяцаць, і цукар, і крупы прывязуць пад выбары. Усё будзе. А што будзе потым, калі абярукь? Мы не ведаем. Той перыяд часу, калі будзе пераход да новай улады, нават да новага пакалення, нам трэба засцерагчы краіну. Нам трэба засцерагчы тых патрыётаў, якія жадаюць жыць у гэтай краіне. Я з гэтага выходзіў, прапануючы вам змены ў новую Канстытуцыю.

Вы думаеце: «Цяпер ён скажа, будзе ён Прэзідэнтам ці не». Яшчэ раз паўтараю небанальныя рэчы. Гэта вы вырашыце, што будзе вашым Прэзідэнтам. Але вам адразу скажу: я наёўся. Вы вырашыце, і спынімся сёння аб гэтым казаць. ***Да сваіх апошніх дзён на гэтай пасадзе я буду працаваць на карысць нашай краіны. Я ніколі не буду кульгавай качкай. У мяне дастаткова паўнамоцтваў для таго, каб абараніць сваю краіну, асабліва цяпер.*** Я больш, чым вы, зацікаўлены, каб яе захаваць. Бо я ўклаў у яе ўсё сваё жыццё. Я не бачыў гэтага жыцця, акрамя сваёй Беларусі. Таму трэба спыніць размовы аб пераемнасці, аб спадчыннасці. Мае дзеці прэзідэнтамі не будуць. Вы павінны гэта памятаць і таксама не абсмоктваць, і не казаць на гэтую тэму. ***Мы разам з вамі, і я ў тым ліку, пакуль мы жывыя, сваіх заваяванняў не аддадзім. Не аддадзім — значыць, будзем жыць мы і будуць жыць нашы дзеці.***

Але нельга думаць, што памянялі Канстытуцыю, і на гэтым усё. Не. На прывядзенне закананадаўстве ў адпаведнасць з новымі нормамі застаўся год. Час ідзе хутка. Мой зварот да беларускага народа і парламента. Таму я кажу пра заканатворчасць.

Што мы маем цяпер? З амаль 100 заканадаўчых актаў ужо прынята або разгледжана ў першым чытанні ў парламенце больш за палову. Нам жыць па гэтых законах. Прынятыя ключавыя, я б сказаў, унікальныя ў сваім родзе законы «Аб Усебеларускім народным сходзе», «Аб асноўных грамадзянскай супольнасці», скарэкціраваны ў адпаведнасці з Канстытуцыяй законы аб Нацыянальным сходзе, аб Савеце Міністраў, аб статусе дэпутата Палаты прадстаўнікоў, члена Савета Рэспублікі.

Набраны добры тэмп. Цяпер, як я ведаю, каля 25 праектаў знаходзіцца ў парламенце. Трэба паскарацца. Вы людзі дасведчаныя, дэпутаты, сенатары, высокапрафесійныя, надзейныя. Здольныя працаваць з апярэджаннем графіка.

Таксама большасцю на рэферэндуме-2022 мы прагаласавалі за гістарычную справядлівасць. Найстрашэйшае беларускага традыцыі народаўладдзя, якая ў сучаснай гісторыі дзяржавы рэалізоўваецца як Усебеларускі народны сход, набыла канстытуцыйны статус. Толькі народ мае права вырашаць свой лёс…

У нашым Сходзе гучыць голас усіх: ад сельскіх працаўнікоў да навукоўцаў. У ім прадстаўлены ўсе сферы, усе пласты грамадства і палітычныя погляды. Думаю, што дзелегаты канстытуцыйнага органа будуць такімі ж. Там павінна быць месца і рабочаму, і селяніну, і кіраўніку, і палітыкам. Больш скажу: ***і дзелегатаў УНС, і прадстаўнікоў у мясцовыя Саветы і парламент выбіраць будзе беларускі народ, і толькі ён, а не нейкія міфічныя назіральнікі ад АБСЕ.***

Нагадаю: да найбліжэйшых выбараў засталося менш за год. Такога маштабнага выбарчага працэсу ў нас яшчэ не было. Падрыхтоўку да яго мы ўжо пачалі. Абнавілі выбарчае заканадаўства. Вызначылі прававыя рамкі дзейнасці грамадзянскай супольнасці і партый…

Але, паўтару, ***замежных агентаў, праплачаных з-за мяжы, у нашым палітычным полі не будзе. Кропка! Роўна як і партыі ўлады таксама не будзе.*** Для тых, хто забыўся, з якой праграмай я ішоў на першыя выбары Прэзідэнта, нагадаю: «Ні з левымі, ні з правымі, ні з партыяй, а са сваім народам!» Мая пазіцыя не змянілася.

І дэпутаты, якую б партыю ці грамадскі рух ні прадстаўлялі, найперш павінны служыць людзям, а не інтарэсам асобных алігархаў і палітыкаў, тым больш замежных…

Напярэдадні чарговай выбарчай кампаніі маё пытанне да дэпутатаў усіх узроўняў: ці ўсё вы зрабілі, што абяцалі выбаршчыкам? Таксама звяр-

БУДЗЕМ ВЫЗНАЧАЦЬ СТРАТЭГІЮ РАЗВІЦЦЯ, ЗА СВАЮ БУДУЧЫНЮ»

шыць свае справы яшчэ ёсць. Прашу і мясцовыя органы ўлады звярнуць на гэта ўвагу. І дапамагчы дэпутатам. Яны практычна ўсе годна несці свой крыж.

І ўжо сёння, не чакаючы электральнай кампаніі, трэба абмеркаваць з людзьмі, якія пытанні будзем вырашаць на ўзровень першага канстытуцыйнага складу УНС. Нам трэба пачаць абмеркаванне праекта новай Канцэпцыі нацыянальнай бяспекі так, як мы рабілі гэта з праектам Канстытуцыі. У цяперашні момант гэта вельмі востра стаіць. Людзям трэба пайсці і расткумачыць. І ў цэлым дыялог з людзьмі, распачаты напярэдадні канстытуцыйнага рэферэндуму, неабходна працягваць на месцах, у студэнцкіх аўдыторыях, на заводах, у арганізацыях.

Фота БелТА

Прамую трансляцыю Паслання глядзець у Гродзенскім дзяржаўным універсітэце ім. Я. Купалы.

Не час супакойвацца. Не трэба думаць, што мы ўсё і ўсім раслушмачылі. Кожны новы дзень падкідвае новую інфармацыйную нагоду. Асабліва шмат і скрупулёзна трэба тлумачыць моладзі. Тлумачыць і раіць. Не займацца павучэннямі.

І яшчэ. Мы ўсе павінны памятаць: лёгкай выбарчай кампаніі ў нашай гісторыі не было ніколі і не прадбачыцца. Не будзе, пакуль мы існуем як суверэнная дзяржава. Вы гэта, думаю, разумееце. ***Таму народнае адзінства — гэта першая ўмова захавання суверэнітэту і незалежнасці. Вакол штарміць, вакол бury і на поўначы, і на захадзе, і на ўсходзе. Застаўся гэты востраў. Вы думаеце, з тым нехта пагодзіцца? Ніхто нідзе ніколі з гэтым не пагодзіцца. Будуць рознымі метадамі нас не проста хістаць — знішчаць. Гэты востраў міралюбнасці нікому не патрэбен. І яшчэ: калі мы жадаем быць суверэннымі і незалежнымі, не трэба думаць аб пазаземных цывілізацыях. Трэба кожнаму займацца сваёй справай».***

Другая ўмова суверэнітэту і незалежнасці — гістарычная памяць і нашы нацыянальныя традыцыі

«Мы, беларусы, — народ з багатай тысячагадовай гісторыяй. У ёй перапляліся эпохі росквіту і падзенні многіх дзяржаў, якія ствараюцца на нашых землях. Вытокі беларускай дзяржаўнасці — гэта падмурак нашага суверэнітэту. Амаль трэць стагоддзя гэтая тэма (тэма вытокаў дзяржаўнасці) выклікае бурныя дыскусіі і вострыя спрэчкі ў акадэмічным асяроддзі і грамадстве.

Асабліва непакоіцца «свядомыя». Сядзяць за кардонам, усё шукаюць неслаўянскія вытокі беларусаў. Ды яшчэ пад чулым кіраўніцтвам заходніх кураторый. Гісторыя для іх — гэта зброя. Яны так і кажуць, выкарыстоўваючы сваю міфатворчасць для разварушвання грамадства. ***Сам час прымусіў нас заняць больш жорсткую дзяржаўную пазіцыю ў пытаннях захавання гістарычнай праўды, даць прынцыповую, бескампраміснаю ацэнку асобным фактам.***

Першае. Так, беларуская нацыя фарміравалася на стыку заходняй і ўсходнеславянскай цывілізацый, на аснове хрысціянства, але пры пераважнай пераважае праваслаўя. Многія з нашых людзей кажуць: «Мы людзі праваслаўныя». І правільна кажуць, выходзячы з гэтага тэзіса. Менавіта канфесійны выбар, зроблены нашымі продкамі больш за тысячу гадоў таму, вызначыў культурны код беларусаў і наш менталітэт. У самыя вострыя моманты гісторыі і ў перыяд ашалелай паланізацыі часоў Рэчы Паспалітай і Польшчы, міжваеннага перыяду і ў часы ўсіх войн, якія пракаціліся па нашай тэрыторыі, пераадолеваючы жахлівыя ганенні, беларусы захавалі веру, родную мову і культуру, свае ідэнтычнасць. ***Цярністы быў шлях станаўлення беларускай нацыі. І не было нічога дзіўнага ў тым, што сваю нацыянальную дзяржаўнасць мы здабылі менавіта ва ўсходнеславянскай калысцы.***

Другое. Беларуская дзяржаўнасць першапачаткова фарміравалася на аснове традыцый народаўладдзя. Нашы дэмакратычныя традыцыі маюць тысячагадовую гісторыю. У той час як Захад быў паглыблены ў «цёмныя стагоддзі» (так гістарычні пішуць), нашы продкі, жыхары Полацкага, Тураўскага княстваў, выбудоўвалі асновы прававога і палітычнага ўзаемадзеяння ўлады і народа.

Трэцяе. Беларуская дзяржава таксама з'яўляецца паўнапраўным пераемнікам гістарычнай спадчыны Старажытнай Русі. І час спыніць усе інсінуацыі на гэты конт! Вялікае Княства Літоўскае, ВКЛ — як мы кажам, было таксама рускім — гэта значыць усходнеславянскім, то-бок нашым. Для тых, хто занепакоены тэмай «рускага свету» і хто дрыжыць ад згадвання рускіх, скажу проста: рускае — гэта не толькі расійскае, гэта і наша.

Чацвёртае. Там жа, у гістарычным мінулым, — вытокі беларускай верацярпімасці і павагі да іншых народаў. Больш за сем стагоддзяў таму на беларускай зямлі знайшлі прытулак тысячы яўрэяў, якія ратаваліся ад разгулу антысемітызму і пагромаў, дзе б вы думалі, у «адукаванай» Еўропе. Сюды беглі. Тады ж тут здабылі свой дом шматлікія прадстаўнікі татарскага народа, якія таксама шукалі міру і стваральнай працы. З Алахам у сэрцы беглі да нас, хрысціян, праваслаўных. Элементы розных нацыянальных культур арганічна ўплецены ў нашу побыт. Мы традыцыйна адзначаем двое Каляд і тры Вялікадні, паважаем Курбан-байрам. Ды і ў цэлым тут камфортна жыць прадстаўнікам усіх нацыянальных дыяспар. Так будзе заўсёды! Гэта наш лёс.

Пятае. Давайце шчыра. У свой час мы надта рамантызавалі такія перыяды, як ВКЛ, Рэч Паспалітая. Нядзіўна. За кароткі прамежак ва ўладзе асобных дзеячаў вельмі хутка загінулі гэту «нажыўку». Як быццам мы ўсе — нашчадкі Радзівілаў, Сапегаў. Дарэчы, магнатаў было на нашай зямлі лічаныя прозвышчы. Яны былі. Ці былі яны патрыётамі сваёй Айчыны? Не і яшчэ раз не. З лёгкасцю мянялі і веру, і мову на польскія шляхецкія вольнасці, тытулы і пасады. Сярэднявечныя алігархі сваё багацце нажывалі на гарбе народа, які сеяў, араў, будаваў. Народ жыў цяжка. Але ці расказваюць пра гэта на экскурсіях у гістарычных замках, у гэтых палацах, якія мы аднавілі і рэстаўрыравалі? Гэта да пытання аб гістарычнай праўдзе і аб'ектыўнасці. Тут таксама варта навесці парадак і пажадана хутчэй.

Паўтару, гэта толькі акцэнты, якія адыгрываюць вельмі важную ролю ў пытанні захавання нашай дзяржаўнасці і суверэнітэту. У мінулым годзе мы надалі шмат увагі свайму мінуламу. Але тэма зёлак не вычарпала. У пэўнай меры Год міру і стваральнай працы павінен стаць працягам асноўнай ідэі Года гістарычнай памяці. Таму што ***мір на зямлі немагчымы без гістарычнай памяці, а стваральная праца — гэта пераемнасць гістарычнага шляху, гэта крок у будучыню. Не разбурэнне і агульнае ачарненне мінулага, а цярплівае эвалюцыйнае развіццё — вось тая ідэя, з якой мы ідзём больш за чвэрць стагоддзя.*** Таму ўсё, што мы пачалі рабіць для асэнсавання свайго мінулага, яго ўплыву на сённяшні дзень і будучыню нашай Беларусі, павінна працягнуцца. Наш Савет па гістарычнай палітыцы павінен актывізавацца і ўкараніць канцэпцыю беларускай дзяржаўнасці ва ўсе сферы жыцця. Неабходна выпрацаваць адзіныя падыходы ў інтэрпрэтацыі эпахальных падзей. Скажу больш канкрэтна: ***людзі павінны ведаць, хто нашы героі, выхоўваць на іх прыкладах новыя пакаленні беларусаў. Хатынь, Ала, Баркі, Брэсцкая крэпасць і ўсе месцы трагедыі і подзвігу беларускага народа, народаў СССР — адным словам, народа-пераможцы — павінны стаць месцам паломніцтва і пакланення. У першую чаргу, для нашых дзяцей.***

У гэтым годзе 23 верасня Беларусь адзначыць 80-годдзе вызвалення ад нямецка-фашысцкіх акупантаў першага населенага пункта Камарына. Гэта будзе стартам шырокамаштабных мерапрыемстваў, прысвечаных вызваленню Беларусі.

Яшчэ на адну важную тэму звярнулі маю ўвагу нашы патрыёты. Дзяржаўная сімволіка Беларусі — гэта свайго роду захавальнік гістарычнай памяці. І той факт, што дзяржаўных сімвалаў у нас тры: герб, сцяг, гімн, а дзяржаўнае свята прысвечана толькі двум, напэўна, гэта няправільна. Трэба выправіць гэты недахоп. Безумоўна, пытанні абароны сваёй нацыянальнай спадчыны — гэта задачы, на вырашэнне якіх павінна быць нацэлена ўся сфера культуры. ***Мы заўсёды дастаткова беражліва ставіліся да сваёй культуры, да народнай творчасці. Але час ставіць новыя задачы. Мала берагчы і адраджаць. Актуальным стала пытанне аб пастапным культурным «імпартазамяшчэнні».***

Скажу прама і, дарэчы, таксама абаіраючыся на меркаванне неабыякавых людзей: сапраўды, пара сыходзіць ад культурных павеваў і святкаванняў, якія супярэчаць нашым хрысціянскім традыцыям і маралі. Трэба больш актыўна прасоўваць свае традыцыі, свае сімвалы, свае артыстаў, мастакоў і г. д. Тым больш што попыт на айчыннае, на роднае расце. Прычым датычыцца гэта не толькі мерапрыемстваў. Людзі жадаюць бачыць не імпартаваныя, а створаныя ў сваёй краіне выявы — калі жадаеце, трэнды ва ўсім, пачынаючы ад упакоўкі прадукцыі і заканчваючы інтэр'ерным афармленнем гарадской інфраструктуры. На заходзе і папулярызацыю нацыянальных традыцый, каштоўнасцяў, нашай гістарычнай памяці павінны больш актыўна працаваць айчынныя вытворцы».

Трэцяя ўмова суверэнітэту і незалежнасці — эканоміка

«Вось ужо тры дзесяцігоддзі падмуркам нашай дзяржаўнай палітыкі з'яўляецца сацыяльна арыентаваная эканоміка. Гэтая палітыка паспяховая, і народ яе падтрымлівае. Па ўсіх паказчыках, якія характарызуюць сацыяльную няроўнасць, Беларусь адносіцца да найбольш беспраблемных краін. ***Мы стваралі дзяржаву без алігархаў, не дапусцілі канцэнтрацыі капіталу і ўласнасці ў адных руках, усе нацыянальныя багацці належаць народу. Таму менавіта эканоміка, якая забяспечвае сацыяльную абароненасць грамадзян, з'яўляецца галоўнай мішэнню Захаду.*** І пытанне не ў розніцы менталітэтаў, не ў адрозненнях палітычных сістэм Захаду і Усходу. Усё значна прасцей і прымітыўней.

Вы ведаеце: ні суверэнная Беларусь, ні суверэнная Расія з моцнай эканомікай нікому не патрэбна. Валоданне велізарнымі, найперш прыроднымі, рэсурсамі нараўне з высокім узроўнем прамысловай вытворчасці і сур'ёзнымі навуковымі кампетэнцыямі — прычына імкнення ўстараніць нас як канкурэнтаў. Менавіта канкурэнтаў. Але сёння я абсалютна перакананы: не атрымаецца. Мы выстаім.

Вы бачыце, як эканоміку ЕС адкрыта штарміць. І там вельмі хацелі б вырашыць свае праблемы за кошт нас, як гэта было ў 90-я, пасля распаду СССР. Але не атрымліваецца. Мы сталі разумнейшыя. Мы выраслі, мы сталі дарослыя.

Вялікія фінансавыя «эксперты» прадракалі крах нашай эканомікі, абвал рубля і збяднение насельніцтва. А цяпер, калі прагнозы не апраўдваюцца, даводзіцца тлумачыць грамадзянам Еўрасаюза, чаму, калі вы эканомілі на цяпле, гарачай вадзе, бензіне, Беларусь выстаяла, больш за тое, па шэрагу напрамкаў нават прыбавіла. Цяпер шукаюць там, на Захадзе, аб'ектыўныя і суб'ектыўныя фактары. Шукайце. Ім усё роўна ніколі не зразумець розніцу паміж вольнымі ліберальным грамадствам, дзе ніхто нікому нічога не павінен, і народам, які разумее сваю адказнасць перад дзяржавай, сваімі суайчыннікамі і будучымі пакаленнямі.

Я ўдзячны беларусам, занятым у рэальным сектары. У адказ на прэс эканамічных санкцый, падкрэслю, абсалютна незаконных, вы зноў паказалі нам нязломны беларускі характар. Слухайце, лепей заяваць на эканамічным фронце.

У нас шмат што атрымалася. Не ўсё, вядома. Занадта моцна за нас узяліся. Але мы ж з вамі дамовіліся, што за суверэнітэт даведзецца плаціць. І хіба мы шмат заплацілі? Нешта страцілі? Мы яшчэ і не пачалі плаціць.

Збольшага ўсё гэтак жа. Цёпла і ўтульна ў нашых дамах, у крамах на паліцах прадукты, нават для гурманаў, дзеткі ходзяць у школы і ўніверсітэты, парадак і бяспека на нашых вуліцах. Прымальны парадак. А стрэліць гэта можна ў адзін момант. І мы бачылі, як гэта адбываецца.

Нашы прадпрыемствы працуюць, тавары ідуць на новыя рынкі, нягледзячы на ўсе гэтыя санкцыі. Мы атрымалі рэкордныя знешнегандлёвае сальда амаль 4,5 млрд долараў (перасягнулі нават максімум 2021 года), тым самым захаваўшы стабільнасць нацыянальнай валюты. Стрымліваем рост цэн. Харчовую бяспеку забяспечылі ў поўнай меры, сабраўшы найлепшы ўраджай збожжавых за апошняе пяцігоддзе. І ніякі голад нам не страшны, свае прадукты прадаём па ўсім свеце.

Харчовы экспарт упершыню прынёс выручку звыш 8 млрд долараў. Памятаеце, што мы марылі аб шасці.

І гэта пры тым, што мы ж ведаем, якія рэзервы ёсць яшчэ ў шмат якіх сельскагаспадарчых арганізацыях. ***Навядзём жорсткі парадак, будзем выконваць тэхналагічныя дысцыпліны і рэгламенты — вынікі будуць на парадак вышэйшыя.*** У свеце насельніцтва прырастае. Голад ахоплівае ўсё больш і больш краін. Таму харчаванне, без якога ніхто жыць не можа, будзе галоўным кірункам развіцця эканомікі ў любой краіне. СлагаННе з губернатарам і ўрада за гэта бескампраміснае.

Ды і ў цэлым бягучы год — гэта медыяна пяцігадовай праграмы. У гэты год мы павінны выканаць усё, што намецілі, спрацаваць гэтак жа, а можа, і лепей, чым летась. Калі жадаем жыць лепш.

Асноўная роля належыць прамысловаму комплексу. Тут падымаць з рук нічога не трэба. Сродкі на развіццё ёсць. Трэба больш — знойдзем. Фінансавую стабільнасць у рэальным сектары мы захавалі, чысты прыбытак і рэнтабельнасць прадпрыемстваў расце. Сёння гэта галоўны крытэрый ацэнкі работы кіраўніка любога ўзроўню. Вядома, прадпрыемствы розныя, мы гэта казалі на нядаўняй справаздачы ўрада перад Прэзідэнтам. Мы павінны сёлета паглядзець на прадпрыемствы, якія кульгаюць і кульгалі. Іх трэба падтрымаць ці перапрафіляваць. З імі трэба нешта рабіць. Няхай іх няшмат, не так, як было раней. Гэтымі прадпрыемствамі трэба займацца.

Штогод рост у прамысловасці неабходна трымаць на ўзроўні пасяховага 2021 года — 105-107 працэнтаў. Галіновыя міністры павінны забяспечыць максімальную загрузку вытворчых магутнасцяў беларускіх прадпрыемстваў і выйсці сёлета на пікавыя за апошнія 10 гадоў аб'ёмы. Патэнцыял вялізны. У краіне розультатыўна функцыянуюць унікальныя вытворчасці сусветнага ўзроўню. МАЗ выпусціў новыя мадэлі электробусаў. БелАЗ асвоіў вытворчасць і пастаўляе ўжо спажыўцам 30-тонны інавацыйны самазвал, які прадуце на звадкаваным газе. А побач БелАЗ — электрамабіль, які запусцілі ці запусцяць літаральна днямі. Першы беларускі беспілотны трактар стварылі на нашым трактарным заводзе. На БНБК распачата вытворчасць амінакіслот. Прадпрыемствы «Амкадора» распрацавалі больш за 100 імпартазамяшчальных вырабаў і вузлоў. Гэта далёка не поўны пералік. Такія прарывы павінны быць у кожнай галіны. ***У гэтым годзе задача забяспечыць рост ВУП да 4 працэнтаў, як гэта прадпісана пяцігадовай праграмай.***

Як гэтага дасягнуць? Ведаем:

Па-першае, сёння час ініцыятывы і актыўных дзеянняў. ***Толькі кіраўнікі, якія нестандартна думаюць, энтузіясты, здольныя рухаць галіны і сферы наперад. Патрэбны людзі смелыя, якія не баяцца браць на сябе адказнасць, не баяцца выходзіць за межы інструкцый, калі таго патрабуе вытворчая неабходнасць.*** І калі іх смелась і рызыка не звязаныя з асабістай выгадай (ведаеце, пра што я кажу) і відаць вынік, то такі стыль кіравання пытанняў у кантрольных органаў выключаць не будзе. Паўтару: карупцыя ў нашай краіне і надалей будзе спыняцца вельмі жорстка. Але галоўная мэта мерапрыемстваў па праверцы дзейнасці кіраўніка, прадпрыемства або галіны — дзейсная прафілактыка. Гэта павінны ўцямець усе, асабліва тыя, хто правярае.

Па-другое, месца навукі ў развіцці краіны павінна быць больш прыкметным, мякка кажучы. Ролю навукі трэба падняць на парадак і вучоных у тым ліку. ***Не навукоўцаў трэба падганяць, а яны павінны «рухаць» галіны на новыя тэхналагічныя ўклады ва ўмовах вострай канкурэнцыі.***

Наша навука можа шмат: ад штучнага інтэлекту да важных лекавых прэпаратаў і тэхналогій. Выстава «Беларусь інтэлектуальная», якая прайшла па ўсіх рэгіёнах, гэта наглядна прадэманстравала. Хутка пабудуем вялізны — у гісторыі Беларусі такога не было — выставачны комплекс, дзе будуць гэтыя дасягненні прадстаўлены.

Па-трэцяе. ***Імпартазамяшчэнне і павышэнне долі інавацыйнай вытворчасці — найважнейшыя задачы. Мы не павінны залежаць ад «капрызаў» заходніх палітычных эліт, якія абмяжоўваюць свабоду цывілізаванага бізнесу. Гэта пытанне нацыянальнай бяспекі — імпартазамяшчэнне.*** Тут шырокае поле для рэалізацыі самых смелых задум беларускіх вучоных. Пераблізце, на тых вытворчасцях, дзе гэта зразумелі даўно, мы маем рост экспарту і насычэнне нашага рынку высакаякасным таварам. Калі кажуць пра санкцыі, я так казаў пра 2020 год, я думаю: «Дзякуй богу, што ўвялі. Яны і прадавай», — што мы і робім. Праўда, пакуль толькі на 70 працэнтаў, 30 працэнтаў нам яшчэ трэба дадаць і дадаваць тэмпінова. Гэта нацыянальная бяспека. Тут шырокае поле для рэалізацыі самых смелых задумак беларускіх вучоных.

Летась мы выпусцілі імпартазамяшчальную прадукцыю на суму звыш 27 млрд долараў. Сёлета можам дадаць 10 працэнтаў. Было б жаданне. Пры тым гаворым не проста аб імпартазамяшчэнні, а аб стваральні цэлых навукаёмістых напрамкаў. Гэта інтэлектуальны капітал краіны, вытворчасці, новыя працоўныя месцы і прадукты з высокай дабаўленай вартасцю. Але працаваць трэба вельмі хутка....

Паўтару, вокамгненна павінен рэагаваць у першую чаргу ўрад. А Акадэмія навук павінна забяспечваць навуковае суправаджэнне. Так, дзякуючы БелАЗу мы замяшчаем спажыванне газу і маем магчымасць актыўна развіваць электраіндустрыю. Ключавым складнікам тут выступае электратранспарт. Але трэба актыўна пашыраць вытворчасць цягавых электрарухавікоў, кампанентаў для беспілотнага транспарту. Дый у нас былі нашым навукоўцам прадставіць лінейку якасных, недарагіх і канкурэнтаздольных акумулятарных батарэй. У найблізэйшы час паглядзім. Мне абяцана Акадэміяй навук, што яны ўжо ёсць.

Мы шмат казалі аб выкарыстанні электрычнасці для ацяплення жылля, і грамадзяне нашы сур'ёзна гэтым зацікавіліся. Бо гэта выгадна. Але рашэнне стрымліваецца недзе нераазвітасцю электрасетак, а недзе іх высокай зношанасцю. Словам, магутнасці не можам даць людзям.

Трэба больш сур'ёзна паставіцца да гэтага. І яшчэ паглядзець, якія энергаёмістыя вытворчасці мы можам размясціць каля БелАЭС. Мной даручэнні даваліся. Але талковых прапаноў пакуль не бачу. У нас ужо сёння залішняя колькасць электраэнергіі, вялізны рэсурс, вялізны запас. Дык давайце гэта выкарыстаем.

Па-чацвёртае. ***Значна больш увагі трэба ўдзяляць выкананню эканамічных праграм Саюзнай дзяржавы.*** Яны арыентаваны на падтрымку адзінай сістэмы прыярытэтаў развіцця навукова-тэхналагічнай прасторы нашых краін. Сёння пасяховае сумесна працуем у галіне касмічных тэхналогій, медыцыны, біятэхналогій, машынабудавання, лазерных тэхнікі, мікраэлектронікі, аграпрамысловых тэхналогій. Час ужо канчатковa пазбавіцца ад чужых балтоў і гаек і выпускаць па-сапраўднаму свой прадукт. У тым ліку прадукт Саюзнай дзяржавы. Удумайцеся: толькі рынак аўтакампанентаў для транспартнага машынабудавання, імпартаваных на тэрыторыю Беларусі і Расіі ў 2021 годзе, склаў 19 млрд долараў! А гэта нашы кампетэнцыі, у нас ёсць адпаведны закон. Мы можам гэта пашыраць. Чаму павольна гэта робім? 19 мільярдаў — якія санкцыі. Гэта вялізная ніша для нашых прадпрыемстваў...

Асабліваю ўвагу звяртаю на авіябудаванне, якое цяпер актыўна пачынае адраджацца ў Расіі. А ў нас два буйныя заводы: адзін у Баранавічах ваенны, а другі ў аэрапорце Гранодзянскі. Мы іх выратавалі. Там імкнуцца лакалізаваць вытворчасць сваёй авіяцыйнай тэхнікі. Прапануйце ім свае прадукцыю. Тым больш што прыкладаў паспяховай каапэрацыі ў авіябудаванні ўжо ёсць, мы выраблям звыш паўтысячы дэталяў для расійскіх самалётаў.

Па-пятае. Маштабная лічбавізацыя, аб якой ужо гаворыць гадамі, пакуль буксуе. Статус ІТ-краіны мяккае стварэнне прадукту для патрэб уласнай эканомікі ў першую чаргу. Для гэтага давалося прэферэнцыі. Аддачы пакуль не вельмі відаць. Вы памятаеце, з якімі цяжкасцямі мы сутыкнуліся, калі супраць нас увялі тэхналагічныя санкцыі. Мы ўбачылі, наколькі залежныя ад замежнага праграмнага забеспячэння і якія рызыкі гэта нясе. А ўвяце, да чаго маглі б прывесці збоі ў праграмным забеспячэнні на буйных хімічных прадпрыемствах або, напрыклад, на БелАЭС, чаго вельмі хацелі б там, за мяжой. І якія б мы атрымалі праблемы з разлікамі ў фінансавай сферы. ***Таму стварэнне айчыннага софту і яго ўкараненне павінны стаць безумоўным прыярытэтам для ўсіх арганізацый, якія займаюцца адпаведнымі распрацоўкамі.***

Падтрымку ў стварэнні новых інфармацыйных тэхналогій павінны атрымліваць не толькі рэзідэнты Парка высокіх тэхналогій, але і Акадэмія навук, вытворчыя аб'яднанні, фінансавы сектар, навуковыя і адукацыйныя ўстановы. Тым больш што дзякуючы іх намаганням удалося пазбегнуць хаосу, у тым ліку па стратэгічна важных аб'ектах інфраструктуры.

А Парку трэба сур'ёзна ўключацца ў гэты працэс, ствараць новыя канкурэнтныя прадукты ў інтарэсах сваёй краіны, пакідаючы інтэлектуальныя распрацоўкі тут. Парк высокіх тэхналогій трэба жорстка ў ўзвараушыць. Занадта яны зацыкліліся на санкцыях. Ім, бачыце, цяжка. Бо заўтра асобныя мярзотнікі на захадзе пачнуць атаку на нас.

Патрэбны такі тавар, які будзе запатрабаваны і на замежных рынках. А вы ведаеце, якія яны сёння патрабавальныя.

Па-шостае. Трэба сур'ёзна ўкладвацца ў вытворчасць. У нас пакуль што з гэтым не вельмі. Праселі на капітальных укладаннях на 19 працэнтаў! Хаця і заяўляшлі рэалізацыю больш як 150 інавацыйных праектаў. У гэтым годзе мы проста абавязаны «перавярнуць» інвестыцыйную тэндэнцыю апошніх гадоў.

Таксама актуальная тэма стымуляцыйных умоў для інвестараў. Неабходна ўцягнуць іх у праекты, дзе ствараецца вытворчасць патрэбнай нам прадукцыі, бо яна з'яўляецца незаменным звяном у нацыянальных вытворчых ланцужках...

Адна з архіважных задач — зазабяспечваць набраны тэмп развіцця інжынерна-транспартнай інфраструктуры. Аб'ёмы дарожнага будаўніцтва, уводу жылля, добраўпарадкаванне населеных пунктаў — гарантыя камфортнага пражывання ў рэгіёнах. Трэба вярнуцца да маштабнага будаўніцтва бетонных аўтамагістраляў, за гэта патрабаванне будзе самае жорсткае. Я папярэджваў асобных членаў урада. Мы яшчэ да ўсіх санкцый закупілі самае сучаснае абсталяванне. Бетонныя дарогі — наша выратаванне ў нашых ўмовах надвор'я.

Мала тольі вырабіць тавар — яго яшчэ трэба даставіць спажыўцу. Мы гандлюем амаль з усімі краінамі свету (200). Штомесячная экспартная тавараная выручка складае каля 4 млрд долараў. Тамы задача больш хуткай пераарыентацыі паставак з закрытых для нас рынкаў застаецца.

Стварэнне ўласнай партовай інфраструктуры і новыя сухапутныя маршруты ў напрамку Кітая, Ірана і іншых краін Азіі павінны стаць безумоўным прыярытэтам нашай транспартнай галіны. Усе гэтыя задачы — пытанне не толькі матэрыяльнага дабрабыту Беларусі. Будзем і надалей самі сябе карміць, апранаць, забяспечваць жыллём і іншымі дабротамі цывілізацыі, будзем самі вырашаць, як нам жыць».

Чацвёртая ўмова суверэнітэту і незалежнасці — сацыяльная справядлівасць

«Важнейшага нічога няма. Аб гэтым ужо загаварылі ўсе. А вы памятаеце, некалькі гадоў таму я пастаяння паўтараў: давайце ўзмоцнім, давайце забяспечым сацыяльную справядлівасць? Усе сёння гэтага хочуць. Чаму ў Расіі часам улады крытыкуюць? І ўсе вучоныя, я заўважыў, усе сацыёлагі, грамадскія дзеячы ў Расіі загаварылі аб сацыяльнай справядлівасці. Чаму бунтуюць Францыя і іншыя заходнія дзяржавы? Ды не ў пенсіённай рэформе справа. А калі і ў ёй, людзі патрабуюць сацыяльнай справядлівасці...

Народ — адзіная крыніца дзяржаўнай улады і носьбіт суверэнітэту. Гэта норма Канстытуцыі прадвызначае галоўны прынцып нашай палітыкі — сацыяльную справядлівасць. І мы гэтым прытрымлівацца яго, што б ні адбывалася ў свеце і ў краіне.

Мы не дзеля прыгожага слоўца называем чалавека галоўнай каштоўнасцю. Захаванне правоў грамадзян Беларусі — непарушны пастулат у нашай дзяржаве. Роўныя для ўсіх правы на бясплатныя і даступныя адукацыю, медыцыну, на абарону ў выпадку хваробы, роўныя магчымасці для прафесійнага старту — асноўныя мэты нашай сацыяльнай палітыкі. ***Народ можа разлічваць на раўнапраўную падтрымку з боку дзяржавы, бо гэта справядліва.*** Я больш скажу: прычына многіх сённяшніх узрушэнняў у свеце заключаецца менавіта ў жаданні трансцыянальных карпарацый вярнуцца да жорсткай эксплуатацыі людзей. У гэтым імкненні падзяліць людзей на класы нас спрабуюць адкінуць на тысячагоддзі назад. Задумайцеся.

Толькі адзін прыклад. Амерыканскі Apple пагадзіўся размясціць сваю вытворчасць у Азіі (у Індыі) толькі на ўмовах 12-гадзіннага працоўнага дня і павелічэння нормы звышурочнага працоўнага часу да 145 гадзін у квартал. 12 гадзін у дзень, штодзённа, і 145 гадзін у тыдзень звышурочных работ. (У Беларусі норма за квартал звышурочна — усяго 45 гадзін). У пагоні за інвестарам прыйшлося скарэкціраваць заканадаўства. Пад пагрозай — усе заваёвы працоўнага народа за апошнія сто з лішкам гадоў: ад бясплатных медыцыны і адукацыі да сацыяльных пакетаў і пенсій. Чалавецтва плаўна вядуць да таго званага новага свету, у якім будуць мільярды лішніх людзей: бясправных, галодных, жабракоў, але затое нябыта свабодных у самых разнастайных ліберальных праявах. Якіх — вы ведаеце.

Людзі гэта адчуваюць і выходзяць на вуліцы. Паглядзіце, як я ўжо сказаў, што адбываецца на Захадзе, у той жа Францыі. А такія дзяржавы, як Беларусь, не проста раздражняюць. Мы пагроза гэтаму праекту, бо ідзём сваёй дарогай, вось гэтай дарогай, дзе спрабуем падтрымаць свой народ — працоўных. ***У нашай краіне ўсе, хто хоча і можа працаваць, працуюць і зарабляюць. Паўтару: хто хоча, у нас могуць працаваць і зарабляць.*** Гэта вельмі тонкая грань. Не хацеў ад гэтым гаварыць, але, прабачце, скажу. Не толькі жа вы з мяне павінны скуру драць, але і вам, народу, пэўныя пытанні павінен задаць. Усе патрабуюць, каб усе былі багатыя, каб зарабак быў па тры тысячы рублёў і вышэй. Ну, дапусцім, як я часта прывадзіў прыклад, калі прыходзіў у вядучыя клінікі і пытаўся, якая ў іх заробная плата. Калі ты найвышэйшай катэгорыі ўрач і можаш рабіць любыя аперацыі (трансплантацыя), то ты і атрымліваць будзеш добрыя грошы. А цяпер група працуе, якіх я адправіў на ФАПах, участковых і раённых бальніцах. У некаторых бальніцах, як я ўжо прыводзіў прыклад, дзверы перакошаныя і не зачыняюцца ў аперацыйную, у аперацыйнай мышы поўзаюць. Гэта што такое? Гэта хто вінаваты? Вы каго чакаеце? Вы Лукашэнку чакаеце? Чакаеце, што ён прыйдзе і дзверы гэтыя ўстаўіць? Ды не чакайце. Гэта віна галоўнага ўрача і таго калектыву. А ўсе хочаце заробак у пяць тысяч долараў. Дык нідзе гэтага няма! Кожны атрымлівае столькі, колькі зможа сёння зарабіць. Калі ты ўжо з дзіцячага садка быў арыентаваны чорт ведае на што, калі ты школу проста прайшоў, а нехта стараўся, вучыўся і займаўся, няўжо ты можаш быць канкурэнтным у нашым асяроддзі з гэтым чалавекам? Вядома, не! Таму пачынайце са сваіх дзяцей з дзяцінства, калі вы сябе ў свой час упусцілі. І не патрабуйце з мяне ўсіх мераць на адзін капыл. Мы ўжо гэта праходзілі. Таму мы павінны стварыць грамадства справядлівасці. Хто вучыўся, скончыў ВНУ або не скончыў, ружы залатыя, добры спецыяліст — у нас ёсць месца, дзе можна працаваць, у нас ёсць час, у нас ёсць добрыя настаўнікі ў вытворчасці. Адважвайцеся!

Заробак, паўтару, павінен быць зароблены. Гэта справядлівы падыход. Нам удалося летась павысіць яго як у рэальным сектары, так і ў бюджэтнай сферы (у намінальным выражэнні на 13 %). Гэта дазволіла забяспечыць заробкі вышэйшыя за ўзровень інфляцыі настаўнікам, работнікам культуры і сацабслугоўвання. Расце заробак работнікаў аховы здароўя. Будзем рухацца ў такім кірунку і далей. Але і попыт за вынікі будзе ўзмоцнены! Як з гэтых самых урачоў. У якіх дзверы перакошаны або ў аперацыйнай, як мне далажваюць, дафібрылятары ляжаць нясправныя.

Сацыяльная справядлівасць, яшчэ раз кажу, — гэта сацыяльная абароненасць грамадзян. Мы заўсёды памятаем аб нашых старых. Пенсіі ў мінулым годзе павышаліся тройчы. Для будучых пенсіянераў запрацавала праграма накапленняў на пенсію з дзяржаўнай падтрымкай (праграма «3 + 3»). Частка ўзносаў на будучую пенсію работніку аплачваецца з дзяржсродкаў. Скажыце, дзе яшчэ, у якой краіне вы знойдзеце такі прыклад? Асабліва сёння.

«БЕЛАРУСЬ — ГЭТА НАША ЗЯМЛЯ. ТОЛЬКІ МЫ САМІ БУДЗЕМ ВЫЗНАЧАЦЬ СТРАТЭГІЮ РАЗВІЦЦЯ, ТОЛЬКІ МЫ НЯСЁМ РЭАЛЬНУЮ АДКАЗНАСЦЬ ЗА СВАЮ БУДУЧЫНЮ»

У цэлым рост даходаў сёлета павінен перавысіць 4 % ў рэальным выяўленні. Мы гэта вытрымаем. ***Усе рашэнні па рэгуляванні цэн прынятыя. Так, яны жорсткія. Вы ведаеце мой прынцыповы падыход: нікому не дазволена беспадстаўна павышаць цэны і абкрадваць людзей. Гэта першае. І другое: беларусы не павінны расплачвацца за «пустыя» долары, як гэта робіць сёння ўвесь свет..***

Адзін з ключавых кампанентаў інфляцыі — тарыфы на жыллёва-камунальныя паслугі. Тут асноўныя скаргі насельніцтва. Розныя. Камусьці дах не нарматавалі, камусьці плот не паставілі, а дзесьці не падаецца газ; вада — як паліва падаецца, водаадвядзенне не працуе. Тут усё празрыста з камунальнымі паслугамі. Так, для рынкавога непрацоўных і збеглых тарыфы ўстаноўлены па поўным каэфіцыенце. Прашу Камітэт дзяржаўнага кантролю праверыць, ці так гэта...

Але ***для насельніцтва павышаць плацяжы больш чым на 5 долараў у эквіваленце не плануем. Так, як і дамовіліся.*** І гэта пры тым, што нагрузка на супрацоўнікаў камунальнай сферы каласальная, і там не ўсё «ў шакаладзе». Далёка не ўсё. Хтосьці патрабуе бесперапынных увагі і догляду. Мы прывыклі да чыстых вуліц, двароў, нам патрэбна якасная вада, асфальтаванне, роўныя дарогі і г. д. Гэта той мінімум, ад якога ніхто не захоча адмовіцца...

Пытанні забеспячэння бытавога камфорту павінны быць на жорсткім кантролі ўсёй вертыкалі ўлады: ад старшыні райвыканкама ў да прэм'ер-міністра. У насельніцтва назапасілася да нас нямала прэтэнзій. Можна зразумець тых, хто імкнецца жыць у сталіцы. Едуць не толькі і не столькі па заробак. Усе жадаюць жыць у сучасных камфортных умовах. ***А што сёння перашкаджае ў глыбіні стварыць больш прыярныае асяродзе для жыцця? У агрmaрадках, райвыканкамах. Нічога! Нічога нам не перашкаджае. Трэба гэта рабіць.***

Але што датычыцца дарог, доступу да паслуг, разгортваемся марудна. І гэта пры тым, што запыт людзей жыць у па-эканамічнаму чыстай мясцовасці, у адрозненне ад гарадскога асяродзя, расце. Тыды гатовы ехаць і спецыялісты высокай кваліфікацыі. Кожны куток нашай Радзімы мае свой непаўторны культурны і прыродны каларыт. ***Але эканамічнае размяшчэнне прадукцыйных сіл па рэгіёнах павінна быць справядлівым і збалансаваным. Гэта прыярытэт праграмы развіцця рэгіёнаў.***

Нельга дапусціць падзелу нашай кампактнай краіны на Мінск і астатняю Беларусь! Мы сем «Я» — шэсць абласцей і сталіца. Гэта наш лозунг. Уласцівыя рэгіёну перавагі павінны стаць крыніцамі яго развіцця. Чарговы раз звяртаю вашу ўвагу: нельга сцягваць усе рэсурсы ў Мінск і ў выніку дапусціць гіперцэнтралізацыю...

Нельга агулам загульваща ў так званую аптымізацыю, канцэнтруючы працоўную сілу і кампетэнцыі выключна ў абласных цэнтрах і сталіцы за кошт скарачэння рэгіянальнай сеткі. Да кожнага скарачэння арганізацыі жыллёва-камунальнай гаспадаркі, паштовай сувязі, банкаўскай сферы, аптэчнай сеткі трэба падыходзіць індывідуальна і чуць людзей.

Мы даўно і шмат гаворым аб дэурбанізацыі, аб стварэнні камфортных умоў для жыцця ў сельскай мясцовасці. Што захоча з'ехаць з аграгарадка, раённага цэнтра, калі стоўпам працоўныя месцы з заробкам на ўзроўні, не ніжэйшым за сярэдні па вобласці або галіне, забяспечым людзей жыллём з неабходнай інфраструктурай? Ніхто з такой мясцовасці не паедзе. Людзям патрэбна праца там, дзе яны жывуць. І рэалізацыя ў бягучай пяцігодцы прынцыпу «адзін раён — адзін праект» заключана садзейнічаць стварэнню новых рабочых месцаў і занятасці насельніцтва.

Што датычыцца замацаванасці кадраў, будзем будаваць арэнднае жыллё і даць права на яго выкуп пасля заканчэння вызначанага тэрміну, але пры выкананні жорсткіх умоў. І грошы тут не галоўнае. Напрыклад, як мы прынялі рашэнне па нашых вайсковўцах. У гарадах гэта могуць быць шматпавярховыя дамы, у сельскай мясцовасці — традыцыйныя дамы сядзібнага тыпу, малапавярховыя. І будзем пераходзіць ад кропкавай падтрымкі асобных рэгіёнаў і выдзяленне індывідуальнага пакета льгот (як гэта ў Аршанскім раёне, паўднёва-ўсходніх раёнах Магілёўскай вобласці) да рэалізацыі падыходу «чым далей ад Мінска і абласных цэнтраў, тым больш ільгот і прэферэнцый»...

Не можа быць і размовы аб развіцці рэгіёнаў без татальнай дэбюракратызацыі і лічбавізацыі. Людзі не павінны ехаць у абласны ці раённы цэнтр і гадзінамі сядзець у чэргах для вырашэння свайх пытанняў. У прыватнасці, трэба актыўна развіваць адзіны партал электронных паслуг і павышаць яго даступнасць незалежна ад месца пражывання...

Калі заходзіць размова аб сацыяльнай справядлівасці, мы гаворым аб якасных медыцыне, даступнай кожнаму. Толькі за 2022 год мы ўвялі ў эксплуатацыю 29 аб'ектаў аховы здароўя. Стварылі і забяспечылі ўсім неабходным міжраённыя цэнтры, у якіх дыягностыка і лячэнне праводзяцца не горш, чым у сталічных клініках, укараняюцца навацыі. ***І ніякія санкцыі не змогуць і не павінны паўплываць на ўзровень нашага медыцынскага абслугоўвання. Таму на асаблівым кантролі — вытворчасць беларускіх лекавых прэпаратаў. Іх долю необходна пастаянна павышаць, асартымент пашырэць. Такія ж патрабаванні — да айчынных тэхналагічных інавацый і абсталявання...»***

«Той факт, што Захад б'е санкцыямі па людзях, якія хварэюць, у тым ліку па старых і дзецях, не паддаецца крытыцы. Ніжэй апусціцца ўжо нельга. Скажу адно: мы спрэчымся! Гэта пытанне гонару. У медыцынскай сферы мы не будзем ад іх залежаць. А ахову здароўя Беларусі ў найбліжэйшы час страсянём так, што пыл пасыплецца... Таму думайце, трэба рухацца, трэба, каб мы бачылі вы ўчастковых бальніцах, у раённых бальніцах нашых бабуль і дзядуль. Туды перш за ўсё трэба паглядзець, там асноўны наш люд, які мы павінны лячыць. Калі мы хочам роўнасці, справядлівасці і хочам лічыцца з сацыяльнай дзяржавай.

Мы мнагае можам. Я ўжо не кажу пра перасадку органаў, пратэзаванне. Чаго варта ДНК-вакцына для лячэння пухліны галаўнога мозга і лімфомы ў дзяцей. Больш за 20 дзяцей ужо праходзяць гэтую тэрапію і атрымалі шанц на папраўку. Разам з расіянамі распрацавалі, прымяняем спінальныя сістэмы для хірургічнага лячэння цяжкіх дэфармацый і пашкоджанняў пазваночніка. ***Безумоўна, гэтыя і іншыя распрацоўкі павінны ўкараняцца максімальна і выкарыстоўвацца. І ў вялікіх гарадах, і ў раённых цэнтрах. Усе аб'екты аховы здароўя краіны павінны быць узорам камфорту і стэрыльнасці. Губернатары і міністр абавязаны трымаць гэта пытанне на вельмі жорсткім кантролі.***

Яшчэ найважнейшая задача ахове здароўя — дакладная работа та на ранняе выяўленне фактараў рызыкі захворванняў, а значыць, іх папярэджанне. Усе пытанні прафілактыкі абавязковую дыспансерызацыю. Гэта адказнасць не толькі ўрачоў, але і кожнага з нас. Асаблівая ўвага нашым маленькім ***грамадзянам. Для іх необходна стварыць самыя камфортныя ўмовы. Здароўе дзяцей — гэта пытанне ў тым ліку дэмаграфічнай бяспекі, без чаго няма сэнсу думаць аб заўтрашнім дні. Бо для каго мы будуем Беларусь — утульны, камфортны дом?*** Наша пакаленне зберагло гэты прыгожы, дагледжаны куточак, прынялішы з рук нашых бацькоў, зрабіла яго прыгажэйшым. Але хто тут будзе жыць заўтра? Хто зберажэ родную мову, памяць аб нашай гераічнай гісторыі? Хто будзе даглядаць магілы продкаў, берагчы спадчыну Полацка, Навагрудка, Турава? Ці будзе гучаць дзіцячы смех у тых палацах, якія мноэія пабудавалі ў перыяд так званай дыктатуры? Ці будзе кавку, разглядаючы партрэты на сцяне, сказаць: «Гэта мае дзядуля і бабуля?»

Каб моцна стаяць на сваёй зямлі, нас, беларусаў, павінна быць больш, значна больш. Гэта найважнейшая ўмова суверэнітэту. І дзяржава робіць шмат, каб тэзіу ўмову забяспечыць. У краіне аказавецца маштабная падтрымка сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей... Для шматдзетных — асаблівыя ўмовы: жыллё, сямейны капітал, бясплатнае харчаванне ў дзіцячым садку і школеды і многае іншае. Кажу гэта, і мозг свідруе адна праблема. Мы забяспечваем шматдзетных. А тысячы фактаў, калі мы для дзетак грошы аддаём, а гэтыя грошы бацькамі прапіваюцца. Вы ведаеце, што шматдзетныя сем'я — гэта не заўсёды «шакалад». Чаго б нам гэта ні каштавала, ураду і губернатарам — вырашыць гэтую праблему, я перад вамі паставіў гэтае пытанне. Калі вы бачыце, што сям'я прапівае гэтыя сродкі, прыміце рашэнне на месцы і забяспечце дзяцей.... Зрабіце! Зрабіце, каб да дзецяй, якім мы плацім немалыя прозвы, траплялі гэтыя льготы, каб гэтыя вар'яцкія бацькі-алкашы не атрымлівалі гэтыя грошы на рукі, калі яны гэтага не заслугоўваюць. Ды і грамадства абураецца: каму мы плацім? Непапулярная тэма для Прэзідэнта, але абысці яе не магу. Паглядзіце на гэта на месцах, не чакайце чарговай праверкі, каб потым не выць і не стагнаць. Выконвайце даручэнні, якія я даю.

Безумоўна, ёсць яшча над чым працаваць у гэтым напрамку. Але давайце будзем сумленныміі: дзяржава не павінна «купляць» дзяцей у бацькоў. Яна можа дапамагчы выхаваць будучых грамадзян, засцерагчы іх, забяспечыць сацыяльныя гарантыі і магчымасці для развіцця.

Пытанні дэмаграфічнай бяспекі — тэма не толькі эканамічных мер. Ёсць фактары, якія нівеліруюць усе намаганні дзяржавы па стварэнні спрыяльных умоў для росту насельніцтва. І гэтыя фактары павінны быць у полі зроку інфарамцыйнай палітыкі, сфер культуры, адукацыі, аховы здароўя.

Першае. Заходняя мода на «чайлдфры». ***Любая папулярызацыя ідэй бяздзетнай сямейнай пары ў нашай інфармацыйнай і культурнай прасторы павінна спыняцца. Любыя ўкіданні такіх заваявальных заклікаў, роўна як і ўсе нетрадыцыйныя павевы, — ні што іншае, як спроба абязлюдзіць і аслабіць краіну. Ніяк не менш. Такая ідэалогія павінна быць па-за законам.***

Другое. Мы выгадавалі дзяцей, якія ні ў чым не мелі патрэбы, і цяпер яны хочуць як мага даўжэй пажыць для сябе, адкладаючы нараджэнне дзіцяці. Не ўсе, але тэндэнцыя ёсць. Яна небяспечная. Парадыгму такога мыслення трэба мяняць. Ёсць рэчы, якія маладыя людзі проста не могуць зразумець у сілу свайго ўзросту. ***Але мы, старэйшае пакаленне, можам своечасова і павінны своечасова растлумачыць, што жышцёвы поспех і досвед бессэнсоўныя, калі іх няма каму перадаць, што нажыты багацці не заменяць шчасця бачыць, як працягваецца твой род.*** І растлумачыць мы павінны раней, чым прыйдзе ўсведамленне, што планаваць нараджэнне дзіцяці ўжо позна.

Трэцяе. Трэба разбураць стэрэатып: альбо кар'ера, альбо сям'я. ***Сёння ў дзяржаве створаны ўсе ўмовы, каб жанчына магла рэалізаваць сябе як мама і як прафесіянал. І такія прыклады ёсць.*** І Дзень бацькі зрабілі ў мінулым годзе святам, каб падкрэсліць, што галава сямейства ігpае важную ролю не толькі ў забеспячэнні прыбыткаў у сям'і. Моцнае плячо важнае і ў выхаванні дзіцяці. Таму ***ў першую чаргу сродкі масавай інфармацыі, кінавытворчасць, культурныя праекты, рэкламная прадукцыя павінны працаваць на ідэю адраджэння традыцыі вялікай, дружнай, поўнай — класічнай! — сям'і.*** Усё, што з'яўляецца ў інфармацыйным полі — ад вулічнай вонкавай рэкламы або ролика да тэлевізійнай праграмы, мастацкага фільма (дай бог убачыць!), — павінна больш актыўна паказваць, што дзеці — велізарная радасць, галоўны праект у жыцці сямейнай пары. Асаблівая ўвага нашым маленькім ***грамадзянам. Для іх необходна стварыць самыя камфортныя ўмовы. Здароўе дзяцей — гэта пытанне ў тым ліку дэмаграфічнай бяспекі, без чаго няма сэнсу думаць аб заўтрашнім дні. Бо для каго мы будуем Беларусь — утульны, камфортны дом?*** Наша пакаленне зберагло гэты прыгожы, дагледжаны куточак, прыняўшы з рук нашых бацькоў, зрабіла яго прыгажэйшым. Але хто тут будзе жыць заўтра? Хто зберажэ родную мову, памяць аб нашай гераічнай гісторыі? Хто будзе даглядаць магілы продкаў, берагчы спадчыну Полацка, Навагрудка, Турава? Ці будзе гучаць дзіцячы смех у тых палацах, якія многія пабудавалі ў перыяд так званай дыктатуры? Ці будзе кавку, разглядаючы партрэты на сцяне, сказаць: «Гэта мае дзядуля і бабуля?»

Каб моцна стаяць на сваёй зямлі, нас, беларусаў, павінна быць больш, значна больш. Гэта найважнейшая ўмова суверэнітэту. І дзяржава робіць шмат, каб гэтую ўмову забяспечыць. У краіне аказавецца маштабная падтрымка сем'яи, якія выхоўваюць дзяцей... Для шматдзетных — асаблівыя ўмовы: жыллё, сямейны капітал, бясплатнае харчаванне ў дзіцячым садку і школе ды і многае іншае. Кажу гэта, і мозг свідруе адна праблема. Мы забяспечваем шматдзетных. А тысячы фактаў, калі мы для дзетак грошы аддаём, а гэтыя грошы бацькамі прапіваюцца. Вы ведаеце, што шматдзетныя сем'я — гэта не заўсёды «шакалад». Чаго б нам гэта ні каштавала, ураду і губернатарам — вырашыць гэтую праблему, я перад вамі паставіў гэтае пытанне. Калі вы бачыце, што сям'я прапівае гэтыя сродкі, прыміце рашэнне на месцы і забяспечце дзяцей.... Зрабіце! Зрабіце, каб да дзецяй, якім мы плацім немалыя прозвы, траплялі гэтыя льготы, каб гэтыя вар'яцкія бацькі-алкашы не атрымлівалі гэтыя грошы на рукі, калі яны гэтага не заслугоўваюць. Ды і грамадства абураецца: каму мы плацім? Непапулярная тэма для Прэзідэнта, але абысці яе не магу. Паглядзіце на гэта на месцах, не чакайце чарговай праверкі, каб потым не выць і не стагнаць. Выконвайце даручэнні, якія я даю.

Да нас едуць у тым ліку і па веды. ***Сёння Беларусь з'яўляецца адукацыйным хабам усходняй Еўропы, дзе створаны ўсе ўмовы для атрымання фундаментальнай і прыкладной адукацыі па самым шырокім спектры спецыяльнасцяў. Аднак у першую чаргу айчыннай адукацыі павінна адпавядаць запытам беларускай эканомікі.*** А гэта дарога з двухбаковым рухам. Хто, калі не кіраўнікі прадпрыемстваў, ведае, у якіх кадрах мае патрэбу галіна? І памятаем, што ***ўся сістэма адукацыі павінна быць накіравана ў будучыню, фарміраваць працаўніка новага тыпу — пісьменнага, гнуткага, ініцыятыўнага, гатовага жыць і працаваць у адкрытым інфармацыйным грамадстве.*** Датычыцца ўсіх спецыяльнасцяў: ад камбайнераў і будаўнікоў да ўрачоў. Гэта першае.

Другое, і найважнейшае. Я аб адукацыі кажу. У ***дзіцячых садах, школах, сярэдніх спецыяльных і вышэйшых навучальных установах фармуецца духоўнае і маральнае аблічча нацыі. Каласальная адказнасць ляжыць на плячах выхавальнікаў, школьных настаўнікаў, выкладчыкаў ВНУ — захаванне пераемнасці нашых традыцыйных каштоўнасцяў. Галоўнае з іх — любоў да сваёй краіны. І скажу зноў, бо актуальна: выхаваць патрыёта можа толькі патрыёт.*** У гэтым у нас каласальнае ўпушчэнне. Трэба ўзварушыць наш рэактарскі корпус. 2020 год мы бачылі, ціхенька адседзеліся, яны быццам ні пры чым. Не хачу цень кінуць на ўсіх. Ёсць у нас асобныя, якія перасталі не тое што бегчы — ісці перасталі. Звяркіне на гэта ўвагу».

Пятая ўмова суверэнітэту і незалежнасці — незалежная знешняя палітыка

«Самастойнасць знешняй палітыкі — гэта раскоша ў сучасным свеце. Раскоша, якую дазволіць сабе могуць не ўсе народы і дзяржавы, у тым ліку і таму, што далёка не ўсім дазволена яе мець. Тым больш сёння, калі глабальнае супрацьстаянне з заканчэння Другой сусветнай вайны дасягнула, мабыць, найвышэйшай мяжы.

Паглядзіце. Хто б мог падумаць яшчэ гадоў 10 таму, што такое моцнае аб'яднанне, як Еўрапейскі саюз, можа фактычна зтубіць свою суб'ектнасць? ***Ёсць толькі адзін індыкатар знешнепалітычнай самастойнасці дзяржавы — палітычная воля лідара.*** У каго з сённяшніх еўрапейскіх лідараў вы гэтую волю бачыце?

Палітыка ЕС, прычым не толькі знешняя, але і ўнутраная, поўнасцю падпарадкавана інтарэсам ЗША. Многія цяпер кажуць «Захад». Няправільна. Замяніце слова «Захад» на Злучаныя Штаты Амерыкі. Захад — Еўрасаюз плюс ЗША — сам сёння пакутуе ад гэтай палітыкі. Амерыканцы яшчэ з часоў Трампа пачалі рваць Еўрапейскі саюз. Чаму? Эканаміста адкажуць, калі гэта пачалося... Як толькі з'явілася ў Еўрасаюзе свая канкурэнтная валюта — амерыканцы пачалі душыць сваіх, падданых фактычна, у якіх і так было мала суверэнітэту.

Далей — болей. Калі Еўрапейскі саюз цесна звязаў свой лёс з Расіяй — эканамічная прычына, па якой спрэс ашалела Амерыка: Еўропа можа наогул адарвацца ад Злучаных Штатаў Амерыкі, і яны застануцца там, наводшыбе за акіянам. Пачаўся брэксіт. Гэта пачатак разбурэння Еўропы. Што гэтага не бачылі Меркель, Аланд і іншыя потым «макроны»? Што яны гэтага не бачылі? Яны бачылі. Але ланкі ўгору падняліся, растапырыліся, нічога не змаглі зрабіць...»

«Ідзе разбурэнне Еўропы. Маё бачанне — Еўропа можа захавацца толькі з намі, пры ваз ўсё з Расіяй. Калі Еўропа аб'яднаецца з Расіяй, гэта будзе такі полюс, з якім ніхто не справіцца. Скажу нават: ні дружалюбны нам Кітай, ні тым больш ЗША. Рэсурсы тут, кампетэнцыі самыя высокія — там. Канкурэнцыя найвышэйшая. Рынкі вызначаны. Амерыканцы выкарыстоўваюць у тым ліку войнаю Украіне, каб Еўропу падпарадкаваць, растаптаўшы, трымаць яе ў стойле».

«Гэты працэс будзе пагаршацца. Я нездарма некалі сказаў, што з'яўляюцца новыя краіны і з'яўляюцца новыя валютныя саюзы. Пройдзе час, і людзі адмовяцца ад долара...»

«Сёння народы Еўропы ўцягнуты ў безразважную гонку ўзбраенняў, паглыблены ў эканамічную стагнацыю і маральную дэпрэсію. Іх уцягваюць у канфлікт з Расіяй, у супрацьборства з Кітаем. І нават варухнуцца баяцца»...

«А яшчэ зусім нядаўна прагматычнае супрацоўніцтва ЕС з намі і Расіяй прыносіла адчувальную выгаду. Што значыць плыць у фарватары чужых інтарэсаў, яшчэ больш рэальфна паказвае ўкраінская тэма. Паглядзіце на гэтых шалёных, якія ва ўладзе, якія ў Польшчы. Закрылі граніцу. Кажуць, што прынеслі? Гэта ж праблема з далёка ідучымі наступствамі. Яны закрылі граніцу, якая павінна быць адкрыта для гандлю з іншымі дзяржавамі. Чым прывілюлся Казахстан, іншыя Цэнтральнаазіяцкія краіны, Кітай, які гандлюе з Еўрасаюзам праз Беларусь? Яны ж ускладнілі жыццё для іх? Вы думаеце, спакойна гэта пройдзе? Неспакойна. Яны на два крокі не могуць прадугледзець, што будзе заўтра»...

«І ці можна назваць самастойнай палітыку ААН, АБСЕ, МВФ, шэрагу іншых міжнародных структур, якія даўно абслугоўваюць інтарэсы глабалістаў?

Такім чынам, мы выходзім на вельмі важную думку. Калі свет мяняецца, ці павінны мы пад яго падладжвацца альбо павінны ўдзельнічаць у яго змене? Быць назіральнікам, праглынаючы чужыя нам рашэнні, альбо дзейнічаць актыўна са сваймі саюзнікамі? Прыстасоўвацца альбо ўдзельнічаць у змяненні?»

«Дзе трэба для краіны — там трэба падстроіцца. Але ўдзельнічаць у змене свету трэба, бо зробяць без нас і нашы інтарэсы там улічаны не будуць.

Па-мойму, гэта па-беларуску. Адказ на гэтае пытанне толькі так — з нашымі саюзнікамі. Выбіраць тут нічога не трэба. Момант зараз такі, які трэба вытрымаць, пражыць і тонка трымаць у прыцэле, куды нам трэба ісці. Магчыма, нам давядзецца абысці гэтую гару. Давайце абыдзем.

Нядаўна мы невялікая па сусветных мерках дзяржава, але, як аказваецца, і наша роля можа быць значнай... Інакш не ляпілі б з Беларусі ворага ў вачах усёй еўрапейскай супольнасці. Не ўкладалі б мільярды ў гэтую прапаганду. ***За усе гады незалежнасці Беларусь не знаходзілася ў такой трывожнай і пагражальнай ае бяспецы сітуацыі, як сёння. За нас сур'ёзна ўзяліся.*** За кардонам рыхтуюць баевікоў з ліку збеглых, на гарбу якіх НАТА плануе ўлезці да нас і наладзіць ваенную заварушку. Унутры краіны разгарнулі кампанію па выманьванні грашовых сродкаў ашуканцамі, уцягванні нашай моладзі ў супрацьпраўную дзейнасць і экстрэмізм. За гэтымі фактамі стаяць спецслужбы сумежных дзяржаў.

Наш знешнепалітычны адказ на ўсю гэтую вакханалію — у паскораным развіцці адносін з найбліжэйшымі саюзнікамі. І так звяны разварот на Усход у нашай палітыцы — гэта самая разумная рэальнасць, прадыктаваная духам часу. Урэшце, сонца заходзіць на захадзе, а ўстае заўсёды на ўсходзе...»

«А што, іншыя краіны Усходу і Поўдня ў захапленні ад светапарадку па заходніх лякалах? Не. Усе ж бачаць: гэта працэс той жа каланіяльнай палітыкі, толькі на новым вітку свайго развіцця. І калі краіна мае самастойнасць у распрадажэнні свайміі рэсурсамі, нацыянальны суверэнітэт у вызначэнні сваёй знешняй і ўнутранай палітыкі, то гэта ўжо нагода для санкцый і часам ваеннага ўмяшання».

«Які наш агульны адказ? Ён у адзінстве і агульных падыходах да фарміравання справядлівага і шматпалярнага свету, заснаванага на стварэнні і павазе культурна-гістарычнай разнастайнасці, а таксама на ўзаемнай падтрымцы адзін аднаго.

Нас душаць эканамічнымі санкцыямі — мы адкрываем для сябе новыя рынкі. Закрываюць транзіт — мы выбудоўваем новыя лагістычныя шляхі для гандлю з сябрамі. Разумеючы, што міжнародныя арганізацыі па гарантаванні бяспекі, тая ж АБСЕ, разбалансаваныя, не даюць стратэгічнай стабільнасці, мы прымаем актыўны ўдзел у новых аб'яднаннях, выводзячы на новы ўзровень ШАС і БРІКС, падключаем да гэтых арганізацый Еўразійскі саюз і АДКБ.

Прыярытэт у знешнім гандлі мы аддаём стратэгічным партнёрам і саюзнікам, перш за ўсё Расіі і Кітаю.

Наша ўзаемадзеянне з Расійскай Федэрацыяй носіць усёабдымны і шматпланавы характар. Мы выбудавалі дастаткова эфектыўную мадэль міждзяржаўных адносін, у цэнтры якой знаходзіцца будаўніцтва Саюзнай дзяржавы. Досвед нашай інтэграцыі стаў паказальным для іншых аналагічных структур на постсавецкай прасторы. Менавіта саюзнае будаўніцтва садзейнічала вырашэнню вельмі складаных сацыяльна-эканамічных пытанняў, дазволіўшы нашым краінам фарміраваць умовы для ўстойлівага росту эканомік, павелічэння тавараабароту, паспяховага каардынаваць знешнюю палітыку, павышаць абараназдольнасць, захоўваць агульную сацыяльную і гуманітарную прастору.

На вышэйшым узроўні супрацоўніцтва Беларусі і Расіі грунтуецца на павазе і ўзаемнай падтрымцы бакоў. Закрытых тэм у нас няма.

І вынікі гаворыць самі за сябе. Экспарт нашых тавараў у Расію ў 2022 годзе вырас у 1,5 раза і склаў 23 млрд долараў. Гэта тое, што ўлічылі. А агульны гандаль (тавары і паслугі) перасягнуў рубеж у 50 млрд долараў.

Лагічным вынікам нашага ўзаемадзеяння з Кітаем стаў выхад на статус усеагульнага і ўсебаковага стратэгічнага партнёрства, за якім стаіць кірунак у новых перспектыўных напрамкаў па ўсіх ключавых тэмах, прычым незалежна ад любых знешніх фактараў...»

«У нас вельмі сур'ёзныя планы, якія, як вы ведаеце, мы нядаўна абмеркавалі на найвышэйшым узроўні з Сі Цзіньпінам падчас дзяржаўнага візіту ў Кітай, па самым шырокім коле пытанняў: ад сумесных намаганняў на міжнародным арэне да рэалізацыі канкрэтных гандлёва-эканамічных праектаў. Але найважнейшы вынік сустрэчы — гэта далейшае замацаванне асаблівага характару па-сапраўднаму даверных адносін паміж Вялікім Кітаем і Беларуссю, што выклікае зайздрасць у многіх краін свету.

Спалучэнне Еўразійскага эканамічнага саюза і глабальнай ініцыятывы Кітая «Пояс і шлях» павінна атрымаць рэальныя абрысы»...

«У мэтах эканамічнай кансалідацыі Еўразіі трэба інтэнсіфікаваць супрацоўніцтва рэгіянальных інтэграцыйных аб'яднанняў, развіваць новыя перспектывы. Гэта арганізацыя сёння — адно з самых буйных у свеце рэгіянальных аб'яднанняў. З ім мы самі станем мацней і зробім яго мацней, падаўшы дадатковыя магчымасці для супрацоўніцтва па шматлікіх кірунках, уключаючы выцворчую кааперацыю і лагістыку, і працягнем Шаўковы шлях.

Перспектыўным напрамкам таксама ўяўляецца фарміраванне адзінай адукацыйнай прасторы з улікам дыскрэдытацыі ідэй Балонскага працэсу, развіццё новых індустрый і самых перадавых даследаванняў там, дзе Захад ад нас адгарадзіваецца: у сферах штучнага інтэлекту, мікраэлектронікі, матэрыялазнаўства, медыцыны, ваенна-прамысловай вытворчасці...»

Мы таксама працуем над тым, каб на доўгатэрміновую перспектыву ўзмацніць вектар нашага ўзаемадзеяння з шырокім колам краін Азіі, Блізкага Усходу, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі. Сёння ўжо ўсім відавочна, што менавіта там набіраюць моц усё больш новых цэнтраў эканамічнага росту і інавацыйнага развіцця. І менавіта там трэба працаваць. Сістэмна і напружана. Выбудоўваць тонкую нітку кантактаў на вышэйшым узроўні. Так, як мы працуем з Зімбабвэ, ААЭ, Іранам, Венесуэлай, іншымі краінамі. І, заўважу, на раўнапраўнай аснове ў адрозненне ад сучасных некаланіялістаў, чые продкі стагоддзямі рабавалі свет.

Ведаю, шмат хто задаецца пытаннем: як жыць далей з нашымі заходнімі суседзямі? Адкажу: *не мы зачыняем дзверы ў нашых адносінах, не мы нагнятаем зашкальваньы градус палітычнай напружанасці, не мы брасгаем зброяй каля граніц. Мы адкрытыя да ўсяго кага дыялогу».* «Беларусь — гэта Еўропа. Яе цэнтр. *Адгарадзіцца ад нас не атрымаецца ніякімі платамі з калючым дротам ні палякам, ні літоўцам, ні латышам. Але нам патрэбна новая Еўропа, па-сапраўднаму незалежная, добрасуседская. Эканамічна развітая і палітычна моцная, духоўна багатая і культурна шматгранная. І, вядома, утлеценая ў еўразійскую прастору па ўсіх ключавых вымярэннях суспрацоўніцтва».*

«Мы, са свайго боку, заўсёды гатовы да прадметнага абмеркавання любых сфер. Але наша пазіцыя нязменная: толькі з тымі, хто паважае беларускі народ, яго выбар і традыцыі. Толькі пры ўмове захавання нашых нацыянальных інтарэсаў».

Шостая ўмова суверэнітэту і незалежнасці — абараназдольнасць дзяржавы

«Сёння, думаю, нікому не трэба тлумачыць, наводшта дзяржаве патрэбна моцная і ўзброеная па апошнім слове тэхнікі армія, наводшта трэба развіваць уласную ваеннуюю прамысловасць, наколькі важна ні ад кога не залежаць у гэтым пытанні. Чым больш мы хочам жыць у мірнай суверэннай дзяржаве, тым мацнейшымі павінны быць. Гэта аксіёма. *Для тых, хто да гэтага часу не зразумеў, паўтару яшчэ раз: Беларусь — міралюбівая краіна. Мы не плануем ні на кога нападаць, не хочам ні з кім ваяваць. Не хочам! Мы да гэтага часу яшчэ не пахавалі апошнега салдата і мірнага жыхара, якіх страцілі ў гады Вялікай Айчыннай. І ўсім сэрцам жадаем, каб гэтая вайна засталася апошняй у гісторыі нашай зямлі — зямлі, прасякнутай крывёй і слязамі. Нам хапіла болю.*

Але жыццё прымушае нас, як я заўсёды кажу, порах трымаць сухім, бо сапраўдны твар так звана заходняй дыпламатыі мы ведаем...»

«Таму мы гатовы да любога развіцця падзей. *Яшчэ раз усіх, хто непакоіцца за мір і бяспеку ў нашай краіне, хачу супакоіць: нічога не бойцеся, усё будзе нармальна, мы будзем, наколькі гэта магчыма, абараняць мір, а не знішчаць яго. Любы замах на суверэнную тэрыторыю Беларусі, нашу ваенную і грамадзянскую інфраструктуру атрымае неадкладны адказ.* Я гэта заўсёды вам казаў. Вы часам слухалі і думалі сваё. Хтосьці верыў, хтосьці не верыў. Але цяпер вы верыце ў тое, што мы адкажам? Адкажам, і на ўсю катушку.

І трэба спыніць гэтыя размовы аб ядзернай зброі — тактычнай, нетактычнай. Адна толькі бомба, якая размяшчаецца ў Беларусі, у два-тры разы мацнейшая за Хірасіму і Нагасакі. Тады там колькі загінула? 250—300 тысяч чалавек на працягу месяца. Гэта страшная зброя. Ніхто ніколі прымяняць яе як цацку не будзе, акрамя амерыканцаў....»

«Ах, размесцяць ядзерную зброю ў Беларусі — мы санкцыю супрацьвас увядзём». Вы што, «ачумелі», ужо забыліся — вы ж учора іх увялі? Нам чаго сёння баяцца? *Мы павінны проста сёння захаваць суверэнітэт і незалежнасць. І мы будзем гэты суверэнітэт і незалежнасць захоўваць і забяспечваць, чым толькі магчыма, у тым ліку і ядзерным арсеналам».*

«Усім сілавым ведамствам краіны пастаўлена задача — захаваць мір на беларускай зямлі, чаго б гэта ні каштавала. І яна выканаецца. Баявое дзяжурства па супрацьпаветранай абароне ўжо больш за год бесперапынна ажыццяўляецца ва ўзмоцненым рэжыме. Умацаваны падраздзяленні аховы граніц. Сумесна з міліцыяй і КДБ на пастаянній аснове ажыццяўляюцца контрразведвальныя мерапрыемствы і забяспечваецца грамадская бяспека на прыгранічных тэрыторыях.

У мэтах прадухілення магчымых правакацый з боку ашалелых украінскіх нацыяналістаў для прыкрыцця дзяржграніцы на паўднёвы напрамак выведзена частка сіл спецыяльных апэрацый і іншыя падраздзяленні беларускай арміі».

«Пад пастаянным кантролем знаходзяцца і нашы заходнія рубяжы. Мы ўзмацнілі ахову пагранічных з Польшчай і Літвой тэрыторый, не закрываючыся ад іх. Вы бачыце, мы ўвялі гэты бязвіз. Вы не хвалюйцеся, мы бачым, хто прыехаў і хто з'ехаў. Мы бачым гэта ўсё. На дадзеных напрамках трыманем воінскія часці ў пастаяннай гатоўнасці. Разумеючы, што Беларусь стаіць на прыкрыцці заходняга фланга Саюза Беларусі і Расіі, мы з Прэзідэнтам Пуціным прынялі рашэнне аб частковым разгортванні рэгіянальнай групоўкі войскаў».

«Дазволю сабе нагадаць знакамітыя выраз аднаго рымскага ваеннага гісторыка і тэарэтыка (вы ведаеце, Публія Флавія): «Хто жадае міру, хай рыхтуецца да вайны». Але мала хто ведае, што фраза мае працяг: «Хто хоча перамогі, няхай старанна навучае воінаў і рыхтуе зброю». Так гаварылі тады.

Беларускія ракетчыкі ўжо некалькі гадоў таму асвоілі айчынны комплекс «Паланэз». Карыстаецца вялікім попытам. *Хачу, каб грамадскасць — як беларуская, так і заходняя — ведала: беларускі «Паланэз» не саступае, а па многіх характарыстыках перасягаецца славуты «Хаймарс»,* якім украінцы ваююць сёння, — гэта амерыканская зброя. І гэта не пустыя словы, спецыялісты вам пацвердзяць. Наша армія атрымала яшчэ больш магутны ракетны комплекс «Іскандэр»... Гэтая зброя не ведае сабе роўных у свеце. Зброя, здольная несці ядзерныя боегалоўкі. Несці ядзерны боезапад могуць і нашы нераабсталяваныя самалёты. Вы чулі ад Прэзідэнта Расіі аб сумесных планах стварэння адпаведнай інфраструктуры на тэрыторыі Беларусі. Я толькі хачу ўдакладніць: усе інфраструктура створана і гатова. Улэўненыя, усе гэтыя меры надоўга працвярэзяць «заакіянскіх» ястрабаў і іх сатэлітаў. Хоць так прымусім іх ліцыцца з нашым народам, калі іншай мовы не разумеюць.

Тыдзень таму я аддаў ваенным распраджэнне неадкладна аднавіць пляцоўкі, на якіх былі размешчаны ядзерныя боегалоўкі «Тапол». Гэта найскладанейшая ў тэхнічным плане пабудова.

ТРАДЫЦЫЙНА ПАСЛЯ ПАСЛАННЯ БЕЛАРУСКАМУ НАРОДУ І НАЦЫЯНАЛЬНАМУ СХОДУ ПРЭЗІДЭНТ АДКАЗВАЕ НА ПЫТАННІ ЗАПРОШАНЫХ. І ЯК ЗАЎЖДЫ — ШЧЫРА І АДКРЫТА

зямная аснова. Мы павінны быць гатовы нанесці непрымальны ўрон агрэсару. Калі яны будуць ведаць, што адказ будзе непрымальны, яны ніколі сюды не ступяць. Вось з чаго я зыходжу. І ў нас для гэтага ўсё ёсць.

Акрама таго, мы надаём абароне нашай Радзімы ўсенародны характар. Гэта не проста лозунг. Мы ўжо дастаткова далёка рушылі наперад у развіцці тэрытарыяльнай абароны — урок Украіны»...

«Створаны механізм фарміравання народнага апалчэння. Збольшага з гэтым звязана планавая арганізацыйная работа ў ваенных камісарыятах, на прадпрыемствах і ў арганізацыях. Мэта гэтай работы — мець аб'ектыўныя даныя аб стане і колькасці ваенна-навучанага рэзерву, калі Айчына будзе ў небяспецы. Гэта першае. Другое. Калі мы гаворым аб Айчыне, то думаем пра свой дом і родных людзей. Перш за ўсё. І разумеем, што наша Беларусь пад нашай абаронай, што кожны, што назвае сябе мужчынам, як мінімум павінен навучыцца трымаць у руках зброю, каб умець абараніць усіх і ўсё, што дорага. Паўтару: каб умець абараніць мір на сваёй зямлі. І не толькі мужчын датычыцца, але і нашых жанчын. Яны павінны ўмець хоць бы элементарна валодаць простай зброяй. Па жаданні. А дзяржава зробіць усё, каб заахвяваць гэты мір, а таксама абараніць сваіх грамадзян ад любога віду тэрарыстычных атак...»

«Мы вучымся. Вы ведаеце, што сучасныя ўзброеныя канфлікты складаныя і складана з імі змагацца, асабліва бесплотныя пятальныя апараты. Вы бачылі, як імгненна адрэагавалі на правакацыю ў Мачулішчах. Вось і «дыктатура». Я папрасіў прабачэння ў ваенных за тыя брыдкія словы, якімі іх абазваў пасля тэракта. Але спрацавалі. Спрацавалі, што нават усе замежныя спецслужбы захапляюцца гэтым...»

«У нас тэрарыстаў няма. Мы з мэтай тэрору нікога нікуды не адпраўляем. Але калі нам трэба кагосьці ўціхамірыць... Памятаеце 90 ці 85 кіроўцаў грузавікоў, якія былі захоплены ва Украіне. Я папярэдзіў, што, калі не вернеце, мы вернем самі, мы правядзём на вашай тэрыторыі спецаперацыю. Мы яе правялі. Мы ціха, спакойна зрабілі сваю справу, вярнулі жонкам мужоў. Мы не шумелі, не крычалі. Гэта адзін з нямногіх выпадкаў за межы нашай краіны падрыхтаваных хлопцаў. Нікога не забівалі. Мы забралі сваіх людзей. Але яны пасля Мачулішчаў высноў не зрабілі. Вы памятаеце Гродна і іншыя тэракты. Я настойваю, каб гэта было прадэманстравана людзям. «Алмаз», «СОБР» і іншыя падраздзяленні вычышчаюць гэты бруд з нашага грамадства».

«Мы разумеем, што гэта не апошняя спроба зладзіць тут нагоду для пачатку вайны, справакаваць нас і ўцягнуць невядома куды. Але і свае рызыкі няхай яны добра прапіхаюць. Па Гродне вы заўважылі: у палон нікога не бяром... Гэта было маё жорсткае патрабаванне да сілавікоў: не дай бог загіне хоць адзін ваеннаслужачы пры падобных аперацыях.

Апошняе, што хацеў бы адзначыць, — не ўсё так проста. У прынятай у кастрычніку 2022 года стратэгіі нацыянальнай бяспекі ЗША пазначана, што для дасягнення сваіх стратэгічных мэт намаганні будуць накіраваны на інвеставанне ў крыніцы і інструменты амерыканскай мощы і зліцця, уключаючы ўзброеныя сілы. У тым ліку ў мэтах «абароны правоў чалавека ад Беларусі да Сіньцзяна». Сур'ёзна? Яны збіраюцца займацца абаронай правоў чалавека ад Беларусі да Кітая, у той час як рэнартажы з вуліц Лос-Анджэлеса, Дэтройта і Тэхаса ўсё больш нагадваюць зводкі з фронту. Патрэбны аналітычныя тэлеканалы. Тысячы людзей гінуць ад нікім не кантраляванай зброі і разгулу бандытызму, а нярэдка ад рук таксама званых вартавых правапарадку, прычым пры сумнівных абставінах. І нікто не прымае меры. І Трамп, і цяперашні «сонны Джо» — яны нічога не могуць зрабіць. Але ці так не могуць? Не жадаюць. Бо трэба наступіць на хвост вытворцаў зброі. А як жа наступіць: грошыкі ж адтуль. Вось і ўся іх незалежнасць і правы чалавека».

«Гэта нам ад Беларусі да Расіі і Кітая якраз пісаць канцэпцыю абароны правоў простых амерыканцаў і еўрапейцаў або даваць рэкамендацыі Злучаным Штатам і Еўразаюзу, як гарантаваць бяспеку і правы свайх грамадзян, захоўваць закон і парадак. Мы маглі б падзяліцца вопытам, нікому не пагражаючы, абараняючы сваю зямлю.

Паўтару: нашы сілавыя структуры гатовы да самых непажаданых сцэнарыяў. Час такі. І гэтая гатоўнасць — важкі аргумент у пытаннях гарантавання нацыянальнай бяспекі».

* * *

«Мы ўсе жадаем жыць пад мірным небам, жыць у міры з усімі народамі. У гэтым жаданні не ўсё, але многае залежыць ад вас саміх. Суверэнітэт, незалежнасць не даюцца раз і назаўжды. Гэта стагадовая необходнасць дзмансграваць, што ў нас ёсць воля, ёсць свае каштоўнасці, сваё традыцыі і свой гістарычны шлях. Шлях міру і стваральнай працы.

Напрадзе — шмат працы. Мы ведаем, што трэба рабіць. Задачы пастаўлены. Дарэчыні дзвесці. Яшчэ раз падкрэслю: Беларусь — гэта наша зямля. Толькі мы самі ведаем, як павінна развівацца наша Беларусь, толькі мы вызначаем стратэгію гэтага развіцця, толькі мы нясём рэальную адказнасць за сваю будучыню».

«Мы не дапусцім, каб бот чужога салдата пераступіў нашу граніцу»

Старшыня Свіслацкага райвыканкама Аляксандр Вярсоцкі спытаў, як кіраўнік дзяржавы ставіцца да неадназначнай рэакцыі некаторых прадстаўнікоў грамадства да размяшчэння ядзернай зброі ў Беларусі. Нядаўна з'явіўся ўжо, што нібыта 80 працэнтаў насельніцтва супраць гэтага рашэння. Ён таксама адзначыў, што ў інтэрнэце распаўсюджваюцца меркаванні аб уведзенні санкцый і міратворчага кантынгенту, асабліва ў недружалюбных краінах. «Мы ніколі ініцыятыўна не пераступім граніцу Беларусі. Нам дастаткова сваёй зямлі. Я толькі што гаварыў аб дэмаграфічнай бяспецы. Дай бог нам у два разы больш людзей на гэтай тэрыторыі, чым ёсць цяпер. Таму мы не збіраемся ні на кога нападаць. Але мы і не дапусцім, каб бот чужога салдата або іншаземца, недружалюбна да нас настроенага, пераступіў нашу граніцу. Будзем рэагаваць адэкватна. Ядзерная зброя не будзе прымяняцца, бо ў Беларусі дастаткова іншай зброі, каб супрацьстаць такой агрэсіі. Але калі мы будзем дапускь, што за гэтым хаваецца знішчэнне нашай краіны, мы прымем усё, што ў нас ёсць», — адказаў Аляксандр Лукашэнка. Размяшчэнне міратворчага кантынгенту Прэзідэнт назваў даўняй марай збеглых беларусаў: «Як мінімум у 2020 годзе, калі б мы не перамаглі, то яны адназначна прапанавалі б увесці міратворцаў сюды. На тым этапе гэта было б нармальна. Потым гэтыя міратворцы прывялі б іх да ўлады, і вы ўжо ведаеце, дзе б была краіна. Яны лічаць, што з'явілася нагода зноў заявіць аб міратворчым кантынгенце. Я не супраць — хай заўтра Уладзімір Пуцін або Сі Цзіньпін папросяць увесці да нас міратворчы кантынгент». Але, па словах беларускага лідара, недружалюбныя краіны не міратворцаў хочуць увесці. У гэтым кантынгенце не будзе месца рускім і кітайцам. Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу, што яны хочуць ужо і ў Польшчу ўвесці такі кантынгент, каб абараніць, што для беларускага боку абсалютна непрымальна. «Мы з Пуціным абмяркоўвалі гэтую тэму, яны ж хочуць «раздзярбаніць» Украіну пад шумок. І ведаеце, хто прэтэндуе на гэты прынадны кавалак Украіны на Захадзе. Някай выкінуць са сваёй шалёнай галавы гэтую думку. Ніхто не дапусціць, каб яны, раздзяліўшы Украіну, забралі гэты Захад, а тым больш Беларусь. Які міратворчы кантынгент? Хто тут будзе міратворцам?» — задаў рытарычнае пытанне Аляксандр Лукашэнка. Ён нагадаў, што сваю прэзідэнцкую кампанію пачынаў у Свіслацкім раёне. Нагадаў, што калісьці там пачыналі рэалізоўваць цікавы праект па лесапераапрацоўцы. Чаго б ні каштавала — яго трэба завяршыць. Аляксандр Вярсоцкі запрасіў Прэзідэнта прыняць удзел у каравай-фэсце «Бацькава бачына», на што атрымаў станоўчы адказ.

«Патрыёта можа выхаваць толькі патрыёт»

Аглядальнік Выдавецкага дома «Беларусь сегодня» Андрэй Мукавозчык пацікавіўся, ці не час пакасаць беларускаму грамадству сапраўдны твар англасаксаў. Ён растлумачыў сваё меркаванне тым, што менавіта з падачы англасаксаў напаляецца сітуацыя вакол беларускіх граніц: закрыццё пагранпераходу, узвядзенне платоў, ад іх разгортаюцца русафобія і беларусафобія. Аляксандр Лукашэнка на гэта адказаў, што ён не прыхільнік рэзкіх рухаў і не прыхільнік таго, каб усіх абвінавачваць агулам. Прэзідэнт паабяцаў, што ў хуткім часе расказжа журналістам шмат цікавага. «Вы пераканаецеся, што англасаксы розныя. Нават на самым высокім узроўні. Нават тыя, хто супраць нас, так ці інакш арганізуюць тэрарыстычныя акты і маэрапрыемствы розага кшталту. Яны ўсе розныя. Таму не будзем паўтараць іх памылкі і ісці агулам. Але тое, што трэба называць сваімі імёнамі асобныя рэчы і мерапрыемствы, — гэта сапраўды трэба. Думаю, што і ўрад, і губернатары, і новы міністр адукацыі гэта пачуюць», — сказаў ён. Прэзідэнт падкрэсліў, што, нягледзячы на розныя санкцыі і абмежаванні, беларусы працягваюць працаваць. А санкцыі і абмежаванні, наадварот, падштурхнулі нас да паскаронай працы. «Нам трэба ўсім варушыцца. І найперш тым, што працуе ў вертыкалі ўлады... Не было б шчасця, дык няшчасце дапамагло. Што да русафобіі, санкцый — і гэта мы перажывём. Мы пагледзім, куды яны паедуць», — канстатаваў беларускі лідар. Тым больш што, па яго словах, у Еўропе ўжо пачынаюць цверазець, пачынаюць разумець, што «страпілі не толькі сабе ў нагу — некаторым нават лапу пастралілі». Але, як звярнуў увагу Прэзідэнт, выхаванне і падрыхтоўкай да самастойнага жыцця необходна займацца.

«Патрыёта можа выхаваць толькі патрыёт. А гэта ўжо пытанне да нас. Трэба падумаць, колькі ў нас такіх патрыётаў. Іх, вядома, пераважная большасць. Але нямала і тых, што сёння думае інакш... Таму ў гэтым напрамку будзем дзейнічаць. А вы, журналісты, не ацаблівяце ціск на адпаведных службовых асоб», — падсумаваў кіраўнік дзяржавы.

«Трэба паказаць усяму Захаду сапраўдную дэмакратыю»

Дэпутат Палаты прадстаўнікоў Святлана Горваль звярнула ўвагу, што ў наступным годзе Усебеларускі народны сход пачне сваю работу ўжо як канстытуцыйны орган. Яна пацікавілася, на што УНС трэба зрабіць упор у пачатку работы і ці спраўдзіцца сход з укладзенымі на яго абавязкамі. Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, шо УНС — гэта не копія парламента, не дублюючы орган. УНС заключаны вырашаць фундаментальныя пытанні, пры гэтым не перашкаджаючы працаваць існуючым органам улады: і Прэзідэнту, і ўраду, і губернатарам і гэтак далей. У якасці прыкладу фундаментальнага пытання, якое павінен вырашаць УНС, кіраўнік дзяржавы прывёў пагрозу інтэрвенцыі або абвал эканомікі, а таксама пытанні развіцця, якія маюць стратэгічнае значэнне. «Гэта трэба пракантраляваць. Каб мы не ўзгадавалі нейкую алігархічную, буржуазную, старымі тэрмінамі кажучы, рэспубліку. Гэта арганізацыя, якая не павінна шумець, крычаць гвалтам. УНС павінна збірацца тады, калі яно патрэбна. Або калі трэба абмеркаваць нейкае пытанне», — папярэдзіў Прэзідэнт. Ён падкрэсліў, што трэба знайсці для УНС на практыцы месца ў гэтым сэнсе. Пераканаць усіх дзеягатаў, якія будуць абраны на Усебеларускі народны сход, што яны нікога не падмяняюць і нікому не перашкаджаюць. Па словах Прэзідэнта, тэма перыяда пасаджэння якраз і будзе ад гэтым. Таксама ён адзначыў, што новы канстытуцыйны орган будзе дзейнічаць як народнае веча. «На гэтым народным вечы павінны быць хворыя душой і сэрцам за краіну людзі, якія нікому не павінны дазволіць збочыць з таго шляху, які мы вызначылі і якім будзем рушыць далей. Работа УНС будзе залежаць ад Прэзідэнта, які арганізоўвае гэты працэс. УНС не орган, дзе будуць мітусіцца. Там будуць вырашацца пытанні. І трэба прывычыць наш народ, асабліва органы ўлады, прыслухоўвацца да таго, пра што будуць гаварыць на Усебеларускім народным сходзе. І зрабіць так, каб ні ў якім разе не адбылося сутыкнення дзеючай сістэмы ўлады — Прэзідэнта, дапусцім, і УНС (прэзідыума, старшыні). Гэта трэба выбудаваць. Трэба навучыцца мэтанкіравана і паказаць усяму Захаду сапраўдную дэмакратыю», — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

«Нельга пазбаўляць любімага віду спорту і сродкаў да існавання»

Прэзідэнта папрасілі пракаментаваць абмежаванні міжнародных спартыўных арганізацый адносна беларускіх спартсменаў. Аляксандр Лукашэнка згадаў знакамітую фразу спартыўнага каментатара Мікалая Озерава: «Такі хакей нам не патрэбны!»

«Такі спорт нам не патрэбны. Ніякі гэта не спорт. Гэта ўжо напрамак палітыкі. І нават не палітыкі, гэта ўжо напрамак вайны. Вы ведаеце, хто гэта задумаў, чаму гэта адбываецца», — адзначыў ён. Беларускі лідар заўважыў, што з-за канфлікту ў Сірыі, Лівіі, Афганістане, Іраку з падачы Захаду ніхто нікога не адхіляў.

Аляксандр Лукашэнка прывёў яшчэ адзін прыклад паводзін ЗША на сусветнай арэне. Так, Аўстралія разарвала кантракт з Францыяй на вытворчасць падлодак дзеля дамовы з ЗША. Беларускі лідар расказаў, што закранаў гэтую тэму ў размове з Прэзідэнтам Францыі Эмануэлем Макронам. «Я гавару: растлумач мне, калі ласка, вы ж ядзерная дзяржава? Як можна так зрабіць з ядзернай дзяржавай? Навошта вы аддалі гэты кантракт?» — «У нас яго забралі», — адказавае. Як ў ядзернай дзяржавы забралі кантракт? Вось так яны (*ЗША*. — **«Зв»**.) сябе паводзяць у адносінах да больш магутных дзяржаў, да сваіх сяброў. Таму ў гэтым плане нам трэба супакоіцца», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт падкрэсліў, што, нягледзячы на абмежаванні, у беларускіх спартсменаў усё роўна ёсць спаборніцкія пляцоўкі, у тым ліку і ў Расіі, у КХЛ. Ён заўважыў, што МАК пацікаў адступае ад жорсткіх патрабаванняў. Аляксандр Лукашэнка заявіў, што не супраць, каб спартсмены заязджалі, што яны супраць вайны. У тым ліку супраць вайны ў Сірыі, Афганістане і іншых краінах.

«Мы павінны змагацца, каб дапамагчы нашым спартсменам. Калі наш спартсмен, напрыклад, Недасекаў, выйдзе і выступіць і ў яго не будзе на дадзены момант нашага сцяга, у нас што, менш гонару будзе за яго? Гэта патрыёт, гэта наш чалавек. Або Арына Сабаленка. І поспехі, і няўдачы не залежаць ад таго, будзе са сцягам або без сцяга. Таму я зыходжу з асобы спартсмена. Гэта зіро жыццё. Нельга пазбаўляць любімага віду спорту і сродкаў да існавання. Ну не хочаце, каб мы выступалі пад сваім сцягам... Добра, патрываем. Хоць гэта мярзота: чаму вы пад сцягам, а мы не? Мы гэта вытрымаем. Гэта трэба перажыць», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

«Наступаць заўсёды складаней, чым абараняцца»

У пытаннях запрошаных працягнулася і тэма канфлікту ва Украіне.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў што Расія мае ўсё, каб адбіць любое контрнаступленне на Украіне. Таму, па яго словах, ніякага поспеху ў «контрнаступленні» не будзе. «Наступаць заўсёды складаней, чым абараняцца. І Расія мае ўсё для таго, каб адбіць любое контрнаступленне. Любое. Навошта ад украінцаў гэтага патрабаваць? Бо колькі загіне ні ў чым не вінаватых людзей!» — сказаў ён. Аляксандр Лукашэнка ўпэўнены, што, калі ўкраінцы не адвяюць свае тэрыторыі, тады і Захад, у тым ліку ЗША, будзе патаемна ад перагавораў. «Яны падштурхоўваюць гэту вайну. Яны ж і развязвалі. Але вялікае бальшцва на адлегласці. Я вам толькі штрыхамі акрэслю прычыны гэтага канфлікту, але потым я вам іх больш назаву і больш істотныя прычыны», — паабяцаў Прэзідэнт.

На словах беларускага лідара, калі б прайшлі перагаворы, сітуацыя была б зусім іншая. А калі б выканалі Мінскія пагадненні, ужо былі б у межах Украіны і вялі перагаворы па Крыме.

У працяг тэмы, адказваючы на адно з пытанняў, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што ў момант заключэння Мінскіх пагадненняў усё было сур'ёзна. А заявы больш еўрапейскіх лідараў, што рушылі ўслед, што гэта быў проста выкрут, каб падрыхтаваць і ўзброіць Украіну, — няпраўда. «Гэта брахня! Тады не думалі, што час выйграюць. Гэта цяпер Украіна змагаецца, яна супрацьстаіць другой арміі свету, «агрэсару» і іншае... Яны ж тады ў Мінску не за гэта бралі. Цяпер гэта непапулярна. І яны хацелі паказаць, якія яны герої. Яны адтэрміновалі гэтую вайну на 6-7 гадоў і далі магчымасць Украіне ўзброіцца», — заўважыў беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што ўкраінскае пытанне будзе абмяркоўвацца на Вышэйшым дзяржавасавеце Саюзнай дзяржавы. «Але час упушчаны. Загінула шмат людзей. Гэта катастрофа. Пройдзе час, і мы зможам знайсці прычынна-выніковыя сувязі і ацэнім, хто мае рацыю, хто вінаваты», — падкрэсліў беларускі лідар. Прэзідэнт расказаў, што яны з Уладзімірам Пуціным плануюць сустрэцца яшчэ да пасаджэння Вышэйшага дзяржаўнага савета Саюзнай дзяржавы. На словах беларускага лідара, Уладзімір Пуцін патэлефанаваў некалькі дзён таму, прапанаваў гэты алгарытм. «Прыкладна як ён вёў перагаворы з Сі Цзіньпінам. Мы абмяркуем некаторыя пытанні, якія не падлягаюць абмеркаванню на Вышэйшым дзяржаўным савеце. І прымем адпаведнае рашэнне, якое датычыцца ВДС», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Зараз у Беларусі адбываецца актыўнае партыйнае будаўніцтва, што таксама не засталося без увагі. У прыватнасці, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Алег Гайдукевіч агучыў намер змяніць назву «Ліберальна-дэмакратычная партыя» на «Ліберальна-дэмакратычная партыя Беларусі». Аляксандр Лукашэнка адказаў, што ён не супраць. Пры гэтым кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што выступае за стварэнне роўных умоў пры партыйным будаўніцтве.

«Ніякая тэхніка не дапаможа, калі не будзе сапраўдных байцоў»

У Палацы Рэспублікі шмат казалі пра вайну, у тым ліку і пра інфармацыйную. Адказваючы на пытанне дэкана факультэта журналістыкі БДУ Аляксея Бяляева, Прэзідэнт запэўніў, што Беларусь не прайграе інфармацыйную вайну. «Самае галоўнае — вы — журналісты, палітолагі — цяпер на вастрыі. Вы малайцы, вы шчыра змагаецеся за сваю краіну, за нашу Беларусь. Таму я вам вельмі ўдзячны. Цяпер ідзе востая фаза інфармацыйнай вайны. Гэта ўжо не процідзеянне, не процідзеянне, гэта — вайна, якая развязана ў тым ліку супраць нас», — сказаў ён. Прэзідэнт падкрэсліў, што мы навучыліся на інфармацыйным полі і ваяваць, і контратакаваць. Таму мы не можам прайграць гэтую вайну. «Прайграем інфармацыйную вайну — значыць, акунёмся ў вайну цяперашнюю. У найблізэйшы час мы дадатковa прымем адпаведныя меры для таго, каб узмацніць нашу прапаганду і агітацыю. Прапаганду будзем найлепшае, агітаваць будзем за найлепшае», — сказаў Прэзідэнт.

Аляксей Бяляеў заўважыў, што сёння інфармацыйнае супрацьстаянне разгарнулася паўсюдна: машатабна размнажаюцца фэйкі, якасныя падробкі — хлусня, якую цяжка выкрываць нават прафесіяналу. Дэкан пацікавіўся, на якія моманты трэба звяртаць увагу пры падрыхтоўцы маладых журналістаў — новай змены байцоў інфармацыйнага фронту. Ён спытаў, што тут больш важна: тэхнічнае абсталяванне або патрыятызм. «Ніякая тэхніка вам не дапаможа, калі не будзе тэзіс сапраўдных байцоў. Усё проста: рабі, як я. Гэта мой прынцып. У нас цяпер цэлая плеяда новых журналістаў — адкрыліся сапраўдныя, талковыя, на розны густ. Яны ўсе розныя, цэлая палітра. Гаілюўнае ім — глядзець не толькі ў гэтыя гаджэты, але і тэлевізар, рабіць адпаведныя высновы. А вы і не павінны ўпусціць: і прапаганда, і агітацыя — тут усё падыходзіць», — адказаў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт расказаў, што нядаўна да яго ў рукі трапіла цікавая запіска ад чалавека, які жыве за межамі краіны, але хвалюецца за Беларусь. Ён паказаў погляд з боку на нашыя сродкі масавай інфармацыі і з дзшэўным болем на пяці лістах напісаў, дзе мы недапрацоўваем. Беларускі лідар даручыў накіраваць ліст для вывучэння адказным асобам. Кіраўнік дзяржавы паабяцаў дэкану факультэта журналістыкі прыехаць і больш канкрэтна пагаварыць пра фэйкі і іншыя пытанні, якія ўзнікаюць у інфармацыйным полі краіны.

«Святлане трэба дадому»

Адказваючы на пытанні, Аляксандр Лукашэнка параіў збеглым вяртацца дадому. Ён нагадаў, што сярод збеглых утварылася за мяжой тры цэнтры: офіс Святланы Ціханоўскай, «НАУ» ў Польшчы на чале з «лахушкамі» і яшчэ Цапкала, які боўтаўся памiж імі і ў выніку апынуўся ў Германіі. Ва ўмовах, калі ЗША працяць значныя сумы на падтрымку Украіны, фінансаванне беларускіх збеглых абмежавана. «Амерыканцы патрабуюць: «Грошай дадзім, але аб'ядноўвайцеся». А як аб'ядноўвацца? Усе ж «разумныя», аб'яднацца не могуць. Выпрацавалі адну стратэгію, на якой сыходзяцца — «харугвы» і полк адпаведны ва Украіне, будзем фарміраваць баявыя атрады», — расказаў ад планах збеглых Аляксандр Лукашэнка.

Мэта гэтых атрадаў — прайсці праз граніцу, захапіць раённы цэнтр і прад'явіць умовы Аляксандру Лукашэнку. Прэзідэнт папярэдзіў, што, калі яны толькі сунуцца, адказ будзе імгненны і жорсткі: «Сілавікі нашы да гэтага гатовы. Я ім толькі яшчэ раз паўтару: у палон не бяром, — канстатаваў ён. — Да актыўных дзеянняў гэтыя «палкі» падштурхоўваюць палякі і амерыканцы. «Што ж мы вам грошы будзем даваць, а вы нам абяцаеце, што ўладу перавернеце ў Беларусі (яны ж разумеюць, што гэта немагчыма). Таму давайце ва Украіну і пакажыце». Аднак калі гэтыя фарміраванні трапілі на фронт, палова — калекі і загінулыя. Прычым ніхто іх нават назваў на радзіму не прывёз. «А калекі... без нагі, без рук... Уявіце, ён там, ва Украіне, камусьці патрэбен будзе пасля гэтага? Яны сабраліся супраць сваёй краіны, сваёй радзімы, дзе атрымалі адукацыю, ахову здароўя бясплатную, дзе ў іх свабоды жывуць, у некаторых уласнасць тут ёсць — яны хочуць супраць нас ваяваць. Што ж, мы гатовы. Давайце паспрабуйце», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Ён падкрэсліў, што для тых, хто мае намер усё ж вярнуцца ў сваю краіну, спосабы вядомыя. Прэзідэнт адзначыў, што такія магчымасці ёсць нават у такіх, як, напрыклад, Святлана Ціханоўская. «Яна сёння разумее, што яе выкарыстоўваюць як ляльку, і яна не бачыць іншага выйсця, акрамя як ісці на повадзе. Гэтыя агідныя праамерыканцы, якія праплачваюць спецслужбамі, водзяць яе ўсюды. Зараз павезлі чарговы раз у Амерыку. Але Святлане трэба дадому. Браць дзетак сваіх, маці тут у яе... Дадому трэба хутчэй ехаць. Колькі ёй там, 10-12 гадоў далі за супрацьпраўную дзейнасць? З Сяргеем Ціханоўскім магла б у адной камеры пасядзець. Гэта ўсё ж такі муж... Адседзела б нейкі час. Але паглядзелі б, што, калі б не такая злосная яна была, добра сябе паводзіла, спецадзенне шыла, дзеці б прыяджалі, мама і тата далей, нейкі рэжым быў стварылі...» — сказаў ён.

Юрый Васкрасенскі спытаў, ці можа разглядацца абмен Андрэя Пачобута, асуджанага ў Беларусі і які мае пашпарты Беларусі і Польшчы, на ўмовах, што польскі бок адновіць рух у пункце пропуску «Бабровіні» на граніцы. Прэзідэнт адказаў, што гэтага не прымае і кавалак зямлі на чалавека не мяняе. Але ён назваў умовы, на якіх падобны абмен можа адбыцца. «Скажу публічна: калі яны хочуць Пачобута абмяняць на нешта, ну дык у Польшчы «Лахушка»... Зрэшты, рабіць такі абмен «сам-насам» Беларусь не стане. Толькі калі ў краіну вернуць усю групу, якая назвала сябе «НАУ» і размяшчаецца ў Польшчы. Перадай ім. Да вечара вырашым пытанне. Я не супраць», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. У працяг размовы была згадана гісторыя з Анжалікай Борыс, якая таксама прадстаўляе польскую нацыянальную меншасць у нашай краіне. Пасля вызвалення яна вырашыла застацца ў Беларусі, жыве звычайным жыццём, бесперашкодна выязджае ў іншыя дзяржавы, але мяняць месца жыхарства не збіраецца.

«Чалавек, які прайшоў студэнцкі атрад, — надзейны»

Прадстаўнік студатрадаўскага руху прапанаваў Прэзідэнту даверыць БРСМ удзел у стварэнні Рэспубліканскага патрыятычнага цэнтра на базе Кобрынскага ўмацавання Брэсцкай крэпасці і па добрай традыцыі аб'явіць гэты аб'ект Усебеларускай маладзёжнай будоўляй. Аляксандр Лукашэнка паабяцаў вывучыць гэтую прапанову. «Тым больш вы мне людзі не чужыя, родныя», — сказаў ён. Прэзідэнт расказаў, што сам двойчы быў у студэнцкім атрадзе, зараблялў грошы. «Шчыра кажучы, у тыя савецкія часы трэба было проста зарабіць грошы, каб апрануцца прыстойна і не выглядаць белай варонай сярод студэнтаў, а гэта ў асноўным былі дзеці начальнікаў і іншыя. Я не хачу пра іх нічога дрэннага сказаць, але яны рэзка адрозніваліся ад некальких вясковых, як я. Таму трэба было зарабіць грошы, каб апрануцца і нармальна пайсці ў ВНУ», — успомніў ён. Кіраўнік дзяржавы таксама адзначыў, што развіццё студатрадаўскага руху ў Беларусі цесна звязана з асобай Прэзідэнта і выходзіла з таго, што моладзь з студэнцкіх атрадаў атрымлівае дадатковы вопыт.

«Перш раз я прачытаў на будоўлі, другі — на меліярацыі. І гэтыя навыкі мне цяпер спатрэбіліся вельмі сур'ёзна, асабліва ў галіне меліярацыі. Я разумею, што чалавек, які прайшоў праз студэнцкі атрад, — ужо напалову надзейны, а можа, і больш, чым напалову», — падзяліўся Аляксандр Лукашэнка.

«Калі моладзь, БРСМ да гэтага падключыцца, я буду вельмі рады аб'явіць гэтую будоўлю маладзёжнай. Тым больш у «Хатыні» вы нас не падвялі», — адзначыў Прэзідэнт. Ён дадаў, што дзяржава будзе ўсяляк дапамагаць, але «і бізнес трэба таксама да гэтага падцягваць».

«Будзе эканоміка — ніякія ракеты, тэрарысты нам не страшныя»

У цэлым Пасланне Прэзідэнта беларускаму народу і Нацыянальнаму сходу доўжылася больш за чатыры з паловай гадзіны. Падводзячы вынікі мерапрыемства, Аляксандр Лукашэнка акцэнтаваў увагу на тым, што беларусам трэба прайсці складаны перыяд і пры гэтым нічога не страціць. «Я ўжо адчуваю па першым кварталe, што ў нас ёсць магчымасць перш за ўсё ў эканоміцы, прыбавіць. І мы павінны прыбавіць. Я вас вельмі прашу, давайце зойжмся свайй краінай. Будзе эканоміка — ніякія ракеты, узброеныя тэрарысты і іншае нам не будуць страшныя. Дайце мне гэтую эканоміку. Гэта залежыць ад вас. Усё астатняе я вырашу сам», — адзначыў Прэзідэнт.

Размову кіраўнік дзяржавы назваў карыснай: «Таму пераканаўча прашу тых, хто мяне сёння пачуў, і тых, хто ўсё ж такі хоча нашага суверэнітэту і незалежнасці, дзейнічаць у гэтым ключы. Каб нам не давялося яшчэ адзін аднаго падганяць. Я разумею, што пачулі нас многія, але не ўсе будуць актыўна варушыцца. Вы ж ведаеце: у рацэ на тое і шчупак, каб карась не драмаў. Таму мы зробім усё для таго, каб рэалізавать тыя планы, якія мы з вамі намецілі».

Меркаванні

Сваімі думкамі з карэспандэнтамі «Звязды» пасля Пасланння Прэзідэнта беларускаму народу і парламенту падзяліліся ўдзельнікі гэтай найважнейшай і ўрачыстай падзеі

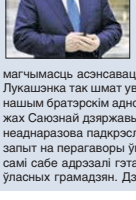

Дзяржаўны сакратар Саюзнай дзяржавы Дзмітрый МЕЗЕНЦАЎ:

— Пасланне — маштабны погляд кіраўніка беларускай дзяржавы на ўсю сістэму міжнародных адносін. Самыя жорсткія меры, якія ў адносінах да Беларусі і Расіі прыняў Захад, на самай справе не зламалі нацыянальную эканоміку нашых братэрскіх краін. Пры гэтым, як неаднаразова гаварылі Аляксандр Лукашэнка і Уладзімір Пуцін, гэта магчымасць асэнсаваць нашы патэнцыялы. Вядома, тое, што Аляксандр Лукашэнка так шмат увагі ўдзяліў усёй сістэме ўзаемадзеяння з Расіяй — нашым братэрскім адносінам, нашай гісторыі, рускай мове, задачам у межах Саюзнай дзяржавы, — для нас было вельмі значным. Прэзідэнт Расіі неаднаразова падкрэсліваў, што гатоўнасць Расіі ўлічваць запыт да міру, запыт на перагаворы ўпіраецца ў пазіцыю лідараў кіеўскага рэжыму, якія самі сабе адрэзалі гэтае права весці перагаворы дзеля жыцця і здароўя ўласных грамадзян. Дзіўная пазіцыя, аб чым сёння ў Палацы Рэспублікі было вельмі дакладна сказана. Мы перакананы ў тым, што нашы прэзідэнты — вельмі моцныя, яркія людзі, з вялізным палітычным вопытам, якія дакладна разумеюць, што патрэбна нашаму братэрскаму народу.

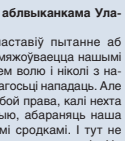

Старшыня Белтэлерадыёкампаніі Іван ЭЙСМАНТ:

— Звышцікавае Пасланне Прэзідэнта. Нягледзячы на тое што яно доўжылася 4,5 гадзіны, успрымалася на адным дыханні. Здаецца, былі атрыманы адказы на ўсе пытанні. Цудоўная першая частка, дзе Прэзідэнт проста па палічках расклаў усе прычыны і вынікі таго, што адбываецца цяпер ва Украіне, абазначыў задачы для нашай краіны. Патрэбна захаваць суверэнітэт краіны. Як гэта зрабіць, кіраўнік дзяржавы патлумачыў кожнаму — думаю, што пытанняў няма. Кожны блок быў па-свойму цікавы і карысны.

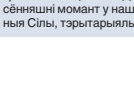

Старшыня Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір КАРАНІК:

— Прэзідэнт дакладна паставіў пытанне аб тым, што наш суверэнітэт абмяжоўваецца нашымі межамі. Мы нікому не дыктуем волю і ніколі з нашай тэрыторыі не будзем на кагосьці нападаць. Але пры гэтым мы пакідаем за сабой права, калі нехта ўварвецца на нашу тэрыторыю, абараняць наша насельніцтва ўсімі даступнымі сродкамі. І тут не трэба блытаць паняцці «ўсе сродкі добрыя» і «ўсе даступныя сродкі». На сённяшні момант у нашай краіне робіцца ўсё дзеля таго, каб нашы Узброеныя Сілы, тэрытарыяльная абарона, мелі необходнае ўзбраенне, увесь яго асартымент для таго, каб мы сапраўды змаглі адстаяць свой суверэнітэт усімі даступнымі ваеннымі сродкамі. Асноўны пасыл — калі мы кожны на сваім месцы будзем максімальна эфектыўна працаваць, калі ў нас будзе эканоміка, якая стабільна працуе, то нам не прыйдзецца адстойваць свой суверэнітэт на полі бою. Мы захаваем стабільнасць, дынаміку развіцця нашай краіны і забяспечым камфортныя ўмовы жыцця нашых грамадзян.

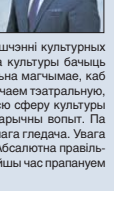

Міністр культуры Анатоль МАРКЕВІЧ:

— Кіраўнікоў дзяржавы быў зроблены вельмі важны пасыл: захаваць суверэнітэт і незалежнасць нашай дзяржавы. Розныя кірункі, розныя блокі былі разгледжаны падчас Пасланння, пачынаючы ад народнага адзінства. Вельмі важнае ключавое пытанне — эканоміка, бо на эканоміцы будуецца ўся астатняя дзейнасць: моцная эканоміка — усе сферы, бязумоўна, развіваюцца вельмі паспяхова. Мы пачулі вельмі важны пасыл аб гістарычнай памяці і замяшчэнні культурных традыцый, якія нам часам навязваюць звонку. Сфера культуры бачыць падобныя падыходы, і, вядома, мы робім усё максімальна магчым

Открытое акционерное общество «Белэнергозащита»

Годовой отчет эмитента ценных бумаг за 2022 год
Местонахождение: 220021, г. Минск, пер. Бехтерева, 7А-1
тел. (8-017) 295-20-11, УНП 100098854

Вид деятельности: **строительство (теплоизоляционные работы)**	
Количество акционеров: всего – 246, в том числе юридических лиц	1
физических лиц	245
Начислено на выплату дивидендов	550 170,48 тыс. руб.
Дивиденды, приходящиеся на одну акцию (включая налоги)	0,214 руб.
Обеспеченность акции имуществом общества	5,2 руб.
Среднесписочная численность работающих	336 чел.
Основной вид деятельности: строительство – изоляционные работы	

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 2022 год тыс. руб.

Наименование показателей	За январь – декабрь 2022 года	За январь – декабрь 2021 года
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	40 358	34 518
Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг	28 995	26 022
Валовая прибыль	11 363	8 496
Управленческие расходы	8 007	5 864
Расходы на реализацию	-	-
Прибыль (убыток) от реализации товаров, продукции, работ, услуг	3 356	2 632
Прочие доходы по текущей деятельности	384	258
Прочие расходы по текущей деятельности	1483	1258
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	2257	1632
Доходы по инвестиционной деятельности	13	141
Расходы по инвестиционной деятельности	-	1
Доходы по финансовой деятельности	42	8
Расходы по финансовой деятельности	34	10
Прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности	21	138
Прибыль (убыток) до налогообложения	2278	1770
Налог на прибыль	556	436
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	-	2
Чистая прибыль (убыток)	1722	1332
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	1608	-
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)		
Совокупная прибыль (убыток)	3330	1332
Базовая прибыль (убыток) на акцию	-	0,12
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	-	0,12

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2022 года

	На 31.12.2022 г.	На 31.12.2021 г.
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ		
Основные средства	8 746	7 051
Нематериальные активы	2	4
Доходные вложения в материальные активы	-	-
Вложения в долгосрочные активы	111	87
Долгосрочные финансовые вложения	-	-
Отложенные налоговые активы	-	-
Долгосрочная дебиторская задолженность	-	-
Прочие долгосрочные активы	-	-
ИТОГО по разделу I	**8859**	**7142**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ		
Запасы	1406	1355
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	-	-
Расходы будущих периодов	124	114
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	1	1
Краткосрочная дебиторская задолженность	5 440	3 422
Краткосрочные финансовые вложения	-	-
Денежные средства и их эквиваленты	3820	740
Прочие краткосрочные активы	3	3
ИТОГО по разделу II	**10 794**	**5635**
БАЛАНС	**19 653**	**12 777**
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ		
Уставный капитал	1 130	1 130
Резервный капитал	491	491
Добавочный капитал	4 931	3 368
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	6 815	5 348
ИТОГО по разделу III	**13 367**	**10 337**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		
Долгосрочные кредиты и займы	-	4
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	-	-
Доходы будущих периодов	-	1
Прочие долгосрочные обязательства	-	-
ИТОГО по разделу IV	**-**	**5**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		
Краткосрочные заемные обязательства	-	-
Краткосрочная кредиторская задолженность	6 285	2 434
Доходы будущих периодов	1	1
ИТОГО по разделу V	**6286**	**2435**
БАЛАНС	**19 653**	**12 777**

Руководитель В.И. Муха

Главный бухгалтер В.В. Борисенко

Итоговая часть аудиторского заключения

По нашему мнению, прилагаемая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение Открытого акционерного общества «Белэнергозащита» по состоянию на 31 декабря 2022 года, финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.
Аудитор – ООО «АСБ Консалт», сведения о государственной регистрации: зарегистрировано в ЕГР за № 192482938 решением Мингорисполкома от 27.05.2015 г.

БРЕСТСКИЙ ФИЛИАЛ РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» извещает о проведении открытого аукциона

Лот:
1) капитальное строение с инвентарным номером 150/С-22070 (наименование: проходная мех. двора инв. № 018; назначение: здание неустановленного назначения), площадью 46,5 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городской с/с, 4А, западнее ар. Кожан-Городок, на земельном участке с кадастровым номером 124781700001000141, площадью 2,4454 га, составные части и принадлежности: ограждение;
2) капитальное строение с инвентарным номером 150/С-22069 (наименование: гараж, инв. № 016; назначение: здание специализированное автомобильного транспорта), площадью 1014,7 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городской с/с, 4А/1, западнее ар. Кожан-Городок, на земельном участке с кадастровым номером 124781700001000141, площадью 2,4454 га;
3) капитальное строение с инвентарным номером 150/С-22062 (наименование: склад материальный, инв. № 019; назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), площадью 1007,7 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городской с/с, 4А/2, западнее ар. Кожан-Городок, на земельном участке с кадастровым номером 124781700001000141, площадью 2,4454 га

Начальная цена, руб. (с учетом НДС)	160 920,00	Размер задатка, руб.	16 092,00

Продавец: ОАО «Дворецкий» Брестская обл., Лунинецкий р-н, аг. Дворец, ул. Школьная, 3, тел./факс 80164793432. **Организатор торгов:** Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Брест, ул. Наганова, 10-329, тел./факс 80162408701. Задаток вносится на расчетный счет Организатора аукциона до подачи заявления. **Р/с для перечисления задатка:** р/с BY32BAPB30123786660010000000, в ОАО «Белагропромбанк» ЦБУ № 116 в г. Бресте, РД по Брестской области, код банка BAPBBY2X, УНП 201028245, код платежа 40901. **Условия продажи:** без условий. **Срок заключения договора купли-продажи:** до 20 рабочих дней со дня проведения аукциона. **Условия оплаты:** согласно заключенному договору купли-продажи. **Информация о возмещении затрат:** участник аукциона, выигравший торги в течение 3 рабочих дней со дня аукциона возмещает фактические затраты на организацию и проведение аукциона, включающие вознаграждение Организатора аукциона. **Срок возможного отказа от проведения аукциона:** не позднее чем за 3 календарных дня до наступления даты проведения аукциона

Аукцион состоится 04 мая 2023 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо представить для участия в аукционе, порядок, в соответствии с которым проводится аукцион, а также иная информация содержатся на сайте Организатора аукциона www.ocenkabrest.by, а также можно узнать по телефонам: 8 (0162)-40-87-01, 40-87-02

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 03 мая 2023 г. до 17.00

1 апреля 2023 года в издательском доме «Звязда» опубликована проектная декларация на строительство жилого микрорайона в г. Смолевичи (микрорайон Липки)

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ № 10

НА СТРОИТЕЛЬСТВО ОБЪЕКТА

«Строительство жилого микрорайона в г. Смолевичи (микрорайон Липки). II очередь строительства. Индивидуальные жилые дома, КПП, ограждение территории»

Информация о застройщике

Застройщик: производственно-строительное закрытое акционерное общество «ТРЕСТ ПРОМСТРОЙ» зарегистрировано Минским горисполкомом решением от 08 ноября 2000 года № 1266 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100011299.

Юридический (почтовый) адрес: 220020, г. Минск, пр-т Победителей, 100-817.

Режим работы для приема заявлений и заключения договоров: понедельник – пятница с 9.00 до 18.00.

Производственное строительное закрытое акционерное общество «ТРЕСТ ПРОМСТРОЙ» в качестве заказчика построило следующие объекты:
- бизнес-центр Покровский, г. Минск, пр-т Победителей, д. 100, нежилой фонд;
- многоквартирный жилой дом, г. Минск, ул. К. Чорного, д. 25, жилой фонд;
- санаторно-курортный комплекс «Плисса», Витебская область, Глубокский район, деревня Плиса, улица Гвардейская, дом 4, нежилой фонд.

Перечень объектов, построенных за последних три года:
- храм-памятник в честь Всех Святых, г. Минск, ул. Калиновского, 121, нежилой фонд.

Информация о проекте

Проектно-сметная документация прошла государственную экспертизу в установленном порядке, получено положительное заключение РУП «Госстройэкспертиза по Минской области» от 28.10.2020 г. № 1635-70/20.

Проектная документация разработана на основании разрешительной документации в составе:
- акт выбора места размещения земельного участка, предоставленного в постоянное пользование, утвержденного от 07.10.2019 г.;
- решение Смолевичского районного исполнительного комитета «О разрешении производственно-строительному закрытому акционерному обществу «ТРЕСТ ПРОМСТРОЙ» строительства объекта» от 17.11.2020 г. № 2971;
- решение Смолевичского районного исполнительного комитета «О разрешении производственно-строительному закрытому акционерному обществу «ТРЕСТ ПРОМСТРОЙ» строительства объекта» от 18.05.2021 г. № 1279.

Участок площадью 12,8621 га передан производственно-строительному закрытому акционерному обществу «ТРЕСТ ПРОМСТРОЙ» на основании договора аренды земельного участка от 22.11.2019 г. № 2272 для строительства жилого микрорайона. Свидетельство (удостоверение) от 02.12.2019 № 614/828-15837 о государственной регистрации земельного участка с кадастровым номером 624850100008000760.

Застройщиком по строительству объекта выступает производственно-строительное закрытое акционерное общество ПС ЗАО «ТРЕСТ ПРОМСТРОЙ».

Местонахождение объекта: в микрорайоне Липки г. Смолевичи.

Характеристика объекта: строительным проектом предусмотрено строительство жилого микрорайона в г. Смолевичи Минской области (микрорайон Липки) в количестве 74 индивидуальных жилых домов.

Цель строительства: возведение индивидуальных жилых домов.

По генплану № 25 (тип 10):

Этапы и сроки строительства:
- срок начала строительства объекта – I квартал 2023 г.;
- окончание строительства объекта – I квартал 2024 г.

• Общая площадь одноквартирного жилого дома по генплану № 25 (Тип 10) составляет 104,7 кв. м, состоящего из 3 (трех) жилых комнат, общей площадью 37,97 кв. м. В доме 1 этаж.

Строительство объектов долевого строительства будет осуществляться в соответствии со строительным проектом и заключенными договорами создания объектов долевого строительства.

По настоящей проектной декларации для категории граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, индивидуальных предпринимателей, юридических лиц предлагается для заключения договора создания объектов долевого строительства следующие объекты долевого строительства:

Индивидуальный жилой дом, № по генплану	Стоимость 1 м², бел. руб.
№ 25 (тип 10)	3 409,70

- на индивидуальный жилой дом по генплану № 25.

Для лиц, заключивших договоры создания объекта долевого строительства, цена 1 кв. м, определенная в договоре, является неизменной до окончания строительства. Оплата объекта долевого строительства производится дольщиком в белорусских рублях по курсу НБРБ.

По согласованию сторон допускается изменение порядка расчета по оплате объекта долевого строительства с заключением дополнительного соглашения к договору.

Состав общего имущества: внутриквартальная автодорога, тротуары, сети, освещение, внутриплощадочные сети электро-, газо- и водоснабжение, канализация, элементы благоустройства.

Более подробные сведения об объекте долевого строительства и ходом работ по его строительству можно получить по адресу: 220020, г. Минск, пр-т Победителей, 100-817 или по тел. +375 29 390-01-01.

Принятие и регистрация заявлений осуществляются с первого дня с даты публикации настоящей проектной декларации. Для подачи заявления необходимо личное присутствие гражданина и его паспорт.

По истечении 7 дней с даты публикации настоящей проектной декларации и до момента набора необходимого количества заявлений, соответствующего количеству задекларированных индивидуальных домов, производится заключение договоров долевого строительства. Для заключения необходимо личное присутствие дольщика и его паспорт.

Если граждании, либо иной претендент на участие в долевом строительстве в течение 7 (семь) рабочих дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и не сообщил об уважительных причинах своей неявки, его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу и застройщик оставляет за собой право заключить договор на заявленное помещение с другим претендентом.

ВНИМАНИЮ ГРАЖДАН И ЮРИДИЧЕСКИХ ЛИЦ!

Комитетом государственного имущества Гродненского областного исполнительного комитета

21 апреля 2023 года

проводится аукцион по продаже неиспользуемого имущества, находящегося в собственности Волковысского района

К продаже предлагаются:

1. Здание ФАПа с пристройкой в д. Грибовцы, 8, Верейковского с/с Волковысского района.

2. Здание ФАПа с уборной, забором, мощением, сарай в д. Мештуны, 49, 49/1, Верейковского с/с Волковысского района.

Аукцион состоится 21.04.2023 г. в 11.30 по адресу: г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39.

Последний день подачи заявлений на участие в аукционе — **17.04.2023 г. до 16.00.**

Заявки на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39.

Подробная информация по телефонам:
в городе Волковыске: **8 (01512) 5 13 44, 9 12 84, 6 38 22.**
в городе Гродно: **8 (0152) 62 39 24, 62 39 32, 62 39 23.**
Дополнительная информация размещена на сайте: **htts://au.nca.by**

H41100037288

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» информирует:

В извещение о проведении открытого аукциона по продаже имущества ОАО «АТЭК-Могилев» (публикация 14.03.2023 в газете «Звязда») **вносится изменение.** Состав лота читать: *лот* № 1 – **Капитальное строение с инв. № 700/С-104389 – склад ГСМ,** пл. – 23,6 кв. м, назначение – здание специализированное для ремонта и (или) технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобильные заправочные, зарядные и газонаполнительные станции), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 740100000007006149 (площадь 0,2905 га, право аренды, по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ш. Чаусское, 4Г.
Доп. информацию можно получить по тел. +37529-624-26-25, Mogilev@ino.by

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

29 апреля 2023 г. по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов в дер. Каменка, Избицкое, Сарнацкое

Организатор аукциона: Усяжский сельский исполнительный комитет, 222212, пос. Усяж, ул. Комсомольская, д. 10

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь, (га)	Целевое назначение	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)
1	дер. Каменка, ул. Дачная (объект № 13/2021)	624885603101000208	0,15	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	20 000
2	дер. Избицкое, ул. Посёлочная (объект № 100/2021)	624885602801000168	0,1413	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	15 000
3	дер. Сарнацкое (объект № 20/2020)	624885606101000027	0,0819	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	10 000,00

Аукцион состоится **29 апреля 2023 г. в 11.00** в Усяжском сельском исполнительном комитете по адресу: ***пос. Усяж, ул. Комсомольская, д. 10***, кабинет председателя.

Извещения о проведении аукциона размещены на сайтах: Государственного комитета по имуществу: **https://au.nca.by/**, **http://rlt.by/ru/**, Смолевичского райисполкома: **isp@smolevichi.gov.by**, на сайте Минского областного исполнительного комитета.

УТВЕРЖДЕНО
Решением управляющей организации ООО «Оперативный Менеджмент» Общества с ограниченной ответственностью «Глера Ро» (Приказ №1 от 14.03.2023)

ИЗМЕНЕНИЯ в Решение о четвертом выпуске облигаций Общества с ограниченной ответственностью «Глера Ро»

Внести следующие изменения в Решение о четвертом выпуске облигаций Общества с ограниченной ответственностью «Глера Ро» (ООО «Глера Ро») (далее – Эмитент), утвержденное Решением управляющей организации ООО «Оперативный Менеджмент» Общества с ограниченной ответственностью «Глера Ро» 14.08.2017 (Приказ № 9 от 14.08.2017) (далее – Решение о выпуске облигаций):

1. Пункт 2. **«Место нахождения эмитента, телефон, факс»** Решения о выпуске облигаций изложить в следующей редакции:

«2. Место нахождения Эмитента, номера телефона и факса, адрес официального сайта Эмитента в глобальной компьютерной сети Интернет, электронный адрес (e-mail)

место нахождения Эмитента: 220082, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Матусевича, д. 20, пом. 7, телефон/факс +375 17 373-26-59, официальный сайт: нет, электронный адрес (e-mail): нет».

2. Пункт 3. **«Размер уставного фонда эмитента»** Решения о выпуске облигаций изложить в следующей редакции:

«3. Размер уставного фонда Эмитента.

Уставный фонд Эмитента составляет 33 463,66 (Тридцать три тысячи четыреста шестьдесят три) белорусских рубля 66 копеек.

Уставный фонд Эмитента сформирован в полном объеме за счет денежных вкладов его участников».

3. Части 1–8 пункта 5. **«Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям»** Решения о выпуске облигаций изложить в следующей редакции:

«5. Способ обеспечения исполнения обязательств Эмитента по облигациям. Сведения об обеспечении исполнения обязательств Эмитента по облигациям.

Эмитент осуществляет эмиссию облигаций четвертого выпуска (далее совокупно именуемых облигации) в соответствии с подпунктом 1.7 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 28 апреля 2006 г. № 277 «О некоторых вопросах регулирования рынка ценных бумаг» (далее – Указ № 277). Исполнение обязательств Эмитента по облигациям обеспечивается залогом недвижимого имущества, принадлежащего Эмитенту (ООО «Глера Ро», местонахождение – 220082, г. Минск, ул. Матусевича, д. 20, пом. 7, зарегистрировано решением Брестского областного исполнительного комитета от 05 июля 2011 года в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 291044772) на праве собственности.

Предметом залога являются капитальные строения (далее – объекты) со следующими характеристиками:

№ п/п	Наименование	Назначение	Общая площадь, кв.м/ Общая протяженность, м	Инвентарный номер	Рыночная стоимость без учета НДС на 17.10.2022, евро
1	Универсальный магазин	Здание специализированное розничной торговли	1467,1	100/С-73764	1 048 695,72
2	Распределительный газопровод	Сооружение специализированное трубопроводного транспорта	55,3	100/С-75580	1 116,71
3	Наружные сети водопровода	Сооружение специализированное коммунального хозяйства	54,5	100/С-75478	6 395,72
4	Наружные сети канализации	Сооружение специализированное коммунального хозяйства	99,0	100/С-75477	5 075,97
5	Наружное освещение	Сооружение специализированное энергетики	226,4	100/С-75476	21 420,60
6	Наружные сети телефонизации	Сооружение специализированное связи	12,8	100/С-75475	913,67
		ИТОГО:			**1 083 618,39**

Все объекты располагаются по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Аэродромная, 20. Рыночная стоимость предмета залога на дату оценки 17.10.2022 в ценах на 17.10.2022, без учета НДС, согласно ЗАКЛЮЧЕНИЮ О НЕЗАВИСИМОЙ ОЦЕНКЕ № 508-о/2 от 24.10.2022, составляет 1 083 618,39 (Один миллион восемьдесят три тысячи шестьсот восемнадцать) евро 39 евроцентов.

Независимая оценка указанного предмета залога проведена РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (УНП 190055182, зарегистрирован Минским горисполкомом 24.12.1997 года, местонахождение: Республика Беларусь, 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, пом. 9), генеральный директор – Красовская В.В., заместитель генерального директора – Корсунский Д.И., ответственный оценщик – Третьяк Н.В. (Свидетельство об аттестации оценщика № 70150 от 14.03.2022, срок действия 3 (три) года с 25.04.2022 (приказ Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь № 42 от 14.03.2022)).

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» в эмиссионных документах четвертого выпуска облигаций ООО «Глера Ро» (включая проспект эмиссии облигаций) подтверждает исключительно рыночную стоимость объекта недвижимости (расчет стоимости объектов оценки проведен методом капитализации по норме отдачи (методом дисконтирования денежных потоков) в доходном методе оценки и методом прямого сравнения в сравнительном методе оценки), указанную в ЗАКЛЮЧЕНИИ О НЕЗАВИСИМОЙ ОЦЕНКЕ № 508-о/2 от 24.10.2022. РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» не подтверждает иную информацию, содержащуюся в эмиссионных документах четвертого выпуска облигаций ООО «Глера Ро».

Недвижимое имущество, предоставляемое в качестве обеспечения исполнения обязательств по облигациям, никому ранее не отчуждено, не находится в залоге, не обременено иными правами (притязаниями) третьих лиц, в споре и под запретом (арестом) не состоит и не подлежит удержанию. Иные обременения, за исключением договоров аренды и субаренды, отсутствуют.

Эмитент не вправе без согласия владельцев облигаций сдавать вышеуказанное недвижимое имущество в аренду (с правом передачи в субаренду), в том числе на срок, превышающий срок обращения облигаций.

Указанное выше недвижимое имущество может быть использовано в качестве последующего залога только с согласия владельцев облигаций».

Остальные пункты Решения о выпуске облигаций остаются без изменений.

Директор управляющей организации ООО «Оперативный Менеджмент» В.П. Ложечник

Директор ООО «Эккаунт Проф» К.С. Шахрай

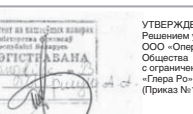

УТВЕРЖДЕНО
Решением управляющей организации ООО «Оперативный Менеджмент» Общества с ограниченной ответственностью «Глера Ро» (Приказ №1 от 14.03.2023)

ИЗМЕНЕНИЯ в ПРОСПЕКТ ЭМИССИИ облигаций Общества с ограниченной ответственностью «Глера Ро» четвертого выпуска

Внести следующие изменения в Проспект эмиссии облигаций четвертого выпуска Общества с ограниченной ответственностью «Глера Ро» (ООО «Глера Ро») (далее – Эмитент), утвержденный Решением управляющей организации ООО «Оперативный Менеджмент» Общества с ограниченной ответственностью «Глера Ро» 14.08.2017 (Приказ № 9 от 14.08.2017) (далее – Проспект эмиссии):

1. Пункт 1.2. **«Место нахождения эмитента, телефон, факс»** Проспекта эмиссии изложить в следующей редакции:

«1.2. Место нахождения Эмитента, номера телефона и факса, адрес официального сайта Эмитента в глобальной компьютерной сети Интернет, электронный адрес (e-mail)

место нахождения Эмитента: 220082, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Матусевича, д. 20, пом. 7, телефон/факс +375 17 373-26-59, официальный сайт: нет, электронный адрес (e-mail): нет».

2. Пункт 1.7. **«Размер уставного фонда эмитента»** Проспекта эмиссии изложить в следующей редакции:

«1.7. Размер уставного фонда Эмитента.

Уставный фонд Эмитента составляет 33 463,66 (Тридцать три тысячи четыреста шестьдесят три) белорусских рубля 66 копеек.

Уставный фонд Эмитента сформирован в полном объеме за счет денежных вкладов его участников».

3. Части 1-8 пункта 2.7. **«Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям»** Проспекта эмиссии изложить в следующей редакции:

«2.7. Способ обеспечения исполнения обязательств Эмитента по облигациям. Сведения об обеспечении исполнения обязательств Эмитента по облигациям.

Эмитент осуществляет эмиссию облигаций четвертого выпуска (далее совокупно именуемых облигации) в соответствии с подпунктом 1.7 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 28 апреля 2006 г. № 277 «О некоторых вопросах регулирования рынка ценных бумаг» (далее – Указ № 277). Исполнение обязательств Эмитента по облигациям обеспечивается залогом недвижимого имущества, принадлежащего Эмитенту (ООО «Глера Ро», местонахождение – 220082, г. Минск, ул. Матусевича, д. 20, пом. 7, зарегистрировано решением Брестского областного исполнительного комитета от 05 июля 2011 года в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 291044772) на праве собственности.

Предметом залога являются капитальные строения (далее – объекты) со следующими характеристиками:

№ п/п	Наименование	Назначение	Общая площадь, кв. м/ Общая протяженность, м	Инвентарный номер	Рыночная стоимость без учета НДС на 17.10.2022, евро
1	Универсальный магазин	Здание специализированное розничной торговли	1467,1	100/С-73764	1 048 695,72
2	Распределительный газопровод	Сооружение специализированное трубопроводного транспорта	55,3	100/С-75580	1 116,71
3	Наружные сети водопровода	Сооружение специализированное коммунального хозяйства	54,5	100/С-75478	6 395,72
4	Наружные сети канализации	Сооружение специализированное коммунального хозяйства	99,0	100/С-75477	5 075,97
5	Наружное освещение	Сооружение специализированное энергетики	226,4	100/С-75476	21 420,60
6	Наружные сети телефонизации	Сооружение специализированное связи	12,8	100/С-75475	913,67
		ИТОГО:			**1 083 618,39**

Все объекты располагаются по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Аэродромная, 20. Рыночная стоимость предмета залога на дату оценки 17.10.2022 в ценах на 17.10.2022, без учета НДС, согласно ЗАКЛЮЧЕНИЮ О НЕЗАВИСИМОЙ ОЦЕНКЕ № 508-о/2 от 24.10.2022, составляет 1 083 618,39 (Один миллион восемьдесят три тысячи шестьсот восемнадцать) евро 39 евроцентов.

Независимая оценка указанного предмета залога проведена РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (УНП 190055182, зарегистрирован Минским горисполкомом 24.12.1997 года, местонахождение: Республика Беларусь, 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, пом. 9), генеральный директор – Красовская В.В., заместитель генерального директора – Корсунский Д.И., ответственный оценщик – Третьяк Н.В. (Свидетельство об аттестации оценщика № 70150 от 14.03.2022, срок действия 3 (три) года с 25.04.2022 (приказ Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь № 42 от 14.03.2022)).

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» в эмиссионных документах четвертого выпуска облигаций ООО «Глера Ро» (включая проспект эмиссии облигаций) подтверждает исключительно рыночную стоимость объекта недвижимости (расчет стоимости объектов оценки проведен методом капитализации по норме отдачи (методом дисконтирования денежных потоков) в доходном методе оценки и методом прямого сравнения в сравнительном методе оценки), указанную в ЗАКЛЮЧЕНИИ О НЕЗАВИСИМОЙ ОЦЕНКЕ № 508-о/2 от 24.10.2022. РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» не подтверждает иную информацию, содержащуюся в эмиссионных документах четвертого выпуска облигаций ООО «Глера Ро».

Недвижимое имущество, предоставляемое в качестве обеспечения исполнения обязательств по облигациям, никому ранее не отчуждено, не находится в залоге, не обременено иными правами (притязаниями) третьих лиц, в споре и под запретом (арестом) не состоит и не подлежит удержанию. Иные обременения, за исключением договоров аренды и субаренды, отсутствуют.

Эмитент не вправе без согласия владельцев облигаций сдавать вышеуказанное недвижимое имущество в аренду (с правом передачи в субаренду), в том числе на срок, превышающий срок обращения облигаций.

Указанное выше недвижимое имущество может быть использовано в качестве последующего залога только с согласия владельцев облигаций».

Остальные пункты Проспекта эмиссии остаются без изменений.

От Эмитента:
Директор управляющей организации ООО «Оперативный Менеджмент» В.П. Ложечник

Директор ООО «Эккаунт Проф» К.С. Шахрай

От оценщика:
Генеральный директор РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» В.В. Красовская

Извещение о повторном открытом аукционе по продаже не завершенного строительством жилого дома и земельного участка в частную собственность в г. Гродно 18 апреля 2023 года

№ лота	Местонахождение земельного участка, его кадастровый номер	Площадь земельного участка (га)	Характеристика (описание) не завершенного строительством капитального строения	Сумма задатка, руб.
1	Гродненская область, г. Гродно, ул. Суничная, 9 (У-112, микрорайон «Барановичи-5,6») 440100000001005999	0,1072	Не завершенное незаконсервированное строение Наружная площадь (площадь застройки) 152 (152) кв. м, степень готовности 10 %. Фундамент: бетон	5 700
Ориентировочные расходы по подготовке документации для проведения аукциона: 361,10 руб. Начальная цена предмета аукциона: 28 729,21 руб. (в том числе начальная цена земельного участка – 7 943,13 руб.; земельного участка – 20 786,08 руб.)				

Земельный участок предоставляется в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме). Инженерные коммуникации на участке отсутствуют. Возможность подключения к внеплощадочным сетям водоснабжения, газоснабжения, электроснабжения и пр. и точки подключения определяются проектом. Земельный участок может иметь ограничения и обременения. Условия, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона: внесение платы за предмет аукциона и возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения в течение 10 рабочих дней; обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «ГАГРЭК» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, в установленный срок продолжить строительство жилого дома. Затраты на организацию и проведение аукциона рассчитываются исходя из фактических затрат и доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись.

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток в указанном размере, перечисляемый на расчетный счет BY24 AKBB 3012 0000 4181 0400 0000 Гродненское областное управление № 400 ОАО АСБ «Беларусбанк», г. Гродно, БИК AKBBBY2X, УНП 590727594, код назначения платежа 40901, получатель – коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», задаток вносится в белорусских рублях в сумме согласно настоящему извещению; представить в коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» следующие документы: заявление на участие в аукционе установленной формы; документ, подтверждающий внесение суммы задатка; подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы; дополнительно представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом; негосударственного юридического лица РБ – доверенность, выданная юрлицом, документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица, без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица. При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность.

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости».

Аукцион состоится 18 апреля 2023 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1 (актовый зал). Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 117 с 28 марта по 12 апреля 2023 года включительно в рабочие дни с 08.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи, не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220. Аукцион проводится аукционистом при наличии двух или более участников аукциона. Аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер не поднимет только один участник аукциона. Аукционист называет аукционный номер этого участника, трижды последнюю цену и объявляет о продаже предмета аукциона, а участника аукциона – победителем аукциона в отношении соответствующего предмета аукциона. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником либо для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов. Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Контактные телефоны: + 375 (152) 626055, 626056. http://gcn.by, telegram-канал: https://t.me/grodno_cn

БАНК РЕШЕНИЕ

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2022 г.

Наименование банка: ЗАО Банк «Решение» *(в тысячах белорусских рублей)*

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2022 год	2021 год
1	2	3	4	5	6
1	**АКТИВЫ**				
2	Денежные средства	1101	1	27 898	10 938
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	1	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	1	18 440	11 291
5	Средства в банках	1104	1	68 048	34 714
6	Ценные бумаги	1105	2	20 295	31 662
7	Кредиты клиентам	1106	3	110 937	126 367
8	Производные финансовые активы	1107	4	-	74
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	5	460	460
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	6	20 234	21 287
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	7	-	379
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	8	1 357	1 284
13	Отложенные налоговые активы	1112	18	266	218
14	Прочие активы	1113	9	2 915	5 746
15	ИТОГО активы	11		270 850	244 420
16	**ОБЯЗАТЕЛЬСТВА**				
17	Средства Национального банка	1201	10	-	7 072
18	Средства банков	1202	10	8 123	7 608
19	Средства клиентов	1203	10	190 838	160 221
20	Ценные бумаги банка	1204	11	11 067	12 541
21	Производные финансовые обязательства	1205	4	-	69
22	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
23	Прочие обязательства	1207	12	4 597	3 859
24	ВСЕГО обязательства	120		214 625	191 370
25	**СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ**				
26	Уставный фонд	1211	14	35 988	35 988
27	Эмиссионный доход	1212		-	-
28	Резервный фонд	1213	16	2 613	2 469
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	15	11 614	12 813
30	Накопленная прибыль	1215	16	6 010	1 780
31	ВСЕГО собственный капитал	121		56 225	53 050
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		270 850	244 420

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 2022 год

Наименование банка: ЗАО Банк «Решение» *(в тысячах белорусских рублей)*

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2022 год	2021 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011	17	19 650	19 445
2	Процентные расходы	2012	17	10 292	12 402
3	Чистые процентные доходы	201	17	9 358	7 043
4	Комиссионные доходы	2021	17	20 128	12 018
5	Комиссионные расходы	2022	17	15 263	4 943
6	Чистые комиссионные доходы	202	17	4 865	7 075
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	17	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	17	(276)	(436)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	17	17 137	1 853
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	17	(797)	293
11	Чистые отчисления в резервы	207	17	10 160	2 295
12	Прочие доходы	208	17	1 859	2 978
13	Операционные расходы	209	17	16 979	15 844
14	Прочие расходы	210	17	298	507
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	18	4 709	160
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	18	693	8
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		4 016	152
18	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях				
19	Базовая прибыль на простую акцию	22	19	273,9256	10,3782
20	Разводненная прибыль на простую акцию	23			

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА за 2022 год

Наименование банка: ЗАО Банк «Решение» *(в тысячах белорусских рублей)*

№ п/п	Наименование показателей	Символ	Наименование статей собственного капитала					
			уставный фонд	эмиссионный доход	резервный фонд	накопленная прибыль (убыток)	фонды переоценки статей баланса	всего собственный капитал
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Раздел I. За год, предшествующий отчетному							
1	Остаток на 31 декабря 2020 г.	3011	35 988	-	719	3 275	12 916	52 898
1.1	В том числе: результат от изменения учетной политики и (или) исправления существенных ошибок	30111	-	-	-	-	-	-
2	Изменения статей собственного капитала	3012	-	-	1 750	(1 495)	(103)	152
2.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	152	-	152
2.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	1 750	(1 750)	x	-
2.3	операции с учредителями (участниками)	30123	-	-	-	-	x	-
2.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-
2.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	-	x	-
2.6	операции с акциями собственной эмиссии	301233	-	x	x	x	x	-
2.7	внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	301234	x	x	-	-	x	-
2.8	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	-	103	(103)	-
2.9	прочие изменения	30126	-	-	-	-	-	-
3	Остаток на 31 декабря 2021 г.	3013	35 988	-	2 469	1 780	12 813	53 050
	Раздел II. За отчетный год							
4	Остаток на 31 декабря 2021 г.	3011	35 988	-	2 469	1 780	12 813	53 050
5	Изменения статей собственного капитала	3012	-	-	144	4 230	(1 199)	3 175
5.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	4 016	(841)	3 175
5.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	144	(144)	x	-
5.3	операции с учредителями (участниками)	30123	-	-	-	-	x	-
5.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-
5.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	-	x	-
5.6	операции с акциями собственной эмиссии	301233	-	x	x	x	x	-
5.7	внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	301234	x	x	-	-	x	-
5.8	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	-	358	(358)	-
5.9	прочие изменения	30126	-	-	-	-	-	-
6	Остаток на 31 декабря 2022 г.	3013	35 988	-	2 613	6 010	11 614	56 225

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2022 год

Наименование банка: ЗАО Банк «Решение» *(в тысячах белорусских рублей)*

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2022 год	2021 год
1	2	3	4	5	6
1	Прибыль (убыток)	301211	17	4 016	152
2	Прочие компоненты совокупного дохода	301212		(841)	-
	В том числе				
2.1	переоценка основных средств и прочего имущества	301212 1	6	(841)	-
2.2	переоценка нематериальных активов	301212 2		-	-
2.3	переоценка ценных бумаг, учитываемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	301212 3		-	-
2.4	переоценка инструментов хеджирования	301212 4		-	-
2.5	переоценка прочих статей баланса	301212 5		-	-
3	ИТОГО совокупный доход	30121		3 175	152

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2022 год

Наименование банка: ЗАО Банк «Решение» *(в тысячах белорусских рублей)*

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2022 г.	2021 г.
1	2	3	4	5	6
1	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
2	Полученные процентные доходы	70100		19 869	19 192
3	Уплаченные процентные расходы	70101		(10 559)	(12 227)
4	Полученные комиссионные доходы	70102		20 109	11 989
5	Уплаченные комиссионные расходы	70103		(14 254)	(4 837)
6	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	70104		-	-
7	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	70105		(276)	(436)
8	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	70106		15 533	1 960
9	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	70107		(4)	-
10	Прочие полученные доходы	70108		2 739	3 587
11	Прочие уплаченные расходы	70109		(15 077)	(13 887)
12	Уплаченный налог на прибыль	70110		(1 106)	68
13	Денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и операционных обязательствах – итого	701		16 974	5 409
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	70200		(61)	235
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в банках	70201		(20 384)	(8 556)
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме приобретенных ценных бумаг, учитываемых по амортизированной стоимости)	70202		10 553	(2 297)
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов, выданных клиентам	70203		11 139	14 156
18	Чистое снижение (прирост) денежных средств от производных финансовых инструментов	70204		72	313
19	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	70205		(3 152)	(1 389)
20	Потоки денежных средств от изменения операционных активов – итого	702		(1 833)	2 462
21	Чистый прирост (снижение) средств Национального банка	70300		(6 847)	6 847
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств банков	70301		(71)	(1 224)
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	70302		24 358	2 534
24	Чистый прирост (снижение) денежных средств от ценных бумаг банка	70303		(1 135)	(973)
25	Чистый прирост (снижение) денежных средств от производных финансовых обязательств	70304		(864)	(6)
26	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	70305		167	877
27	Потоки денежных средств от изменения операционных обязательств – итого	703		15 608	8 055
28	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от операционной деятельности	70		30 749	15 926
29	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
30	Приобретение основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71100		(1 581)	(2 655)
31	Продажа основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71101		186	17
32	Приобретение долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71102		-	-
33	Продажа долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71103		-	-
34	Приобретение ценных бумаг, учитываемых по амортизированной стоимости	71104		(3 817)	-
35	Погашение (реализация) приобретенных ценных бумаг, учитываемых по амортизированной стоимости	71105		5 100	-
36	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от инвестиционной деятельности	71		(112)	(2 638)
37	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
38	Эмиссия акций	72100		-	-
39	Выкуп акций собственной эмиссии	72101		-	-
40	Продажа ранее выкупленных акций собственной эмиссии	72102		-	-
41	Выплата дивидендов	72103		-	-
42	Внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	72104		-	-
43	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от финансовой деятельности	72		-	-
44	Влияние изменений валютного курса на денежные средства и их эквиваленты	73		3 635	(384)
45	Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов	74		34 272	12 904
46	Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	740		x	41 427
47	Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	741		75 699	x

Председатель Правления С.Д. Будников

Главный бухгалтер В.С. Боричевская

Дата подписания: 24 февраля 2023 г.

ЗАО «Банк «Решение», УНП 100789114. Лиц. № 14 от 08.06.2016 НБ РБ

Тел.: +375 17 308 74 50
www.assurance.by

ООО «Бизнес Ашуренс»
пр-т Победителей, 103, этаж 8, помещение 7
Минск, Беларусь
220020

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ГОДОВОЙ ИНДИВИДУАЛЬНОЙ БУХГАЛТЕРСКОЙ (ФИНАНСОВОЙ) ОТЧЕТНОСТИ

Председателю Правления, главному бухгалтеру
Закрытого акционерного общества «Банк «Решение»

Исх. №: 04-05/16/1
Дата: 24 февраля 2023 года

Заключение по годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности

Аудиторское мнение

Мы провели аудит годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности Закрытого акционерного общества «Банк «Решение» (далее — ЗАО «Банк «Решение» или «аудируемое лицо») (место нахождения: Республика Беларусь, 220035, г. Минск, ул. Игнатенко, 11; дата государственной регистрации: зарегистрировано Национальным банком Республики Беларусь 5 ноября 1994 года, регистрационный номер в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей: 100789114), состоящей из:

- бухгалтерского баланса по состоянию на 31 декабря 2022 года;
- отчетов о прибылях и убытках, об изменениях собственного капитала, о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату;
- примечаний к годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, предусмотренных законодательством Республики Беларусь.

По нашему мнению, прилагаемая годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ЗАО «Банк «Решение» по состоянию на 31 декабря 2022 года, финансовые результаты его деятельности и изменения его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Основание для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности», Инструкции «О регулировании аудиторской деятельности в банках, банковских группах и банковских холдингах», утвержденной постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 11 декабря 2019 года № 495, и национальных правил аудиторской деятельности, утвержденных Министерством финансов Республики Беларусь.

Наши обязанности в соответствии с этими требованиями описаны далее в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности» нашего аудиторского заключения.

Мы независимы по отношению к аудируемому лицу в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности», национальных правил аудиторской деятельности, утвержденных Министерством финансов Республики Беларусь, и Кодекса этики профессиональных бухгалтеров, принятого Советом по международным стандартам этики для бухгалтеров, и нами соблюдались прочие принципы профессиональной этики в соответствии с данными требованиями.

Мы считаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего аудиторского мнения.

Ключевые вопросы аудита

Ключевые вопросы аудита отчетности — это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являлись наиболее значимыми для проводимого аудита годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности за текущий период. Эти вопросы были рассмотрены в контексте аудита годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности в целом и при формировании нашего аудиторского мнения об этой отчетности, и мы не выражаем отдельного мнения об этих вопросах.

Специальные резервы на покрытие возможных убытков по кредитам клиентам

Классификация кредитов по группам риска и формирование резервов на покрытие возможных убытков осуществляется ЗАО «Банк «Решение» на основе внутренних нормативных документов и в соответствии с требованиями «Инструкции о порядке формирования и использования специальных резервов на покрытие возможных убытков по активам и операциям, не отраженным на балансе» № 138, утвержденной Правлением Национального банка Республики Беларусь от 28 сентября 2006 года (далее — «Инструкция № 138»).

Определение достаточности величины резерва на покрытие возможных убытков по кредитам, предоставленным юридическим лицам, является областью суждения руководства ЗАО «Банк «Решение». Оценка кредитного риска является процессом, включающим значительное использование профессионального суждения, использование допущений, а также включающей анализ различных факторов, в том числе финансового состояния заемщика, ожидаемых будущих денежных потоков, стоимости реализации объектов залога и прочее.

В силу существенности сумм кредитов, предоставленных клиентам, которые составляют 41 % от общего объема активов, а также высокого уровня субъективности суждений, используемых для расчета соответствующих резервов, расчет резерва на покрытие возможных убытков по кредитам клиентам представляет собой один из ключевых вопросов аудита отчетности. Также нами отмечена высокая концентрация кредитного портфеля юридических лиц.

Примечания 3 «Кредиты клиентам», 17 «Отчет о прибылях и убытках» (в части чистых отчислений в резервы по кредитам») и 21 «Управление банковскими рисками» (в части кредитного риска) годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности содержат подробную информацию о специальных резервах на покрытие возможных убытков по кредитам клиентам.

Наши аудиторские процедуры включали в себя изучение процесса создания специальных резервов по кредитам, включая изучение кредитных договоров, договоров обеспечения, анализ допущений, используемых ЗАО «Банк «Решение» при расчете резерва.

В отношении существенных кредитов годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности мы провели анализ финансового состояния кредитополучателей, признаков негативной информации и финансовой неустойчивости, наличия просроченной и реструктуризированной задолженности, проверили условия, порядка использования кредитополучателем по группам риска требованиям внутренних локальных правовых актов ЗАО «Банк «Решение». Мы провели анализ ожидаемых будущих денежных потоков, в том числе стоимости реализуемого залога на основании анализа допущений, используемых руководством ЗАО «Банк «Решение» при оценке залоговой стоимости и информации о рыночной стоимости из открытых источников. В отношении резервирования кредитов, оцениваемых на коллективной основе, наши аудиторские процедуры включали в себя выполнение подходов по формированию специальных портфелей однородных кредитов, методики расчета резерва.

Мы проанализировали информацию, представленную в примечаниях, на предмет полноты и соответствия требованиям законодательства Республики Беларусь.

Полученные аудиторские доказательства в результате выполненных аудиторских процедур, включая высказанные, являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего аудиторского мнения.

Обязанности аудируемого лица по подготовке годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности

Руководство аудируемого лица несет ответственность за подготовку и достоверное представление годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности в соответствии с законодательством Республики Беларусь и организацию системы внутреннего контроля, которую руководство аудируемого лица считает необходимой для подготовки годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий.

При подготовке годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности руководство аудируемого лица несет ответственность за оценку способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно и уместности применения принципа непрерывности деятельности, а также за надлежащее раскрытие в годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать аудируемое лицо, прекратить его деятельность или когда у него отсутствует какая-либо иная реальная альтернатива, кроме ликвидации или прекращения деятельности.

Лица, наделенные руководящими полномочиями, несут ответственность за осуществление надзора за процессом подготовки годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности аудируемого лица.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и в составлении аудиторского заключения, включающего выраженное в установленной форме аудиторское мнение.

Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности», Инструкции «О регулировании аудиторской деятельности в банках, банковских группах и банковских холдингах», утвержденной постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 11 декабря 2019 года № 495, и национальных правил аудиторской деятельности, утвержденных Министерством финансов Республики Беларусь, позволяет выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажения могут возникать в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, принимаемые на ее основе.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности», Инструкции «О регулировании аудиторской деятельности в банках, банковских группах и банковских холдингах», утвержденной постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 11 декабря 2019 года № 495, и национальных правил аудиторской деятельности, утвержденных Министерством финансов Республики Беларусь, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита. Кроме того, мы выполняем следующее:

- выявляем и оцениваем риски существенного искажения годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий; разрабатываем и выполняем аудиторские процедуры в соответствии с оцененными рисками, направленные на снижение этих рисков; получаем аудиторские доказательства, которые являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения. Риск необнаружения существенных искажений годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности в результате недобросовестных действий выше риска необнаружения искажений в результате ошибок, так как недобросовестные действия, как правило, подразумевают наличие специально разработанных мер, направленных на их сокрытие;
- получаем понимание системы внутреннего контроля аудируемого лица, имеющей отношение к аудиту годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения аудиторского мнения относительно эффективности функционирования этой системы;
- оцениваем надлежащий характер применяемой аудируемым лицом учетной политики, а также обоснованности учетных оценок и соответствующего раскрытия информации в годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности;
- оцениваем правильность применения руководством аудируемого лица допущения о непрерывности деятельности, и на основании полученных аудиторских доказательств делаем вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные сомнения в способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности (окончание)

Если мы приходим к выводу о наличии такой существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в аудиторском заключении к соответствующему раскрытию данной информации в годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности. В случае если такое раскрытие информации отсутствует или является ненадлежащим, нам следует модифицировать аудиторское мнение. Наши выводы основываются на аудиторских доказательствах, полученных до даты подписания аудиторского заключения, однако будущие события или условия могут привести к тому, что аудируемое лицо утратит способность продолжать свою деятельность непрерывно;

- оцениваем общее представление годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, ее структуру и содержание, включая раскрытие информации, а также оцениваем, обеспечивает ли годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность достоверное представление о лежащих в ее основе операциях и событиях.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, наделенными руководящими полномочиями, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированных объеме и сроках аудита, а также о значимых вопросах, возникших в ходе аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля.

Мы предоставляем лицам, наделенным руководящими полномочиями, заявление о том, что нами были выполнены все этические требования в отношении соблюдения принципа независимости и сообщаем этим лицам была доведена информация обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать угрозами нарушения принципа независимости, и, если необходимо, обо всех предпринятых мерах предосторожности.

Из числа вопросов, которые мы довели до сведения лиц, наделенных руководящими полномочиями, мы определяем вопросы, которые были наиболее значимыми для аудита годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности за текущий период и, следовательно, являются ключевыми вопросами аудита.

Мы описываем эти вопросы в нашем аудиторском заключении, кроме случаев, когда публичное раскрытие информации об этих вопросах запрещено законодательством или когда в крайне редких случаях мы приходим к выводу о том, что информацию о каком-либо вопросе не должна быть сообщена в нашем заключении, так как можно обоснованно предположить, что отрицательные последствия сообщения такой информации превысят общественно значимую пользу от ее сообщения.

Заключение по отдельным проверяемым вопросам

В наш дополнительные обязанности по договору оказания аудиторских услуг по аудиту годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, а также в соответствии с пунктом 14 постановления Правления Национального банка Республики Беларусь от 31 октября 2006 года № 172 «Об установлении форм отчетности и утверждении инструкции о порядке составления и представления пруденциальной отчетности» (далее — «Инструкция № 172») также входит оценка методики расчетов и достоверности информации, включенной в формы пруденциальной отчетности 2801 «Отчет о достаточности капитала, величине левереджа, внутренней процедуре оценки достаточности капитала и управлении рисками» (раздел I «Расчет достаточности нормативного капитала и величины левереджа»), 2807 «Отчет о размере специальных резервов на покрытие возможных убытков по активам, подверженным кредитному риску, и операциям, не отраженным на балансе» и 2809 «Расчет ликвидности» (раздел I «Расчет величины покрытия ликвидности и чистого стабильного фондирования»), составленные ЗАО «Банк «Решение» на основании годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности по состоянию на 31 декабря 2022 года (далее — «формы пруденциальной отчетности»).

Мы провели аудит правильности формирования пруденциальной отчетности в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности», Инструкции «О регулировании аудиторской деятельности в банках, банковских группах и банковских холдингах», утвержденной постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 11 декабря 2019 года № 495, и национальных правил аудиторской деятельности, утвержденных Министерством финансов Республики Беларусь.

Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения в отношении указанных отдельных проверяемых вопросов.

Ответственность за подготовку, правильность и достоверность данных форм пруденциальной отчетности несет руководство аудируемого лица. В наши обязанности входит проверка данных форм пруденциальной отчетности на соответствие требованиям Инструкции № 172.

По нашему мнению, вышеназванные формы пруденциальной отчетности составлены во всех существенных аспектах в соответствии с требованиями Инструкции № 172.

Руководитель задания (доверность № 15-07/22 от 04.07.2022) А.С. Миськ
(свидетельство о соответствии квалификационным требованиям и деловой репутации, предъявляемым к аудиторам, оказывающим аудиторские услуги в банках № 93 от 21.01.2016, квалификационный аттестат рег. № 0002095 от 27.12.2012, рег. № 1918)

Руководитель аудиторской группы И.И. Коваленко
(свидетельство о соответствии квалификационным требованиям и требованиям к деловой репутации, предъявляемым к аудиторам, оказывающим аудиторские услуги в банках № 73 от 04.12.2013, квалификационный аттестат аудитора № 0002117 от 27.06.2013, рег. № 1938)

Дата аудиторского заключения: 24 февраля 2023 года

Место выдачи аудиторского заключения: г. Минск, Республика Беларусь

Дата получения аудиторского заключения аудируемым лицом: 24 февраля 2023 года

Должность, Ф.И.О. главный бухгалтер В.С. Боричевская Подпись

СВЕДЕНИЯ ОБ АУДИТОРСКОЙ ОРГАНИЗАЦИИ:

Наименование:	*ООО «Бизнес Ашуренс»*
Место нахождения:	*Республика Беларусь, 220020, г. Минск, пр-т Победителей, 103, 8-й этаж, помещение 7*
Дата государственной регистрации:	*Свидетельство о государственной регистрации выдано Минским городским исполнительным комитетом от 04.07.2022*
Регистрационный номер в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей:	*192041132*
Регистрационный номер в реестре аудиторских организаций:	*10028*

Организация: ОАО «Лорри-Сервис»
Учетный номер плательщика: 200246280
Вид экономической деятельности: сдача внаем собственного движимого имущества
Организационно-правовая форма: открытое акционерное общество
Орган управления: юридическое лицо без ведомственной подчиненности
Единица измерения: тыс. руб.
Адрес: 224025, г. Брест, ул. Дубровская, 36

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2022 года

АКТИВЫ	Код строки	31.12.2022
1	2	3
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ		
Основные средства	110	27
Долгосрочные финансовые вложения	150	202
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	409
Прочие долгосрочные активы	180	-
ИТОГО по разделу I	**190**	**638**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ		
Запасы	210	-
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	16
Денежные средства и их эквиваленты	270	24
ИТОГО по разделу II	**290**	**40**
БАЛАНС	**300**	**678**

СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	Код строки	31.12.2022
1	2	3
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ		
Уставный капитал	410	219
Резервный капитал	440	10
Добавочный капитал	450	7
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	338
ИТОГО по разделу III	**490**	**574**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		
Краткосрочные кредиты и займы	610	44
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	60
В том числе		-
поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	60
ИТОГО по разделу V	**690**	**104**
БАЛАНС	**700**	**678**

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ январь – декабрь 2022 г.

Наименование показателей	Код строки	Январь – декабрь 2022 года	Январь – декабрь 2021 года
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	10	14
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(16)	(13)
Валовая прибыль (010 – 020)	030	(6)	1
Управленческие расходы	040		
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030 – 040 – 050)	060	(6)	1
Прочие доходы по текущей деятельности	070	-	-
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(8)	(2)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (± 060 + 070 – 080)	090	(14)	(1)
Доходы по инвестиционной деятельности	100	19	35
В том числе доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	19	35
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(19)	(18)
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(19)	(4)
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	-	(14)
Доходы по финансовой деятельности	120	2	2
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	2	2
Расходы по финансовой деятельности	130	(4)	(2)
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(4)	(2)
прочие расходы по финансовой деятельности	133	-	-
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности (100 - 110 + 120 - 130)	140	(2)	17
Прибыль (убыток) до налогообложения (± 090 ± 140)	150	(16)	16
Налог на прибыль	160	-	(3)
Изменение отложенных налоговых активов	170	(1)	-
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	-	-
Чистая прибыль (убыток) (± 150 – 160 ± 170 ± 180 – 190 – 200)	210	(17)	13
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	-	3
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	-	-
Совокупная прибыль (убыток) (± 210 ± 220 ± 230)	240	(17)	16

Руководитель Д.С. Челю

К@нтыненты

РАСІЗМ, СТРАЛЬБА І ПАЛІЦЭЙСКІ ГВАЛТ

Што з правамі чалавека ў ЗША?

Прэс-канцылярыя Дзяржсавета КНР днямі апублікавала грунтоўны Даклад аб парушэннях правоў чалавека ў ЗША ў 2022 годзе. Аб гэтым са спасылкай на інфармацыйнае агенцтва «Сіньхуа» паведаміла «Жэньмінь жыбао» анлайн». У дакументе адзначаецца, што летась у Злучаных Штатах адбыўся гістарычны спад у галіне правоў чалавека. У краіне шырока распаўсюджаны хранічныя парушэнні ў гэтай сферы, такія як палітыка «залатога цялюга», расавая дыскрымінацыя, страляніна і паліцэйскі гвалт, а таксама адзначаецца крайняя палярызацыя дахаду. Тым не менш ЗША крывадушна называюць сябе «абаронцамі правоў чалавека». Што ж насамрэч адбываецца ў Штатах?

КРЫВАВЫ КАНВЕЕР

Злучаныя Штаты лідзіруюць у свеце па валоданні зброі, забойствах з ужываннем агнястрэльнай зброі і масавых расстрэлах. Лічбы жудасныя: у мінулым годзе звыш 80 тысяч чалавек былі забіты ці параненыя ў выніку гвалту з ужываннем агнястрэльнай зброі. Трэці год запар у Злучаных Штатах зарэгістравана звыш 600 масавых расстрэлаў.

Амаль палова штатаў ЗША паспаліла абмежаванні на нашэнне зброі. «У апошнія 20-30 гадоў краіна ў цэлым вельмі выразна і рэзка рухалася да паслаблення законаў аб нашэнні зброі», — заўважыў прафесар Вашынгтонскага ўніверсітэта Алі Роўхані-Рахбар. У кнізе амерыканскай вучонай Памэлы Хаат «Стральба ў Амерыцы: бізнес і стварэнне амерыканскай зброевай культуры» адзначаецца, што выторваласъ зброі ў Злучаных Штатах уяўляе сабой выторвачы ланцужок, які «пачынаецца з выторвачай лініі і заканчваецца смерцю ахвяр». «Трагедыя гвалту з ужываннем агнястрэльнай зброі ў Амерыцы сыходзіць сваімі карэнямі ў векавы гандаль зброяй», — піша яна.

Гвалт з ужываннем агнястрэльнай зброі расце ў тандэме з валоданнем зброяй. Даследчыкі, якія апублікавалі артыкул у British Medical Journal, мяркуюць, што паслабленне кантролю над зброяй у ЗША прывяло да адначасовага росту колькасці ўладальнікаў зброі і масавых расстрэлаў. У ЗША пражывае менш за 5 працэнтаў насельніцтва планеты, пры гэтым у краіне засяроджана 46 працэнтаў грамадзянскай зброі свету. Злучаныя Штаты лідзіруюць па валоданні зброяй, забойствах з ужываннем агнястрэльнай зброі і масавых расстрэлах. Па даных сайта Gun Violence Archive, летась у ЗША адбылося 636 масавых расстрэлаў — у сярэднім па дзве выпадкі штодня. Узровень забойстваў з ужываннем агнястрэльнай зброі ў Амерыцы ў восем разоў вышэйшы, чым у Канадзе, у 13 разоў — чым у Францыі і ў 23 разы — чым у Аўстраліі. У калонцы, апублікаванай у Australian, адзначаецца, што Злучаныя Штаты «з'яўляюцца краінай, якую амаль цалкам вызначае ўльтрагвалт у СМІ і на вуліцах». Гвалт з ужываннем агнястрэльнай зброі стаў «амерыканскай хваробай», адзначаецца ў дакладзе Прэс-канцылярыі Дзяржсавета КНР.

Колькасць цяжкіх злачынстваў, такіх як забойствы і рабаванні, працягвае расці. Газета USA Today паведаміла, што ў першай палове 2022 года колькасць забойстваў у гарадах — членах Асацыяцыі начальнікаў паліцыі буйных гарадоў павялічылася на 50 працэнтаў, а колькасць нападаў з абцяжвальнымі абставінамі — прыкладна на 36 працэнтаў у параўнанні з аналагічным перыядам 2019 года. Згодна з рэпартажам CNN, 72 працэнты амерыканцаў былі незадаволены палітыкай краіны па барацьбе са злачынствам, 80 працэнтаў жыхароў ЗША адзначаюць, што яны моцна ці значна занепакоеныя злачынствам і гвалтам. Такога паказчыка не назіралася ўжо больш за 10 гадоў.

ЖЫЦЦЁ ПАД ПАГРОЗАЙ

Пашыраецца рэлігійная нецярпімасць. Згодна са статыстыкай злачынстваў на глебе нянавісці, апублікаванай Федэральным бюро расследаванняў напрыканцы мінулага года, у 2021-м у ЗША было зарэгістравана 1005 злачынстваў на глебе рэлігійнай нянавісці, з якіх 31,9 працэнта накіраваны супраць іўдзеяў, 21,3 працэнта — супраць сіхаў, 9,5 працэнта — супраць мусульман, 6,1 працэнта — супраць каталікоў і 6,5 працэнта — супраць праваслаўных.

Узмацняецца паліцэйскі гвалт. Па звестках вэб-сайта Mapping Police Violence, у мінулым годзе ў выніку паліцэйскага гвалту ў ЗША загінула рэкордная колькасць людзей — 1239 чалавек. На працягу года зафіксавана ўсяго 10 дзён, калі паліцэйскія не забілі ніводнага чалавека. Жыццё і здароўе зняволеных знаходзяцца пад пагрозай. У Злучаных Штатах самы высокі ўзровень узяцця пад варту ў свеце, а ўмовы ўтрымання ў турмах

проста жудасныя. Як паведаміла Guardian, у ЗША налічваецца амаль 500 зняволеных на 100 тысяч чалавек, што прыкладна ў пяць разоў больш, чым у Вялікабрытаніі, у шэсць разоў больш, чым у Канадзе, і ў дзевяць разоў больш, чым у Германіі. Турмы сталі цэнтрам сучаснага рабства. Паводле справаздачы, апублікаванай сумесна Школай юрыспрудэнцыі Чыкагскага ўніверсітэта і Амерыканскім саюзам грамадзянскіх свабод у чэрвені мінулага года, у турмах штатаў і федэральных турмах ЗША ўтрымлівалася звыш 1,2 мільёна чалавек.

Расізм знаходзіцца на ўздыме, і этнічныя меншасці падвяргаюцца шырокай распаўсюджанай дыскрымінацыі. Колькасць злачынстваў на глебе нянавісці, заснаванай на расавай прадузятасці, у Злучаных Штатах рэзка ўзрасла ў перыяд з 2020 да 2022 года. Расісцкая разня ў супермаркеце ў Бафала, у выніку якой загінулі 10 афраамерыканцаў, узрушыла ўвесь свет. Больш чым 80 амерыканцаў азіяцкага паходжання апынаюць, што гвалт у дачыненні да азіяцкіх абшчын пашыраецца. Верагоднасць таго, што афраамерыканцы будуць забіты паліцыяй, амаль у 2,8 раза вышэйшая, чым для белых. Пакуты, выкліканыя генацыдам і культурнай асіміляцыяй, гістарычна накіраваныя ўрадам супраць індзейцаў і іншых абарыгенаў, усё яшчэ захоўваюцца і зараз.

Рэзка скарацілася чаканая працягласць жыцця, а смяротнасць ад злоўжывання наркотыкамі працягвае павялічвацца. Паводле справаздачы, апублікаванай у жніўні мінулага года Нацыянальным цэнтрам статыстыкі аховы здароўя пры цэнтрах ЗША па кантролі і прафілактыцы захворванняў, сярэдняя працягласць жыцця ў Злучаных Штатах знізілася з 2019-га да 2021-га на 2,7 года — да 76,1 года, што з'яўляецца самым нізкім паказчыкам з 1996-га.

Колькасць амерыканцаў, якія памяюць ад злоўжывання наркотыкамі і псіхаактыўных рэчывамі, у апошнія гады рэзка ўзрасла і складае больш за 100 тысяч у год. Летась больш чым 5800 дзяцей ва ўзросце да 18 гадоў атрымалі раненні або былі забіты ў выніку стральбы ў Злучаных Штатах, а колькасць школьных перастрэлак перавысіла 300, што з'яўляецца найвышэйшым паказчыкам з 1970 года. Узровень дзіцячай беднасці ў Злучаных Штатах узрос з 12,1 працэнта ў снежні 2021-га да 16,6 працэнта ў маі 2022-га. Пры гэтым 3,3 мільёна дзяцей жывуць у крайняй галечы. З 2018 года ў Злучаных Штатах колькасць парушэнняў, звязаных з дзіцячай працай, узрасла амаль на 70 працэнтаў, а ў 2022-м фінансавым годзе было зарэгістравана 26-працэнтнае павелічэнне колькасці непаўналетніх, занятых на небяспечных вытворчасцях.

«ЦЁМНЫЯ ГРОШЫ»

Амаль 38 мільёнаў чалавек знаходзяцца ў ЗША за рысай беднасці. Пры гэтым, як сведчыць статыстыка Федэральнай рэзервовай сістэмы ЗША, агульны капітал найбагацейшага 1 працэнта насельніцтва краіны дасягнуў рэкордных 45,9 трыльёна долараў напрыканцы чацвёртага квартала 2021 года. Ён павялічыўся больш чым на 12 трлн. долараў (больш чым на трэць) за час пандэміі COVID-19.

Прамежкавыя выбары сталі самымі дарагімі ў Злучаных Штатах, і «дэмакратыя ў амерыканскім стылі» страціла свою народную падтрымку, канстатуюць аўтары даклада. Сукупныя выдаткі на іх у мінулым годзе перавысілі 16,7 мільярда долараў. Палітычныя аховяраванні мільярдэраў склалі 15 працэнтаў ад агульнага федэральнага бюджэту ў параўнанні з 11 працэнтамі ў выбарчым цыкле 2020-га.

Аховяраванні «цёмных грошай» тэмна маніпуліруюць выбарамі, а палітычная палярызацыя і сацыяльная фрагментацыя абцяжарваюць дасягненне краінай дэмакратычнага кансэнсусу. Электаральны фарс і паслявыбарчыя хаос сталі характэрнымі рысамі амерыканскай палітыкі. Палярызацыя партыйных рознагалосяў і жорсткае саперніцтва прывялі да краху палітычнага даверу і выклікалі сур'ёзны крызіс кіравання ў Злучаных Штатах, піша прафесар палітталогіі ўніверсітэта Вандэрбільта Марк Дж. Хетэрынгтан.

Чыноўнікі карыстаюцца сваім становішчам у асабістых мэтах. Палітыкі высокага ўзроўню могуць загадзя атрымаць доступ да вялікай колькасці канфідэнцыяльнай інфармацыі, якая прынясе ім прыбыткі. Так, уласны капітал былога спікера Палаты прадстаўнікоў Нэнсі Пелаці і яе мужа Пола Пелаці складае больш за 114 мільёнаў долараў. Большая частка іх капіталу атрымана ад інвестыцый, у прыватнасці ў акцыі і апцыёны, адзначае газета Hill.

За час знаходжання Нэнсі Пелаці на пасадзе кіраўніка Палаты прадстаўнікоў яе сям'я зарабіла каля 30 мільёнаў долараў на здзелках з уздзелам буйных тэхналагічных кампаній, за разгляданне якіх яна адказвала. 183 з 435 кангрэсменаў у 2019—2022 гадах гандлявалі акцыямі самі ці праз найбліжэйшых сваякоў, паведаміла Daily Mail. Адзначаецца, што як мінімум 97 чалавек самастойна ці праз сваіх сужэнцаў купілі ці прадалі акцыі, аблігацыі ці іншыя фінансавыя актывы, наўпрост звязаныя з іх работай у Кангрэсе.

Грамадскі давер да амерыканскай дэмакратыі працягвае змяншацца. Амерыканскія навукоўцы Томас Р. Дай, Хармон Зейглер і Луі Шуберт у сваёй кнізе «Іронія дэмакратыі: незвычайнае ўвядзенне ў амерыканскую палітыку» адзначаюць, што нямногія амерыканцы цяпер вераць, што ўрад працуе на карысць народа. Большасць лічыць, што палітычная сістэма кіруецца некалькімі буйнымі верхаводамі ў іх уласных інтарэсах, пакідаючы сярэдняга чалавека за бортам.

PR Newswire паведаміла: пазапартыйнае апытанне More Perfect перад прамежкавымі выбарамі паказала, што 86 працэнтаў выбаршчыкаў заявілі: дэмакратыя ў ЗША сутыкаецца з вельмі сур'ёзнымі пагрозамі. 72 працэнты выбаршчыкаў ацанілі стан амерыканскай дэмакратыі як дрэнны, 64 працэнты заявілі, што ў палітычнай занадта шмат грошай, 61 працэнт лічыць, што палітыка карумпаваная, 58 працэнтаў — што занадта шмат прадузятай інфармацыі і дэзінфармацыі. Грамадскі давер працягвае імклівa змяншацца, што сведчыць аб страце падтрымкі сярод насельніцтва.

РАСКОЛ І ХАОС

Злоўжыванне сілай і аднабаковыя санкцыі ЗША прывялі да гуманітарных катастроф. Некамерцыйнае амерыканскае СМІ Common Dreams апублікавала артыкул пад назвай «Уорэн і Джэйкабс абвінавачваюць Пентагон у значным занiжэнні колькасці грамадзянскіх асоб, забітых амерыканскімі вайскоўцамі», у якім паведамляецца, што, паводле данных брытанскай манітарынгавай групы Airwars, ЗША нанеслі амаль 100 тысяч авіяўдараў у Афганістане, Іраку, Лівіі, Пакістане, Самалі, Сірыі і Емене з 2001 года, ахвярамі якіх сталі 48 тысяч мірных жыхароў. З пачатку XXI стагоддзя Злучаныя Штаты правялі ваенныя аперацыі ў 85 краінах у імя «барацьбы з тэрарызмам», якія непасрэдна забралі жыцці каля мільёна цывільных асоб і прывялі да перамяшчэння 38 мільёнаў чалавек.

Злучаныя Штаты ўзвялі больш даўнабакоўскі санкцый, чым любая іншая краіна ў свеце, і захоўваюць іх у дачыненні да больш як 20 краін, што прывядзіць да няздольнасці тых, супраць каго яны накіраваны, забяспечыць сваё насельніцтва асноўнымі прадуктамі харчавання і медыкаментамі. Імігрэцыйнае пытанне стала інструментам міжпартыйнай барацьбы, прымушаючы бежанцаў сутыкацца з крайняй ксенафобіяй і жорсткім абыходжаннем. У мінулым годзе на граніцы краіны арыштавалі рэкордную колькасць мігрантаў — амаль 2,4 мільёна чалавек, а колькасць затрыманых дасягнула 856 чалавек, што з'яўляецца самым найвышэйшым паказчыкам.

Злучаныя Штаты, заснаваныя на каланіялізме, расізме і рабстве і няроўнасці ў правы, валодаюць і размеркаваны, у апошнія гады яшчэ больш угразлі ў багане сістэмных збояў, дэфіцыту кіравання, расавага расколу і сацыяльных хваляванняў. Амерыканскія палітыкі, якія абслугоўваюць інтарэсы алігархаў, паступова страцілі свае суб'ектыўную волю і аб'ектыўную здольнасць рэагаваць на асноўныя патрабаванні простых людзей і абараняць асноўныя правы звычайных грамадзян, а таксама не здолелі вырашыць уласныя структурныя праблемы ў галіне правоў чалавека. Замест гэтага яны бессэнсоўна выкарыстоўваюць правы чалавека ў якасці зброі для нападаў на іншыя краіны, адзначаецца ў дакладзе Прэс-канцылярыі Дзяржсавета КНР, стварочы канфрантацыю, раскол і хаос у міжнародная супольнасці, і, такім чынам, стаці перашкодай глабальнаму развіццю правоў чалавека.

Захар БУРАК.

Дыпламатычнае інтэрв'ю

АГУЛЬНАЕ НЕ ТОЛЬКІ Ў АРНАМЕНЦЕ

У Беларусі і Палесціны вялікі патэнцыял для развіцця супрацоўніцтва ў многіх сферах

Калі гаворка ідзе пра супрацоўніцтва дзвюх краін, у першую чаргу закранаюцца пытанні палітыкі, эканомікі, гандлю. Але не менш важнай для ўзаемаразумення і збліжэння народаў з'яўляецца сфера культуры. Пра тое, як развіваецца гэты кірунак у беларуска-палескіх адносінах, пагутарыві з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Дзяржавы Палесціна ў Рэспубліцы Беларусь Ахмедам Махамедам АЛЬ-МАДБУХАМ.

— Спадар пасол, калі вы пазнаёміліся з нашай краінай? Якімі былі першыя ўражанні?

— Гэта было даўно, у часы майго студэнцтва. Яшчэ ў 1990-я гады. Тады я вучыўся ў Маскве, і мы некалькі разоў прыязджалі ў Мінск. Тыя свае ўражанні не памятаю, тады ўсе гарады ў Савецкім Саюзе былі вельмі падобныя. Але калі я прыехаў сюды цяпер, уразіў маштаб горада: шырокія вуліцы, чыста, прыгожа, дагледжана, людзі добразычлівыя, адпачыць ставяцца да сваіх і замежнікаў, народ прыязны.

— Паміж нашымі краінамі ўсталяваліся сяброўскія сувязі. Як ацэньваеце стан беларуска-палескіх адносін і перспектывы іх развіцця?

— Дагэтуль адносіны развіваліся галоўным чынам у палітычнай сферы, і мы ўдзячны Рэспубліцы Беларусь за нязменную падтрымку нашага народа ў міжнародных інстытутах. Я бачу, што ёсць вялікі патэнцыял для развіцця ў эканамічнай, навуковай, культурнай сферах. І стаўлю сабе задачу развіваць гэтыя напрамкі.

— Давайце падрабязней спынімся на культурным супрацоўніцтве. На якім узроўні беларуска-палескія адносіны ў гэтай сферы?

— Я бачу, напрыклад, што беларуская і палескінская вышэйшыя на нацыянальным адзенні маюць вельмі шмат падобных элементаў. І гэта таксама неяк збліжае нашы народы. Калі мы паказваем палескінскія традыцыйныя ўборы, вашы людзі бачаць, што ў гэтым ёсць і штосьці беларускае. Працуем і над перакладам кніг, мае папяроднікі таксама ўдзялялі гэтаму вялікую ўвагу. Магчымы і абмен фальклорнымі музычнымі гуртамі. Сустракаліся з групай «Тамазур», якая можа паказаць беларускаму гледачу нашы нацыянальныя танцы. А калі яны яшчэ будуць апрануты ў палескінскія нацыянальныя строі... Бярром удзел і ў розных фестывалях. Калі я прыехаў працаваць у Беларусь, ішла падрыхтоўка да міжнародная кінафестывалю «Лістапад». Мы атрымалі запрашэнне, і я адразу вырашыў, што трэба ўдзельнічаць. Спытаў у супрацоўнікаў пасольства, ці былі раней прадстаўлена наша краіна на ім. Высветлілася, што не. Таму ў экстраннім парадку выбралі фільм, але ён, на жаль, не прайшоў адбор. Тады прапанавалі іншую вельмі цікавую стужку, у якой расказваецца пра непаразуменне паміж моладдзю і старэйшым пакаленнем у стаўленні да таго, што адбываецца ў краіне. Атрымаўся цікавы зварот і да вашых гледачоў, і да нашых суайчыннікаў, якія жывуць тут. Лічу, што культурны абмен вельмі важны, бо мы паказваем беларускаму чытачу, гледачу нашы рэаліі. І з дапамогай такой народнай дыпламатыі можна перадаць тое, што не атрымліваецца выказаць, а фільм ці іншы мастацкі твор распавядзе і пакажа. Гэта вельмі важна для абодвух бакоў.

— Якія тэмы перажываюць у палескінскай літаратуры, мастацтве?

— Асноўная тэма — наша барацьба за незалежнасць. Пішуць, натуральна, і пра каханне, але галоўнае, што хвалюе творцаў, — змаганне за суверэнітэт, свабоду нашай краіны, каб мы, нарэшце, маглі жыць вольна, як усе людзі на Зямлі. Як можа паэт пісаць пра каханне, калі ён едзе з аднаго горада ў іншы і павінен праходзіць 10-15 кантрольных пунктаў. Таму, хочаш не хочаш, будзеш пісаць пра гэта.

— Ці ёсць у палескінскіх дзеячаў культуры цікавасць да Беларусі?

— Несумненна, ёсць. Таму што кожная краіна для пісьменніка, мастака, рэжысёра — гэта новыя магчымасці. У часы Савецкага Саюза многія нашы пісьменнікі бывалі ў Беларусі. У мяне няма дакладнай інфармацыі, ці прыязджаў хтосьці апошнім часам, але, думаю, прыязджалі. Таму што вашу краіну наведваў наш цяперашні прэзідэнт яшчэ да ўступлення на гэтую пасаду. Ён прыязджаў як прыватная асоба, і з ім былі і палітыкі, і пісьменнікі. Мы цяпер рыхтуем зборнік вершаў сарака палескінскіх жанчын-паэтэс, які хацелі б прадставіць беларускаму чытачу. Вядзём перагаворы з Саюзам пісьменнікаў Беларусі, каб дапамаглі з перакладам твораў на беларускую мову і вашы чытачы мелі магчымасць пазнаёміцца з нашай літаратурай, культурай.

— Якія культурныя мерапрыемствы плануе правадзіць Пасольства Дзяржавы Палесціна ў Рэспубліцы Беларусь?

— У мяне вялікія планы. Калі працаваў у Балгарыі, мы сумесна з іншымі азіяцкімі пасольствамі праводзілі «Азіяцкі фестываль («Asian festival»). Кожны год прыумвалі новую тэму: «Магія Усходу», «Каштоўнасці Азіі», «Скарбы Усходу» і г. д. Планую і тут, у Мінску, арганізаваць падобнае мерапрыемства, аб'яднаўшы усе азіяцкія краіны, пасольствы якіх ёсць у Беларусі, на адным фестывалі, дзе будуць прадстаўлены і кнігі на рускай і беларускай мовах, і кухня, і музыка, і танцы, і мастацкія выстаўкі. Плануем рабіць гэта ў летні час (чэрвень, ліпень) пад адкрытым небам. А дрэнні фестываль зрабіць асобна для блізкаўсходніх краін, дзе таксама будзе дэманстравацца іх культура. Складаней справа ідзе з тэатрам, бо трэба прывезці з Палесціны акцёраў, дэкарацыі, што цяпер зрабіць даволі няпроста. Але ў нас ёсць і тэатр адnаго акцёра. Думалі аб гэтым і паспрабуем арганізаваць.

— А ў тэатральных фестывалях, якія праводзяцца ў Беларусі, ваша краіна ўдзельнічае?

— Мы бралі ўдзел у фестывалі нацыянальных культур у Гродне, у іншых гарадах. У нас ёсць калектыў, які заўсёды ўдзельнічае ў такіх мерапрыемствах з песенным, танцавальнай праграмай.

— Цяпер вялікая ўвага надзяляецца развіццю турызму. Чым можа прыцягнуць наша краіна грамадзян Палесціны?

— Лічу, што кожная краіна ўнікальная па-свойму. Таму, несумненна, палескінскім турыстам ёсць што паглядзець у Беларусі. У вас вельмі прыгожая, прывабная краіна з цікавай архітэктурай, прыязнымі людзьмі. Турыстам будзе тут утульна. Любы замежнік адчуе сябе ў бяспеці, што вельмі важна. Думаю, і беларусам будзе цікава наведаць Палесціну. У першую чаргу гэта рэлігійны турызм: Сабор Уваскрэсення Хрыстова, Базіліка Нараджэння Хрыстова, Капліца Ушэсця — яны знаходзяцца ў Палесціне. Таму кожны хрысціянін у свеце абавязаны хаця б адноўчы наведаць нашу краіну. Лічу, мы павінны развіваць узаемны турызм. Я звязваўся з некалькімі турыстычнымі арганізацыямі ў Палесціне, каб дапамагчы ім наладзіць супрацоўніцтва з беларускімі турыстычнымі агенцтвамі. Гэта нялёгкая праца, і час цяпер няпросты. Дастаўляць турыстаў вельмі цяжка. Складанасць толькі ў гэтым. А перспектывы развіцця ў гэтым плане велізарныя, і я не сумняваюся, што праз некаторы час усё будзе ў парадку.

— Па вашым меркаванні, пра што беларусы ў першую чаргу павінны ведаць, калі казаць пра Палесціну?

— Палесціна была, ёсць і будзе. Мы хочам, каб вы падтрымалі нас, каб наша краіна нарэшце набыла рэальную незалежнасць. Таму што наш народ мае права быць вольным, як і ўсе народы свету, як жывуць беларусы на сваёй зямлі...

Гутарыў Аляксей ЧАРОТА.

Организация: **ОАО «Белсчеттехника»**

Учетный номер плательщика: 100064838. Вид экономической деятельности: ремонт машин и оборудования общего и специального назначения
Организационно-правовая форма: акционерное общество. Орган управления: Совет Директоров. Единица измерения: тыс. руб.
Адрес: 220114, г. Минск, ул. Ф. Скорины, 14-226

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2022 г.

АКТИВЫ	Код строки	На 31 декабря 2022 года	На 31 декабря 2021 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	34 366	15 803
Нематериальные активы	120	10	35
Вложения в долгосрочные активы	140	33	33
Долгосрочные финансовые вложения	150	-	1
ИТОГО по разделу I	**190**	**34 409**	**15 872**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	1 207	1 635
в том числе			
материалы	211	720	1 037
готовая продукция и товары	214	487	598
Расходы будущих периодов	230	62	24
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	6	6
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	1 282	1 064
Краткосрочные финансовые вложения	260	3 650	-
Денежные средства и их эквиваленты	270	1 323	1 881
ИТОГО по разделу II	**290**	**7 530**	**4 610**
БАЛАНС	**300**	**41 939**	**20 482**

СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	Код строки	На 31 декабря 2022 года	На 31 декабря 2021 года
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	8 776	8 776
Резервный капитал	440	1	1
Добавочный капитал	450	25 330	6 296
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	6 529	3 900
ИТОГО по разделу III	**490**	**40 636**	**18 873**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	-	-
ИТОГО по разделу IV	**590**	-	-
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств кредиты и займы	620	-	300
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	1 302	1 308
в том числе:			
поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	24	10
по авансам полученным	632	379	453
по налогам и сборам	633	489	524
по социальному страхованию и обеспечению	634	92	73
по оплате труда	635	266	217
прочим кредиторам	638	52	31
Доходы будущих периодов	650	1	1
ИТОГО по разделу V	**690**	**1 303**	**1 609**
БАЛАНС	**700**	**41 939**	**20 482**

ОАО «Белсчеттехника» УНН 100064838

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь – декабрь 2022 года

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2022 года	За январь – декабрь 2021 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	10 291	10 074
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(7 257)	(7 544)
Валовая прибыль	030	3 034	2 530
Управленческие расходы	040	(1 425)	(1 253)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	1 609	1 277
Прочие доходы по текущей деятельности	070	1 256	65
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(251)	(486)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	2 614	856
Доходы по инвестиционной деятельности	100	512	154
В том числе			
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	377	33
проценты к получению	103	135	121
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	-	-
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(179)	(29)
в том числе			
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(179)	(29)
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	-	-
Доходы по финансовой деятельности	120	152	21
в том числе			
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	149	21
прочие доходы по финансовой деятельности	122	3	
Расходы по финансовой деятельности	130	(150)	(74)
в том числе			
проценты к уплате	131	-	-
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(150)	(74)
прочие расходы по финансовой деятельности	133	-	-
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	335	72
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	2 949	928
Налог на прибыль	160	(327)	(194)
Чистая прибыль (убыток)	210	2 622	734
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	19 141	
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	-	(42)
Совокупная прибыль (убыток)	240	21 763	692

5-6. Информация о дивидендах и акциях

Показатель	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Количество акционеров, всего	лиц	558	559
в том числе: юридических лиц	лиц	1	1
в том числе: физических лиц	лиц	557	558
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	37,04	17,20
8. Среднесписочная численность работающих	человек	228	260

9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг (только в составе годового отчета): сервисные услуги (ремонт и техническое обслуживание техники) – 46,2 %, сдача в наем недвижимости – 42,0 %

10. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный год: 30 марта 2023 г.

14. Адрес официального сайта открытого акционерного общества в глобальной компьютерной сети Интернет: www.oao-bst.by

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Временно исполняющему обязанности генерального директора Открытого акционерного общества «Завод по ремонту и техническому обслуживанию вычислительной техники» Астапову Виталию Николаевичу

Аудиторское мнение

Мы провели аудит бухгалтерской отчетности Открытого акционерного общества «Завод по ремонту и техническому обслуживанию вычислительной техники», состоящей из: бухгалтерского баланса по состоянию на 31 декабря 2022 года, отчета о прибылях и убытках, отчета об изменении собственного капитала, отчета о движении денежных средств за год, заканчившийся на указанную дату, расчета стоимости чистых активов на 31 декабря 2022 года, а также примечаний к бухгалтерской отчетности.

Место нахождения: Республика Беларусь, 220114, г. Минск, ул. Франциска Скорины, д. 14, каб. 226.

Сведения о регистрации: свидетельство о государственной регистрации коммерческой организации: Минский горисполком решением от 17 июля 2000 года № 792 зарегистрировал Открытое акционерное общество «Завод по ремонту и техническому обслуживанию вычислительной техники» в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100064838. УНП: 100064838.

Открытое акционерное общество «Завод по ремонту и техническому обслуживанию вычислительной техники» создано приказом Минского городского комитета по управлению государственным имуществом и приватизации Республики Беларусь от 21.12.1994 № 421 путем преобразования государственного предприятия «Минский опытно-экспериментальный завод по ремонту и техническому обслуживанию вычислительной техники» в соответствии с законодательством об акционерных обществах.

По нашему мнению, прилагаемая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение Открытого акционерного общества «Завод по ремонту и техническому обслуживанию вычислительной техники» по состоянию на 31 декабря 2022 года, финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Директор ООО «ВЕДАудит» А.А. Филонов

Информация об аудиторской организации: Общество с ограниченной ответственностью «ВЕДАудит».
Место нахождения: 220020, г. Минск, проспект Победителей, дом 103, офис № 502.
Сведения о регистрации: Минским городским исполнительным комитетом 04 июня 2013 года в Едином государственном регистр юридических лиц и индивидуальных предпринимателей внесена запись о государственной регистрации за № 192007642.

Дата подписания аудиторского заключения по бухгалтерской отчетности: 28.03. 2023 г.

Закрытое акционерное общество
«ОптиКурс» НКФО»

Форма 1

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
на 31 декабря 2022 г.

ЗАО «ОптиКурс» НКФО» (в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2022 год	2021 год
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101	5.1	28 763	35 831
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	5.2	9 927	19 475
5	Средства в банках	1104	5.3	55 978	77 672
6	Ценные бумаги	1105	5.4	321	5 483
7	Кредиты клиентам	1106	5.5	47	17 253
8	Производные финансовые активы	1107		-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	5.6	11	11
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	5.7	7 175	7 649
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	5.9	-	147
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	5.10	213	188
13	Отложенные налоговые активы	1112	5.11	67	67
14	Прочие активы	1113	5.12	1 956	1 644
15	ИТОГО активов	11		104 458	165 420
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
17	Средства Национального банка	1201		-	-
18	Средства банков	1202	5.13	-	16 151
19	Средства клиентов	1203	5.14	83 639	79 083
20	Ценные бумаги банка	1204		-	-
21	Производные финансовые обязательства	1205		-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
23	Прочие обязательства	1207	5.15	1 206	629
24	ВСЕГО обязательства	120		84 845	95 863
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
26	Уставный фонд	1211	5.16	5 000	39 331
27	Эмиссионный доход	1212		-	-
28	Резервный фонд	1213	5.17	4 126	3 168
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	5.18	2 888	3 106
30	Накопленная прибыль	1215	5.19	7 599	23 952
31	ВСЕГО собственный капитал	121		19 613	69 557
32	ИТОГО обязательств и собственный капитал	12		104 458	165 420

Форма 2

ОТЧЕТ
о прибылях и убытках
за 2022 год

ЗАО «ОптиКурс» НКФО» (в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2022 год	2021 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		5 771	7 030
2	Процентные расходы	2012		1 329	1 062
3	Чистые процентные доходы	201	6.1	4 442	5 968
4	Комиссионные доходы	2021		1 823	3 866
5	Комиссионные расходы	2022		723	1 384
6	Чистые комиссионные доходы	202	6.2	1 100	2 482
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	6.3	(17)	-
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	6.4	32 826	10 920
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		-	-
11	Чистые отчисления в резервы	207	6.5	(767)	(33)
12	Прочие доходы	208	6.6	872	476
13	Операционные расходы	209	6.7	14 093	13 154
14	Прочие расходы	210	6.8	201	337
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		25 696	6 388
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	6.9	6 253	1 350
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	5.19	19 443	5 038
18	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях				
19	Базовая прибыль на простую акцию	22	6.10	0,0058	0,0013
20	Разводненная прибыль на простую акцию	23		-	-

Форма 3

ОТЧЕТ
об изменениях собственного капитала
за 2022 год

ЗАО «ОптиКурс» НКФО» (в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование показателей	Наименование статей собственного капитала						
		Символ	уставный фонд	эмиссионный доход	резервный фонд	накопленная прибыль (убыток)	фонды переоценки статей баланса	всего собственный капитал
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Раздел I. За отчетный (предыдущий) отчетному							
1	Остаток на 31 декабря 2021 г.	3011	39 331	-	2 922	19 159	3 123	64 535
1.1	В том числе: результат от изменения учетной политики и (или) исправления существенных ошибок	30111	-	-	-	-	-	-
2	Изменения статей собственного капитала	3012	-	-	246	4 793	(17)	5 022
2.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	5 038	(16)	5 022
2.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	246	(246)	x	-
2.3	операции с учредителями (участниками)	30123	-	-	-	-	x	-
2.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-
2.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	-	x	-
2.6	операции с выкупленными акциями собственной эмиссии	301233	-	x	x	x	x	-
2.7	внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	301234	x	x	-	-	x	-
2.8	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	-	1	(1)	-
2.9	прочие изменения	30126	-	-	-	-	-	1
3	Остаток на 31 декабря 2021 г.	3013	39 331	-	3 168	23 952	3 106	69 557
	Раздел II. За отчетный год							
4	Остаток на 31 декабря 2021 г.	3011	39 331	-	3 168	23 952	3 106	69 557
5	Изменения статей собственного капитала	3012	(34 331)	-	958	(16 353)	(218)	(49 944)
5.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	19 443	351	19 794
5.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	958	(958)	x	-
5.3	операции с учредителями (участниками)	30123	-	-	-	(35 408)	x	(35 408)
5.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-
5.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	(35 408)	x	(35 408)
5.6	операции с выкупленными акциями собственной эмиссии	301233	-	x	x	x	x	-
5.7	внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	301234	x	x	-	-	x	-
5.8	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	-	570	(570)	-
5.9	прочие изменения	30126	(34 331)	-	-	-	1	(34 331)
6	Остаток на 31 декабря 2022 г.	3013	5 000	-	4 126	7 599	2 888	19 613

Форма 4

ОТЧЕТ
о движении денежных средств
за 2022 год

ЗАО «ОптиКурс» НКФО» (в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2022 г.	2021 г.
1	2	3	4	5	6
1	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
2	Полученные проценты доходы	70100		6 129	6 859
3	Уплаченные проценты расходы	70101		(1 343)	(1 094)
4	Полученные комиссионные доходы	70102		2 027	4 062
5	Уплаченные комиссионные расходы	70103		(761)	(1 658)
6	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	70104		-	-
7	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	70105		-	-
8	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	70106		32 826	9 689
9	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	70107		-	-
10	Прочие полученные доходы	70108		251	545
11	Прочие уплаченные расходы	70109		(12 422)	(11 794)
12	Уплаченный налог на прибыль	70110		(6 241)	(1 367)
13	Денежные прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и операционных обязательствах – итого	701		20 466	5 242
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	70200		897	1 354
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в банках	70201		31 757	23 797
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме ценных бумаг, учитываемых по амортизированной стоимости)	70202		5 000	(5 000)
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов, выданных клиентам	70203		17 806	43 643
18	Чистое снижение (прирост) денежных средств от производных финансовых активов	70204		-	-
19	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	70205		112	1 150
20	Поток денежных средств от изменения операционных активов – итого	702		55 572	64 944
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	70300		-	-
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств банков	70301		(14 786)	(3 388)
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	70302		915	(35 098)
24	Чистый прирост (снижение) денежных средств от ценных бумаг банка	70303		-	-
25	Чистый прирост (снижение) денежных средств от производных финансовых обязательств	70304		-	-
26	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	70305		(1 079)	(241)
27	Поток денежных средств от изменения операционных обязательств – итого	703		(14 950)	(38 727)
28	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от операционной деятельности	70		61 088	31 459
29	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
30	Приобретение основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71100		(959)	(719)
31	Продажа основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71101		705	7
32	Приобретение долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71102		-	-
33	Продажа долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71103		-	2
34	Приобретение ценных бумаг, учитываемых по амортизированной стоимости	71104		-	-
35	Погашение (реализация) приобретенных ценных бумаг, учитываемых по амортизированной стоимости	71105		-	-
36	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от инвестиционной деятельности	71		(254)	(710)
37	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
38	Эмиссия акций	72100		(34 331)	-
39	Выкуп акций собственной эмиссии	72101		(34 331)	-
40	Продажа ранее выкупленных акций собственной эмиссии	72102		34 331	-
41	Выплата дивидендов	72103		(35 408)	-
42	Внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	72104		-	-
43	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от финансовой деятельности	72		(69 739)	-
44	Влияние изменений валютного курса на денежные средства и их эквиваленты	73		4 691	(5 294)
45	Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов	74		(4 214)	25 455
46	Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	740	8	x	99 780
47	Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	741	8	95 566	x

Председатель Правления В.И. Вашкевич

Главный бухгалтер И.И. Смашная

Дата подписания: 14 февраля 2023 г.

Годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность ЗАО «ОптиКурс» НКФО» за 2022 год в полном объеме размещена на сайте www.optikurs.by:
«Главная/О НКФО/Раскрытие информации/Финансовая отчетность/Годовая бухгалтерская (финансовая) отчетность (НСФО)

Лицензия на осуществление банковской деятельности Национального банка Республики Беларусь № 9 от 05.07.2022. УНП 100331707

Приложение к отчету об изменении собственного капитала

СВЕДЕНИЯ
о совокупном доходе
за 2022 год

ЗАО «ОптиКурс» НКФО» (в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2022 год	2021 год
1	2	3	4	5	6
1	Прибыль (убыток)	301211	6.9	19 443	5 038
2	Прочие компоненты совокупного дохода	301212		351	(16)
	В том числе				
2.1	переоценка основных средств и прочего имущества	30121221	5.7	335	-
2.2	переоценка нематериальных активов	30121222		-	-
2.3	переоценка ценных бумаг, учитываемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	30121223		16	(16)
2.4	переоценка инструментов хеджирования	30121224		-	-
2.5	переоценка прочих статей баланса	30121225		-	-
3	ИТОГО совокупный доход	30121		19 794	5 022

Информация
об акционерном обществе и его деятельности
по состоянию на 01.01.2023

Организация: ОАО «БЕЛВТОРЧЕРМЕТ»

Учетный номер плательщика: 100071565
Вид экономической деятельности: переработка отходов и лома черных металлов
Организационно-правовая форма: открытое акционерное общество
Орган управления: ОАО «БМЗ-управляющая компания холдинга «БМК»
Единица измерения: тыс. руб.
Адрес: Минский район, аг. Гатово, АБК с проходной, к. 83

4. Доля государства в уставном фонде эмитента (всего в %):	0

Вид собственности	Количество акций, шт.	Доля в уставном фонде, %
республиканская	0	0
коммунальная всего:	0	0
в том числе	x	x
областная	0	0
районная	0	0
городская	0	0

5-6. Информация о дивидендах и акциях:

Код строки	Показатель	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
60	Количество акционеров, всего	лиц	1	1
61	в том числе: юридических лиц	лиц	1	1
63	из них: нерезидентов Республики Беларусь	лиц	0	0
64	в том числе: физических лиц	лиц	0	0
65	из них: нерезидентов Республики Беларусь	лиц	0	0
70	Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тысяч рублей	5846,79	2309,70
71	Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тысяч рублей	0,00	6319,40
72	Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	0,000000	4,651000
73	Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа	рублей	0,000000	0,000000
74	Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа	рублей	0,000000	0,000000
75	Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей		12,725281
76	Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа	рублей	0,000000	0,000000
77	Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа	рублей	0,000000	0,000000
78	Период, за который выплачивались дивиденды	месяц, квартал, год		X
79	Дата (даты) принятия решений о выплате дивидендов	число, месяц, год	28.03.2022	X
80	Срок (сроки) выплаты дивидендов	число, месяц, год	до 22.04.2022	X
90	Обеспеченность акций имущественным обеспечением	рублей	430,25	400,18
100	Количество акций, находящихся на балансе общества, – всего	штук	0	0

Акции, поступившие в распоряжение общества			Акции, приобретенные в целях сокращения общего количества	
Дата зачисления акций на счет «депо» общества	Количество акций, шт.	Срок реализации акций, поступивших в распоряжение общества	Дата зачисления акций на счет «депо» общества	Количество акций, шт.
0				0
Всего	0			0

7. Отдельные финансовые результаты деятельности открытого акционерного общества:

Код строки	Показатель	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
10	Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	289582,00	282074,00
20	Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг, управленческие расходы; расходы на реализацию	тысяч рублей	264136,00	243689,00
30	Прибыль (убыток) до налогообложения – всего (Прибыль (убыток) отчетного периода):	тысяч рублей	16415,00	35688,00
31	в том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	25446,00	38385,00
34	прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	-9084,00	-2715,00
35	Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тысяч рублей	53,00	18,00
40	Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	4723,00	6444,00
45	Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	11692,00	29244,00
50	Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	76686,00	73212,00
110	Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей	1127,00	1288,00
120	Долгосрочные обязательства	тысяч рублей	1656,00	2121,00
130	**8. Среднесписочная численность работающих**	человек	676	666

9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг (только в составе годового отчета): переработка лома и отходов черных металлов (38321) – 99,1 %

10. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждалась годовой бухгалтерский баланс за отчетный год: 27 марта 2023 г.
Дата подготовки аудиторского заключения по бухгалтерской (финансовой) отчетности: 28.02.2023.
Наименование аудиторской организации (фамилия, собственное имя, отчество (если таковое имеется) индивидуального предпринимателя), местонахождение (место жительства), дата государственной регистрации, регистрационный номер в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей: ООО «ГрандБизнесЭксперт», 220002, Республика Беларусь, г. Минск, пр-т Победителей, 103, офис 507. Зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190606685 от 02.06.2015 Мингорисполкома.
Период, за который проводился аудит: 01.01.2022 – 31.12.2022.
Аудиторское мнение о достоверности бухгалтерской (финансовой) отчетности, а в случае выявленных нарушений в бухгалтерской (финансовой) отчетности – сведения о данных нарушениях: «...прилагаемая годовая индивидуальная бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение Открытого акционерного общества «Белворчермет» по состоянию на 31 декабря 2022 года, финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.
Дата и источник опубликования аудиторского заключения по бухгалтерской (финансовой) отчетности в полном объеме: ЕПФР 31.03.2023.
Наименование профессионального участника рынка ценных бумаг, оказывающего консультационные услуги на рынке ценных бумаг закрытому акционерному обществу: дата и номер договора, в соответствии с которым закрытому акционерному обществу оказывались консультационные услуги, срок его действия: -
13. Сведения о применении открытым акционерным обществом Свода правил корпоративного поведения (только в составе годового отчета): приняты к сведению.
14. Адрес специализированного сайта открытого акционерного общества в глобальной компьютерной сети Интернет: http://www.bvm.by

Тел.: +375 17 308 74 50
www.assurance.by

ООО «Бизнес Аншуренс»
пр-т Победителей, 103,
этаж 8, помещение 7
Минск, Беларусь
220020

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ГОДОВОЙ ИНДИВИДУАЛЬНОЙ БУХГАЛТЕРСКОЙ (ФИНАНСОВОЙ) ОТЧЕТНОСТИ

Председателю Правления, главному бухгалтеру
Закрытого акционерного общества «ОптиКурс» НКФО»

Исх. №: 04-05/09/1

Дата: 14 февраля 2023 года

Заключение по годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности

Аудиторское мнение

Мы провели аудит годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности закрытого акционерного общества «ОптиКурс» НКФО» (далее — ЗАО «ОптиКурс» НКФО» или «аудируемое лицо») (место нахождения: Республика Беларусь, 220012, г. Минск, пр-т Независимости, 95; дата государственной регистрации: зарегистрировано Национальным банком Республики Беларусь 30 марта 2000 года, регистрационный номер в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей: 100331707), состоящей из:

- бухгалтерского баланса по состоянию на 31 декабря 2022 года;
- отчетов о прибылях и убытках, об изменении собственного капитала, о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату;
- приложений к годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, предусмотренных законодательством Республики Беларусь.

По нашему мнению, прилагаемая годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ЗАО «ОптиКурс» НКФО» по состоянию на 31 декабря 2022 года, финансовые результаты его деятельности и изменения его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Основание для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности», Инструкции «О регулировании аудиторской деятельности в банках, банковских группах и банковских холдингах», утвержденной постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 11 декабря 2019 года № 495, и национальных правил аудиторской деятельности, утвержденных Министерством финансов Республики Беларусь.
Наши обязанности в соответствии с этими требованиями описаны далее в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности» нашего аудиторского заключения.
Мы независимы по отношению к аудируемому лицу в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности», национальных правил аудиторской деятельности, утвержденных Министерством финансов Республики Беларусь, и Кодекса этики профессиональных бухгалтеров, принятого Советом по международным стандартам этики для бухгалтеров, и нами соблюдались прочие принципы профессиональной этики в соответствии с данными требованиями.
Мы считаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего аудиторского мнения.

Важные обстоятельства

Мы обращаем внимание на информацию, изложенную в пункте 1 Примечаний к годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, касающуюся факта изменения с 5 июля 2022 года юридического статуса ЗАО «АБСОЛЮТБАНК» на небанковскую кредитно-финансовую организацию с наименованием ЗАО «ОптиКурс» НКФО», а также внесения изменений в лицензию на осуществление банковской деятельности в части изменения наименования и исключения ряда банковских операций.
Мы не выражаем модифицированное мнение в связи с этим вопросом.

Ключевые вопросы аудита

Мы определили, что ключевые вопросы аудита, о которых необходимо сообщить в нашем аудиторском заключении, отсутствуют.

Обязанности аудируемого лица по подготовке годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности

Руководство аудируемого лица несет ответственность за подготовку и достоверное представление годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности в соответствии с законодательством Республики Беларусь и организацию системы внутреннего контроля, которую руководство аудируемого лица считает необходимой для подготовки годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий.

При подготовке годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности руководство аудируемого лица несет ответственность за оценку способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно, а также за раскрытие в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать аудируемое лицо, прекратить его деятельность или когда у него отсутствует какая-либо иная реальная альтернатива, кроме ликвидации или прекращения деятельности.
Лица, наделенные руководящими полномочиями, несут ответственность за осуществление надзора за процессом подготовки годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности аудируемого лица.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и в составлении аудиторского заключения, включающего выражение в установленной форме аудиторское мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности», Инструкции «О регулировании аудиторской деятельности в банках, банковских группах и банковских холдингах», утвержденной постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 11 декабря 2019 года № 495, и национальных правил аудиторской деятельности, утвержденных Министерством финансов Республики Беларусь, всегда выявляет существующие искажения. Искажения могут возникать в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, принимаемые на ее основе.
В рамках аудита, проводимого в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности», Инструкции «О регулировании аудиторской деятельности в банках, банковских группах и банковских холдингах», утвержденной постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 11 декабря 2019 года № 495, и национальных правил аудиторской деятельности, утвержденных Министерством финансов Республики Беларусь, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита. Кроме того, мы выполняем следующее:

- выявляем и оцениваем риски существенного искажения годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, разрабатываем и выполняем аудиторские процедуры в соответствии с оцененными рисками, направленные на снижение этих рисков; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения. Риск необнаружения существенных искажений годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности в результате недобросовестных действий выше риска необнаружения искажений в результате ошибок, так как недобросовестные действия, как правило, подразумевают наличие специально разработанных мер, направленных на их сокрытие;
- получаем понимание системы внутреннего контроля аудируемого лица, имеющей отношение к аудиту годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения аудиторского мнения относительно эффективности функционирования этой системы;
- оцениваем надлежащий характер применяемой аудируемым лицом учетной политики, разумность бухгалтерских оценок и соответствующего раскрытия информации в годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности;
- оцениваем правильность применения руководством аудируемого лица допущения о непрерывности деятельности, а на основании полученных аудиторских доказательств делаем вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные сомнения в способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно.
Если мы приходим к выводу о наличии такой существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в аудиторском заключении к соответствующему раскрытию данной информации в годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности. В случае если такое раскрытие информации отсутствует или является ненадлежащим, нам следует модифицировать аудиторское мнение. Наши выводы основываются на аудиторских доказательствах, полученных до даты подписания аудиторского заключения, однако будущие события или условия могут привести к тому, что аудируемое лицо утратит способность продолжать свою деятельность непрерывно;
- оцениваем общее представление годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, ее структуру и содержание, включая раскрытие информации, а также оцениваем, обеспечивает ли годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность достоверное представление о лежащих в ее основе операциях и событиях.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, наделенными руководящими полномочиями, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированных объеме и сроках аудита, а также о значимых вопросах, возникших в ходе аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля.

Мы предоставляем лицам, наделенным руководящими полномочиями, заявление о том, что нами были выполнены все этические требования в отношении соблюдения принципа независимости и до сведения этих лиц была доведена информация обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать угрозами нарушения принципа независимости, и, если необходимо, обо всех предпринятых мерах предосторожности.

Заключение по отдельным проверяемым вопросам

В наши дополнительные обязанности по договору оказания аудиторских услуг по аудиту годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, а также в соответствии с пунктом 14 постановления Правления Национального банка Республики Беларусь от 31 октября 2006 года № 172 «Об установлении форм отчетности и утверждении инструкции о порядке составления и представления пруденциальной отчетности» (далее — «Инструкция № 172») также входит оценка методики расчетов и достоверности информации, включенной в формы пруденциальной отчетности 2801 «Отчет о достаточности капитала, величине левереджа», 2807 «Отчет о размере специальных резервов на покрытие возможных убытков по активам, подверженным кредитному риску, и операциям, не отраженным на балансе», составленные ЗАО «ОптиКурс» НКФО» на основании годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности по состоянию на 31 декабря 2022 года (далее — «формы пруденциальной отчетности»).
Мы провели аудит прилагаемых форм пруденциальной отчетности соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности», Инструкции «О регулировании аудиторской деятельности в банках, банковских группах и банковских холдингах», утвержденной постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 11 декабря 2019 года № 495, и национальных правил аудиторской деятельности, утвержденных Министерством финансов Республики Беларусь.
Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения в отношении указанных отдельных проверяемых вопросов.
Ответственность за подготовку, правильность и достоверность данных форм пруденциальной отчетности несет руководство аудируемого лица. В наши обязанности входит проверка данных форм пруденциальной отчетности на соответствие требованиям Инструкции № 172.
По нашему мнению, выше указанные формы пруденциальной отчетности по состоянию на 31 декабря 2022 года составлены во всех существенных аспектах в соответствии с требованиями Инструкции № 172.

Руководитель задания (доверенность № 15-07-22 от 04.07.2022) А.С. Мисюк (свидетельство о соответствии квалификационным требованиям и требованиям к деловой репутации, предъявляемым к аудиторам, оказывающим аудиторские услуги в банках № 93 от 21.01.2016; квалификационный аттестат аудитора № 0002095 от 27.12.2012, рег. № 1918)

Руководитель аудиторской группы Е.Ю. Сергиенко (свидетельство о соответствии квалификационным требованиям и требованиям к деловой репутации, предъявляемым к аудиторам, оказывающим аудиторские услуги в банках № 116 от 03.10.2019; квалификационный аттестат аудитора № 0002425 от 13.12.2017, рег. № 2166)

Дата аудиторского заключения: 14 февраля 2023 года

Место выдачи аудиторского заключения: г. Минск, Республика Беларусь

Дата получения аудиторского заключения аудируемым лицом:
14 февраля 2023 года

СВЕДЕНИЯ ОБ АУДИТОРСКОЙ ОРГАНИЗАЦИИ:

Наименование:	ООО «Бизнес Аншуренс»
Место нахождения:	Республика Беларусь, 220020, г. Минск, пр-т Победителей, 103, 8-й этаж, помещение 7
Дата государственной регистрации:	Свидетельство о государственной регистрации выдано Минским городским исполнительным комитетом от 04.07.2022
Регистрационный номер в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей:	190241132
Регистрационный номер в реестре аудиторских организаций:	10028

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона) информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего государственному предприятию «Беларусьсторг» (Продавец) на праве хозяйственного ведения

Аукцион состоится **13.04.2023 в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

Лот № 1: изолированное помещение № 2 с инв. № 600/D-87570, 887,4 кв. м.

Адрес: Минская обл., Минский р-н, Сеницкий с/с, аг. Атолино, ул. Школьная, 4А-2. Начальная цена без НДС – 58 400,00 руб.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах Государственного комитета по имуществу gki.gov.by, Организатора аукциона

ВЕК ЖЫВІ — ВЕК ВУЧЫСЯ

Нейрахірург пра тое, наколькі мы выкарыстоўваем наш мозг і чаму нам цяжка думаць?

Распаўсюджаны міф сцвярджае, што мы выкарыстоўваем толькі 10 % нашага мозга — астатнія 90 % магутнасцяў прастойваюць. Розныя шарлатаны ў сваіх кнігах і методыках абяцаюць раскрыць незадзейнічаны патэнцыял мозга пры дапамозе неўралогіі — насамрэч, усё гэта падман. Наколькі мы ў рэальнасці выкарыстоўваем свой мозг? Ці можна яго натрэніраваць як мышцы? Ці мае навуковае абгрунтаванне народная мудрасць «Век жыві — век вучыся»? Чаму людзі разумовай працы даўжэй жывуць, лягчэй пераносяць стрэс і лепш кантралююць свае эмоцыі? Пра гэта расказаў нейрахірург, навуковы супрацоўнік аддзялення пухлін галаўнога мозга РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М. М. Аляксандрава, выкладчык кафедры неўралогіі і нейрахірургіі БелМАПА Гумен ГАРБАНІДЖАД.

— Доктар Гумен, наколькі мы выкарыстоўваем свой мозг?

— Даўно вядома, што самая складаная работа — думаць. Пры гэтым некаторыя вучоныя кажуць, што мы выкарыстоўваем свой мозг толькі на 10 %, а астатняе не задзейнічана. І быццам бы калі рабіць гэта на 100 %, мы ператкорымся ў суперчалавека. Гэта міф. Лічыцца, што мы можам выкарыстоўваць 100 % свайго мозга, але гэта адбываецца не адначасова, а цягам дня, калі мы «ўключаем» розныя функцыі: чуем, бачым, запамінаем, аналізуем, строім планы. Так мы па чарзе выкарыстоўваем розныя часткі галаўнога мозга, якія адказваюць за гэту работу. Калі ж рабіць тое адначасова, чалавек можа страціць прытомнасць, а не атрымаць нейкі фантастычны вынік.

Патэнцыял чалавечага мозга дастаткова вялікі, але да канца не вывучаны. Напрыклад, вядома, што многія жывёлы загадзя адчуваюць замлетрасенні ці цунамі. У гэты час асобныя ўчасткі іх галаўнога мозга рэагуюць на пэўныя рэчы. Такі ўчастак у чалавечым мозгу таксама ёсць, але чамусьці не да канца працуе. Ёсць, напрыклад, людзі з асаблівасцю прадбачыць некаторыя рэчы, якіх мы называем экстрасэнсамі. Як гэта ім удаецца? Магчымасці нашага мозга вывучаюцца, ёсць цэлыя інстытуты, якія гэтым займаюцца.

Трэба сказаць, што мозг — самы «абжорлівы» орган, калі палічыць энергію, якую ён выкарыстоўвае ў суадносінах з яго масай. Прычым ён сам канкралюе, колькі энергіі яму трэба. Калі яе дастаткова, ён працуе паўнацэнна, а калі мала, на 30 % адключае нейронныя сеткі, каб эканоміць.

Таму ў многіх сітуацыях, каб менш затрачваць энергіі, мозг працуе па звычцы. Калі вы апранаеце палітво, туфлі, кіруеце аўтамабілем, вы робіце гэта не задумваючыся — на аўтамаце. І такім чынам мозг менш траціць энергіі.

Уласцівасць мозгу заключаецца ў тым, што ён расце паступова, з прыступкі на прыступку. Акадэмікам за ноч не становяцца. Мозг назапашвае ў сабе інфармацыю і трэніруецца як мышцы. І з часам дасягне пэўнага этапу, калі пра чалавека можна сказаць, што ён выбітны.

— Як гэта залежыць ад узросту? Ці ёсць сувязь паміж узростам і пікам развіцця разумовых здольнасцяў?

— Насамрэч, узроставых абмежаванняў не існуе. Так, усе мы ведаем, што пасля 30 нам цяжэй запамінаць, але вучыцца ніколі не позна. Канешне, пасля пэўнага ўзросту, калі мы заканчваем школу, універсітэт, прыпыняецца інтэнсіўная работа мозга, мы працуем па звычцы. І потым, калі хочам зноў рабіць нешта больш сур'ёзнае, нам доўга даводзіцца прыводзіць свой розум у форму. Любы орган, які мы паставілі на пэўзу, пэўны час прыйдзецца адпачываць і трэніраваць — як руку ці нагу, якія знаходзіліся ў гіпсе. Таму трэба, каб мозг пастаянна працаваў.

Як вядома, людзі, якія займаюцца разумовай працай, жывуць даўжэй, чым людзі, якія займаюцца фізічнай. Акрамя таго, больш натрэніраваны мозг менш падданецца стрэсавым сітуацыям і ў розных экстрэмальных умовах лягчэй знаходзіць выйсце. Калі чалавек не глядзіць і не чытае нічога больш сур'ёзнага за анекдоты і «мыльныя» серыялы, яго мозг больш уразлівы пры розных стрэсавых сітуацыях.

— Нават такіх сур'ёзных, як страта блізкіх ці скасаванне шлюбу?

— Менавіта так. Людзі, якія пастаянна займаюцца разумовай працай, лепш кантралююць свае эмоцыі ў розных здарэннях. Іншая справа, што любы, самы натрэніраваны чалавечы мозг усё роўна не дасканалы і можа даваць збоі.

— Ці ёсць таблеткі для паляпшэння працаздольнасці мозга?

— Не існуе такой таблеткі, з дапамогай якой чалавек стане прафесарам. Усе лекавыя прэпараты і БАДы, якія рэкламуюць для паляпшэння працаздольнасці галаўнога мозга, чымсьці падобныя да таблетак для пахудзення. Яны не дапамогуць, калі наядаецца на ноч. А калі хадзіць у трэнажорную залу, менш есці і ўжываць гэтыя таблеткі, эфект будзе хутчэйшы. Таму фільмы, дзе герой праглынае таблеткі і становіцца суперчалавекам са звышмагчымасцямі, — гэта проста фантастыка.

— Чаму нам часта так лянівa думаць? Нават у простых сітуацыях, калі ў нас пытаюць: «Чай вам ці кавy?» — мы часта адказваем: «Ды ўсё роўна...»

— ...і такі адказ — яскравы прыклад таго, што нам лянівa думаць. Гэта адбываецца таму, што мысленне прадугледжвае намаганні, а гэта трата энергіі. Арганізм імкнецца яе эканоміць і пазбягаць энергазатратнай работы. Таму мозг пастаянна старацца ўключыць ярлыкі і працаваць па іх: у пэўнай сітуацыі рабіць пэўныя дзеянні. Пры гэтым мы можам шмат памыляцца. А калі нам прапануюць падумаць, гэта для нас непрыемны і цяжкі момант.

— Як жа працуе наш мозг? У якіх сітуацыях мы ўсё робім на аўтамаце, а дзе прыходзіцца думаць?

— З пункту погляду вучоных, працэс мыслення дзеліць на дзве групы, назавем іх сістэма 1 і сістэма 2. Сістэма 2 — гэта нашы думкі, яна вельмі марудная, лянівая, яе трэба прымушаць працаваць, але яна дакладная і можа выпрацяваць нашы памылкі. Сістэма 2 можа апрацаваць максімум 3-4 інфармацыйных звесткі, — на вялікі жаль, вельмі маленькі аб'ём.

А вось сістэма 1 хуткая, пастаянна апрацоўвае вялікую колькасць інфармацыі, вялікую частку яе адразу выкідвае. Яна аўтаматычна распазнае, што важна — большая частка, як правіла, няважная. Сістэма 1 працуе аўтаномна, без нашых намаганняў і напружанняў, да такой ступені, што, калі глядзім на рэкламны банер, аўтаматычна яго прачытваем. Яна дапаўняе адсутнае звяно: калі мы глядзім намаляваную карціну, дзе не хапае маленькага кавалачка, наша падсвядомасць дамалёўвае, скажам, кавалак яблыка.

Сістэма 1 істотна залежыць ад дойгатэрміновай памяці, а гэта яе праз сістэма 2. Для таго, каб сістэма 1 магла паўнацэнна працаваць і менш памыляцца, каб інфармацыя з сістэмы 2 магла паўнацэнна ісці ў сістэму 1, мы мусім шмат працаваць і шмат траціць энергіі. Бо чым больш працуе сістэма 2, тым больш камфортна сябе адчувае і менш памыляецца сістэма 1.

Цікавы факт пра вочы, якія называюць часткай мозга, выведзеной вонкі. Калі мы пачынаем інтэнсіўна думаць, а значыць, працуе сістэма 2, зрэнкі пашыраюцца. Гэты просты прыём ведаюць і выкарыстоўваюць дыпламаты і шпіёны, калі кантактуюць з суразмоўнікамі і вызначаюць, ён паводзіць сябе натуральна ці напружана думае. Калі чалавек паводзіць сябе натуральна і мозг працуе па сістэме 1, зрэнкі ў звычайным становішчы, калі ўключаецца сістэма 2, яны заўсёды пашыраюцца.

— Ці можна прымусіць сістэму 2 часцей уключацца і працаваць?

— Вучоныя правялі вопыт: для групы напісалі адказ на пытанне зразумелым почыркам і неразборлівым. І ўбачылі, што, чым горшы почырк, тым большы працэнт людзей дае правільны адказ. Імкнучыся разабраць почырк, яны самі думалі над адказам і лепш яго запаміналі. Таму, чым марудней і ўдумлівей мы пачынаем чытаць, тым больш уключаецца сістэма 2.

— Ведаючы пра тое, як працуе наш мозг, можна ўплываць на сучаснае грамадства?

— Канешне, і розныя прыёмы выкарыстоўваюцца ў рэкламных кампаніях і нават у інфармацыйных войнах. Калі па тэлевізары вы чуеце нейкую інфармацыю і пры гэтым хутка мяняюцца карціны, можна адразу яго выключыць. Пры выбары, якія імклівa мяняюцца, уключаецца сістэма 1, а, калі яна актыўна працуе, тармозіцца сістэма 2. Гэта значыць, што мы больш успрымальныя да інфармацыі, больш ёй давяраем, бо нам няма калі думаць. Гэты прыём часта выкарыстоўваецца, калі супрацьдзяржавы вядуцца інфармацыйныя войны. Ці ў рэкламе: чым менш зразумелая яна для нас, тым больш мы звяртаем увагі.

З далейшым вывучэннем уласцівасцяў гэтых дзвюх сістэм удасканальваюцца методыка выкладання і адукацыя. Сёння такая методыка, калі лектар проста чытае інфармацыю, а студэнты запісваюць ці слухаюць, прызнана не самай лепшай. Цяпер патрэбны кантакт са студэнтамі, калі лектар задае пытанні і просіць, каб слухачы адказвалі. Не вельмі прыемна, бо трэба ўключаць мозг і думаць, але запамінанне пры гэтым лепшае.

Гэта важна, бо, чым лепшая сістэма адукацыі і дасканальня методыкі выкладання, тым менш людзі ў пэўных краінах паддаюцца розным інфармацыйным і ментальным войнам, бо сістэма 2 больш натрэніравана. У такіх краінах складаней уздзейнічаць на насельніцтва, рабіць рэвалюцыі і перавароты. З іншага боку, чым больш дасканалая сістэма адукацыі, тым больш у людзей патрабаванняў да дзяржавы. Таму звычайна ў тых краінах, дзе пастаянна ўдасканальваюць сістэму адукацыі, улады не баяцца павышаных патрабаванняў з боку свайго народа.

Пры гэтым людзі з развітай сістэмай мыслення і добрай адукацыяй разумеюць, што дэмакратыю прывабваюць у садку і школе. Гэта павага да іншых і іх меркавання, адчуванне асабістых граніц адзін аднаго. Дэмакратыю нельга экспартаваць з дапамогай танкаў і самалётаў ці імпартаваць з дапамогай пераворатаў.

Выходзячы з таго, што сістэма 2 працуе марудна і яе доўга варта трэніраваць, чалавек імкнецца стварыць штучны інтэлект, каб нівеліраваць недахопы нашага галаўнога мозга. Вучоныя лічаць, што штучны інтэлект будзе апошнім адкрыццём нашай цывілізацыі, бо далей не трэба ніякіх адкрыццяў. Штучны інтэлект будзе сам думаць і вырашаць, што лепш.

Апошні дзеляць на тры групы. Штучны вузкі інтэлект — тое, чаго мы пакуль дасягнулі: ён можа выконваць пэўную работу, напрыклад, гуляць у шахматы ці кіраваць аўтамабілем. Другая група: штучны агульны інтэлект, які пакуль не стварылі, але ён будзе нашмат разумнейшы за чалавека і шмат нашых праблем дазволіць вырашыць. Напрыклад, як справіцца з глабальным пацяпленнем. Апошняе — штучны суперінтэлект. Лічыцца, што пры ім у нас застанецца два выхады: быць для яго ніжэйшымі істотамі і вымерці ці зліцца з суперінтэлектам і быць адным цэлым.

— Калі падсумаваць, атрымліваецца, што мысленне — складаны працэс, які патрабуе намаганняў, а гэта дыскамфорт для нашага арганізма...

— Для таго, каб мы выглядалі разумнымі і падтрымлівалі свой інтэлект, мы пастаянна мусім адчуваць сябе дыскамфортна. Накачаць мозг — надзвычай цяжкая праца.

— Што трэба для гэтага рабіць?

— Не спыняцца, каб мозг пастаянна працаваў. Ён схільны навучыцца ўсяму: любой замежнай мове, катацца на лыжах, танцаваць, кіраваць машынай ці самалётам. Няма межаў для любых новых навыкаў. Чым больш вы пашыраеце межы, тым больш развіваецеся. Нельга ставіць мозг на пэўзу па доўгі час. Калі вы ўвесь час толькі забаўляецеся — ходзіце ў кіно, размаўляеце з сябрамі, п'яце піва і чытаеце анекдоты, — не трэба потым скардзіцца, што мозг дрэнна працуе. Калі мозг выкарыстоўваць і трэніраваць пастаянна, ён будзе развівацца цягам усяго жыцця. Таму, колькі чалавек жыве, столькі ён мусіць вучыцца.

Алена КРАВЕЦ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ

Ушачский районный исполнительный комитет Витебской области объявляет открытые торги в форме аукциона на право заготовки и (или) закупки длиннопалого (узкопалого) рака на территории озера Паульское (Тетча) Ушачского района

Наименование предмета аукциона	Характеристика предмета аукциона	Начальная цена продажи предмета аукциона, рублей	Сумма задатка, рублей	Размер увеличения цены объекта аукциона, рублей
Лот № 1: Право на заготовку и (или) закупку длиннопалого (узкопалого) рака на территории озера Паульское (Тетча) Ушачского района	В соответствии с заключением, предоставленным государственным научно-производственным объединением «Научно-практический центр национальной академии наук Беларуси по биоресурсам», промысловый запас длиннопалого рака на озере Паульское (Тетча) составляет 3900 кг, допустимый годовой объем изъятия – 1800 кг	740,00	148,00	111,00

Аукцион состоится 10 мая 2023 г. в 14.00 по адресу: г. п. Ушачи, Витебская область, ул. Ленинская, д. 12, кабинет 63.

Организатор аукциона:

- комиссия, созданная распоряжением председателя Ушачского райисполкома от 22 марта 2023 г. № 72 р.

Для участия в аукционе в срок **до 3 мая 2023 г. до 17.00** необходимо представить комиссии (по адресу: г.п. Ушачи, ул. Ленинская, д. 12, кабинет 65 в рабочие дни с 8.00 до 13.00, с 14.00 до 17.00) следующие документы:

- заявление на участие в аукционе (в заявлении указываются: почтовый адрес, контактный телефон заявителя, на территории какого водоема, какого вида животных планируется заготовка и (или) закупка);
- копия платежного поручения, подтверждающего внесение суммы задатка на расчетный счет Главного управления Министерства финансов Республики Беларусь по Витебской области № BY 28AKBB36003280019300000000, открытый в ОАО «АСБ «Беларусбанк» г. Минска, код AKBBBY2X, УНП 300594330, код платежа 04004;
- копия документа о государственной регистрации юридического лица или индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования и подлинник документа для проверки соответствия ему копии.

В случае признания аукциона несостоявшимся из-за того, что заявка (заявление) на участие в нем подана только одним участником, право на заготовку и (или) закупку длиннопалого (узкопалого) рака представляется этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Участникам не выигравшим торги задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Возмещение затрат на организацию и проведение торгов, в том числе затраты по несостоявшимся ранее торгам, осуществляется участником, выигравшим торги. Сумма затрат и порядок перечисления доводится в день подписания протокола.

В торгах могут принимать участие юридические лица, индивидуальные предприниматели или их доверенные лица, при условии представления надлежаще оформленной доверенности.

При подаче документов заявитель (или представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность и документ, подтверждающий его полномочия (доверенность представителя).

Контактный телефон 8 (02158) 58875.

ООО «Юридическая компания Аспект»

проводит первые торги в форме открытого аукциона по продаже имущества ликвидируемого юридического лица – ЗАО «ФлексоПолимер»

№ лота	Наименование лота	Начальная цена за лот без учета НДС, руб.*	Шаг торгов (5 %), руб.	Задаток для участия в торгах (10 %), руб.
1	Вертикальный миксер М200Т, инв. № 2722	2 539,14	126,96	253,91
2	Коронатор КР2-1200 двухсторонний, инв. № 3979	7 938,00	396,90	793,80
3	Котел стальной твердотопливный бытовой КСТБ-95, инв. № 112	2 860,08	143,00	286,01
4	Котел стальной твердотопливный бытовой КСТБ-95, инв. № 113	2 860,08	143,00	286,01
5	Кран подвесной электрический 1-а, инв. № 1338	275,58	13,78	27,56
6	Котел стальной твердотопливный бытовой КСТБ-95, инв. № 115	2 860,08	143,00	286,01
7	Котел стальной твердотопливный бытовой КСТБ-95, инв. № 116	2 860,08	143,00	286,01
8	Котел стальной твердотопливный бытовой КСТБ-95, инв. № 117	3 466,72	173,34	346,67
9	Котел стальной твердотопливный бытовой КСТБ-95, инв. № 118	3 466,72	173,34	346,67
10	Комплект технических условий «Пленка из пергамента» ТУ РБ 600012322.013-2002 (срок действия до 20.01.2025 г.)	416,67	20,83	41,67

Продавец	**ЗАО «ФлексоПолимер»**
Организатор торгов	**ООО «Юридическая компания Аспект»**
Реквизиты для оплаты задатка	**ООО «Юридическая компания Аспект», р/с № BY05TECN30120738300060000000 в ОАО «Технобанк», г. Минск, БИК TECNBY22, УНП 191366886**

*Торги назначены на **05.05.2023 г. в 10.30** по адресу: **г. Минск, ул. Тимирязева, д. 65, оф. 401, холл (4-й этаж).***

*Срок приема заявок, внесения задатка для участия в торгах – до **03.05.2023 г.** включительно. Заявки принимаются организатором торгов по месту проведения торгов в рабочие дни с 9.00 до 17.30 (по пятницам – до 16.30).*

Условия проведения торгов размещены на сайте ООО «Юридическая компания Аспект» – «aspekt-avs.by» в разделе «Актуальные аукционы. Лоты на реализации. Промышленное оборудование» по ссылке «https://aspekt-avs.by/aykciony_info/»

Получить дополнительную информацию о порядке проведения торгов можно по телефонам: +375 (44) 5986627, 8 (017) 3480699 в рабочие дни с 9.00 до 17.30 (по пятницам – до 16.30). Ознакомиться с предметом торгов возможно по месту нахождения имущества после предварительного согласования по тел. +375 (44) 5986627

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона, оператор ЭТП	ООО «Расантехторг», г. Минск, ул. Беды, 33, помещение 339. Адрес ЭТП: **www.torgi24.by**
Продавец	ОАО «Столбцовский РКБО» Минская область, г. Столбцы, ул. Я.Коласа, 28

Предмет электронных торгов

Лот	Наименование (назначение), инвентарный номер	Начальная цена с НДС (бел. руб.)
926	Капитальное строение с инвентарным № 622/С-48252, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 625485805101000125 по адресу: Минская обл., Столбцовский р-н, Деревянский с/с, д. Ивяное, ул. Садовая, д. 18А, наименование – здание КПП, составные части и принадлежности: 1-пристройка, А1/д – здание КПП	4 320,00
927	Капитальное строение с инвентарным № 622/С-48253, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 625483404101000305 по адресу: Минская обл., Столбцовский р-н, Налибокский с/с, ар. Налибоки, ул. Озерная, д. 15А, наименование – здание КПП, составные части и принадлежности: А1/к – здание КПП	6 000,00
934	Капитальное строение с инвентарным № 622/С-48397, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 625482402001000340 по адресу: Минская обл., Столбцовский р-н, Заямновский с/с, аг. Слобода, ул. Столбцовская, д. 25Б, наименование – здание КПП, составные части и принадлежности: А1/п – здание КПП	11 280,00

Размер шага составляет **5 %** от начальной цены лота

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях **(для каждого лота)** перечисляется на р/с BY56UNBS30120893600010000933 в ЗАО «БСБ Банк», код UNBSBY2X, г. Минск, пр-т Победителей, 23/3, УНП 191514793, получатель: ООО «Расантехторг»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 15 (пятнадцать) дней с даты подписания договора купли-продажи

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан возместить затраты на проведение торгов и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере **10 %** от цены продажи лота в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение электронных торгов составили: по лоту (для каждого лота) – **не более 1500,00 бел. руб.**

Начала торгов по лотам № 926, № 927: 21 апреля 2023 г. в 09.00 до 16.00.

Начала торгов по лотам № 934: 05 мая 2023 г. в 09.00 до 16.00

Для участия в торгах необходимо подать заявку и пройти регистрацию в качестве участника торгов на торговой площадке: **www.torgi24.by**.

Прием документов на участие в торгах осуществляется организатором торгов ООО «Расантехторг» на электронную почту: **info@torgi24.by**.

Срок приема заявлений на участие в торгах и оплаты задатка по лотам № 926, № 927 – **с 01.04.2023 по 19.04.2023** с 9.00 до 17.00, по лоту № 934 – с **01.04.2023 по 03.05.2023** с 9.00 до 17.00

Контактные данные: +375 (29) 607-79-50; +375 (29) 607-22-87.

E-mail: info@torgi24.by

ООО «Фрондера» в газете «Звязда» № 54 (29934) от 22.03.2023 было размещено объявление о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества **ОАО «Вилейский райагросервис»**, назначенного на **24 апреля 2023 года.** Торги в отношении лота № 27 (considered лесовымся с улыбом в количестве 25 шт.) **отменены** по решению продавца.

Подробнее о торгах по тел. +375293042560.

ОАО «Гомельская мебельная фабрика «Прогресс» доводит до сведения акционеров и иных заинтересованных лиц о том, что годовым общим собранием акционеров, состоявшимся 23.03.2023, приняты решения об утверждении итогов деятельности Общества в 2022 г. и основных направлениях деятельности Общества на 2023 год; отчетов ревизионной комиссии и наблюдательного совета о работе в 2022 году; годового отчета и бухгалтерской (финансовой) отчетности и направлений использования чистой прибыли за 2022 год; о выплате дивидендов за 2022 год; о направлениях использования чистой прибыли Общества в 2023 году; об избрании членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии; об утверждении размера вознаграждения и компенсационных выплат членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии. УНП 400078768

Лічбавізацыя

Навошта беларусу асабісты электронны кабінет

Пра перавагі і зручнасць выкарыстання лічбавых зносін

Атрыманне розных дзяржпаслуг і інфармацыі з дзяржорганаў для вырашэння жыццёвых сітуацый у лічбавай прасторы становіцца неад'емным правам грамадзян у сучасным грамадстве, і дзяржава актыўна працуе ў гэтым кірунку. На адзіным партале электронных паслуг, з дапамогай якога беларусы лічбава ўзаемадзейнічаюць з дзяржавай, праз асабісты электронны кабінет атрымліваюцца паслугі, летась з'явілася 37 новых паслуг і чатыры адміністрацыйныя працэдуры.

ЦІ «АДМЫКАЦЬ» КАБІНЕТ?

Нацыянальны цэнтр электронных паслуг адыгрывае значную ролю ў сферы пераводу адміністрацыйных працэдур і электронных паслуг у лічбавы выгляд і стварэнні магчымасцяў для вырашэння ўсё большай колькасці жыццёвых пытанняў чалавека праз некалькі «клікаў», расказаў **Андрэй ФІЛІПЕНКА, першы намеснік дырэктара Нацыянальнага цэнтра электронных паслуг (НЦЭП).**

— Адзіны партал электронных паслуг з'яўляецца адзінай пляцоўкай электронных дзяржаўных сэрвісаў. І з кожным годам такіх сэрвісаў становіцца ўсё больш, а цікавасць людзей да лічбавых зносін павялічваецца. У 2021-м пры дапамозе ААІС праз адзіны партал было аказана 17,5 мільёна электронных паслуг, а летась — ужо больш як 76 мільёнаў.

Летась на партале дадалося шмат новых паслуг, у прыватнасці была абноўлена версія асабістага кабінета, які створаны для кожнага беларуса. Аўтарызавацца ў кабінеце («адамкнуць» яго) можна з дапамогай ID-карткі, а дакладней электроннага лічбавага подпісу на ёй або любога іншага носьбіта ЭПП, які дазваляе чалавеку стаць удзельнікам лічбавага ўзаемадзеяння з дзяржавай.

— На адзіным партале (platform.gov.by), які таксама быў мадэрнізаваны летась, зарэгістравана каля 200 тысяч асабістых электронных кабінетаў фізічных і юрыдычных асоб. Сёння праз партал даступныя 292 віды электронных сэрвісаў: 190 электронных паслуг і 102 адміністрацыйныя працэдуры. Арганізавана ўзаемадзеянне з 55 дзяржаўнымі інфармацыйнымі рэсурсамі (сістэмамі), якімі валодаюць 28 дзяржорганаў, — падзяліўся лічбагі Андрэй Філіпенка.

НА ШТО ЗДОЛЬНАЯ АБНОЎЛЕНАЯ ВЕРСІЯ КАБІНЕТА?

У новай версіі асабістага кабінета можна аўтарызавацца таксама з выкарыстаннем акаўнта ў сацыяльных сетках — гэта нясторгая аўтарызацыя (без ідэнтыфікацыі асобы), яна не дазваляе атрымаць паслуг ці працэдур, якія маюць юрыдычныя наступствы, аднак дае магчымасць карыстацца сэрвісамі.

Асабісты кабінет займеў і некалькі праграм, напрыклад праграму сістэмы электроннага дакументаабароту, каб адпраўляць і атрымліваць карэспандэнцыю з выкарыстаннем сістэмы міжведамаснага дакументаабароту (СМДА). А праграма электроннай пошты арганізацыі і праграма электроннай пошты грамадзяніна дазваляюць уладальнікам актываваных кабінетаў абменьвацца інфармацыяй і ліставацца.

— Уладальнік новага кабінета можа таксама самастойна падпісвацца на паслугі і кіраваць сваім уласным рахункам для заказу і аплаты электронных паслуг. А яшчэ — настроіць каналы атрымання паведамленняў для зваротнай сувязі. Яны будуць прыходзіць на пошту, эсэмэскай на тэлефон ці паведамленнем у месенджар, — дадаў прадстаўнік НЦЭП. — На партале для грамадзян і юрыдычных асоб рэалізаваны механізм выканання поўнага цыкла дзеяння fя атрыманні адміністрацыйнага акта. Гэта і падача заявы на выкананне працэдуры, і прымацаванне неабходных дакументаў, і адсочванне выканання заяўкі праз асабісты кабінет, і нават падача скаргі. Юрыдычныя асобы могуць атрымаць 91 адміністрацыйную, фізічныя асобы — 11. Праз партал летась здзейснена 53 636 такіх паслуг.

Для ўзаемадзеяння з дзяржавай выкарыстоўваецца не толькі адзіны партал, але і функцыянал праграмнага комплексу «Адно акно», дзе рэалізавана 210 адміністрацыйных працэдур. Летась шляхам звароту ў службу «Адно акно» і, адпаведна, выкарыстання праграмы «Адно акно» прынята каля 600 тысяч заяў на адміністрацыі.

— У будучым службы «Адно акно» могуць стаць праваднікоm навыкаў і інфармацыі для людзей пра магчымасць самаабслугоўвання, — лічыць Андрэй Філіпенка. — Чалавек зможа атрымаць звесткі, як актываваць свой асабісты кабінет. Такім эвалюцыйным шляхам мы разам будзем павялічваць колькасць зручных электронных сэрвісаў.

ЯКІМІ ЭЛЕКТРОННЫМІ ПАСЛУГАМІ НАЙБОЛЬШ ЦІКАВЯЦЦА ЛЮДЗІ?

Адна з найбольш запатрабаваных на адзіным партале — паслуга 3.19.02 «Прадстаўленне фізічным асобам звестак аб правапарушэннях, якія захоўваюцца ў адзіным дзяржаўным банку даных аб правапарушэннях». Такога кшталту інфармацыя можа спатрэбіцца, напрыклад, пры працаўладкаванні. Атрымаць яе можа як фізічная асоба адносна самой сябе, так і юрыдычная (адносна іншай фізічнай асобы па даверанасці), расказаў **Ягор ВОРАНАЎ, намеснік дырэктара па інфармацыйных тэхналогіях НЦЭП.**

Адна з папулярнай паслуг — 3.58.01 «Атрыманне сістэматызаваных звестак пра аўто», дзякуючы якой можна даведацца марку, нумар, наяўнасць страхоўкі і тэхагляду аўто і высветліць, ці не знаходзіцца машына ў вышуку.

— Сёлета пералік дакаў па дадзеных паслуг пашыраны. Цяпер карыстальнік можа атрымаць звесткі, ці не выкарыстоўваўся аўтамабіль у службах таксі, або даведацца, ці не ўдзельнічаў транспартны сродак у дарожна-транспартным здарэнні, — удакладніў Ягор Воранаў. — Інфармацыя пра ДТЗ, якая даецца ў межах паслуг, абаязкова ўносіцца ў інфармацыйную сістэму ДАІ са студзеня 2022-га выключна па здарэннях, якія аформлены з удзелам супрацоўнікаў ДАІ і толькі ў дачыненні да зарэгістраваных транспартных сродкаў. Летась карыстальнікаў забяспечылі больш як 1900 паслугамі па прадстаўленні такіх звестак, а за першыя месяцы бягучага года — каля 530.

ШТО НОВАГА З'ЯВІЛАСЯ НА ПАРТАЛЕ СЁЛЕТА?

Ва ўзаемадзеянні з МУС для павышэння бяспекі дарожнага руху было разгледжана пытанне аб прадстаўленні арганізацыям, якія аказваюць паслугі па пракаце аўто (каршэрынгу), перавозцы пасажыраў з выкарыстаннем анлайн-платформаў або іншых анлайн-сэрвісаў накшталт «Яндэкс»; юрыдычным асобам ці індывідуальным прадпрымальнікам, якія эксплуатуюць ТС, інфармацыі з аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы ДАІ аб наяўнасці ў грамадзяніна пасведчання кіроўцы і зместак аб праве асобы кіраваць пэўным тыпам аўто. У выніку ў сакавіку з'явіліся дзве новыя адпаведныя паслугі.

Сумесна з Міністэрствам аховы здароўя распрацавана паслуга, што дае грамадзянам і медработнікам звесткі аб выяўленні фактараў рызыкі развіцця неінфекцыйных захворванняў: сістэмы кровазвароту, анкахворобы, хранічныя абструкцыйныя захворванні лёгкіх, цукровы дыябет. Каб прайсці дыспансерызацыю, чалавеку трэба запоўніць анкету ў сваім асабістым кабінеце, або яе за вас запоўніць медык.

— Праходжанне такой дыспансерызацыі дазваляе на ранніх этапах выявіць фактары рызыкі і аказаць людзям медапамогу, тым самым знізіўшы ўзровень смяротнасці, — заўважыў Ягор Воранаў.

Пакуль найбольш электронныя сэрвісамі на адзіным партале ў кабінеце карыстальніка (фізічнай або юрыдычнай асобы) карыстаюцца юрыдычныя асобы. Аднак цэнтр працуе над стварэннем мабільнай праграмы партала электронных паслуг, дзе аўтарызавацца можна будзе з дапамогай сотавага тэлефона, у якім ёсць NFC-счытвальнік. Чалавек зможа ўвайсці ў кабінет карыстальніка, проста прыкладўшы ID-картку да смартфона.

Ірына СІДАРОК.

PARITETBANK

Вниманию акционеров Открытого акционерного общества «Паритетбанк»

(место нахождения общества: г. Минск, ул. Киселёва, 61а)

Открытое акционерное общество «Паритетбанк» (далее – банк) сообщает, что годовым Общим собранием акционеров банка 28 марта 2023 г., протокол № 2, принято решение:

- объявить дивиденды по итогам работы банка за 2022 год по привилегированным акциям – в размере 0,000048 белорусского рубля на одну акцию; по простым (обыкновенным) акциям выплату дивидендов не производить;
- установить срок выплаты дивидендов по привилегированным акциям – начиная с 28 апреля 2023 г. с учетом требований законодательства и устава банка.

Список акционеров, имеющих право на получение дивидендов, составлен в соответствии с реестром акционеров банка по состоянию на 1 марта 2023 г.

Выплату дивидендов акционерам банка осуществлять:

юридическим лицам и индивидуальным предпринимателям в безналичном порядке в соответствии с законодательством;

физическим лицам в безналичном порядке в соответствии с законодательством либо в установленном порядке наличными денежными средствами.

Телефон для справок +37517 311 45 37.

ОАО «Паритетбанк». УНП 100233809.
Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности от 01 апреля 2021 года № 5

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ № 2023.Б.002.00036

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении электронных торгов по продаже имущества, принадлежащего обществу с ограниченной ответственностью «Рубовский доломитовый карьер», УНП 391818611, в отношении которого открыто производство по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) № 152Е22130 в экономическом суде Витебской области.

Номер лота, вид выставляемого на электронные торги имущества:

лот № 1. Недвижимое имущество. Информация о предмете торгов, в т. ч. место нахождения.

Кап. строение с инв. № 200/С-75167 площадью 2440,7 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. 1-я Жуковская, 18, наименование – здание АБИА-ТЭЧ № 219, назначение – здание специализированное иного назначения, составные части и принадлежности: крыльца, проезжая часть: участок № 1, участок № 2, участок № 3, водопровод ввода, канализационная сеть, находящееся на зем. участке с кадастровым № 221200001001004220 площадью 0,9429 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. 1-я Жуковская,18 (право постоянного пользования), целевое назначение зем. участка: зем. участок для содержания и обслуживания зданий и сооружений производственного назначения.

Начальная цена: 118 150,00 бел. руб. без НДС.

Минимальная цена: 70 890,00 бел. руб. без НДС.

Лот № 2. Недвижимое имущество.

Информация о предмете торгов, в т. ч. место нахождения.

Кап. строение с инв. № 200/С-96175 площадью 1588,2 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Центральная, 25/31, наименование – силосный склад цеха № 2, назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, составные части и принадлежности: приствола, навес, линия электропередачи, находящееся на зем. участке с кадастровым № 240154000010000220 площадью 41,4083 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Центральная, 25 (право долевого постоянного пользования), целевое назначение зем. участка: зем. участок для строительства и обслуживания завода, вспомогательных зданий и сооружений.

Начальная цена: 59 000,00 бел. руб. без НДС.

Минимальная цена: 35 400,00 бел. руб. без НДС.

Условия электронных торгов: Победитель торгов (единственный участник торгов, выразивший согласие на приобретение предмета электронных торгов по начальной цене, увеличенной на пять процентов) обязан: в течение 5 дней со дня проведения электронных торгов возместить затраты за организацию и проведение торгов и оплатить услуги оператора ЭТП; возместить расходы Продавца на проведение независимой оценки имущества в течение пяти рабочих дней со дня проведения электронных торгов; подписать договор купли-продажи предмета электронных торгов в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня проведения электронных торгов; оплатить стоимость приобретенного имущества не позднее 30 календарных дней с даты подписания договора купли-продажи.

Размер шага составляет 5 процентов от начальной цены лота.

Дата и время начала и завершения электронных торгов: **03.05.2023 с 9.00 до 16.00.**

Электронные торги проводятся на электронной торговой площадке коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга» по электронному адресу: http://etpvit.by.

Прием документов осуществляется на электронной торговой площадке по электронному адресу: http://etpvit.by по **16.00 02.05.2023.**

Для участия в электронных торгах на электронной торговой площадке по электронному адресу http://etpvit.by необходимо подать заявку на участие в электронных торгах и пройти аккредитацию в качестве участника электронных торгов, а также перечислить задаток в срок **до 16.00 02.05.2023.**

Задаток по лоту № 1 в сумме **11 815,00** (одиннадцать тысяч восемьсот пятнадцать рублей 00 копеек) бел. руб., **по лоту № 2 – 5900,00** (пять тысяч девятсот рублей 00 копеек) бел. руб. должен быть зачислен на счет коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга», УНП 390477566, р/с BY93MTBK30120001093300066782 в ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТВКВУ22, код операции 40901.

Победителем электронных торгов признается участник, предложивший максимальную цену за лот.

Справочная информация

Контактный телефон антикризисного управляющего +375 (17) 241-87-66

Контактный телефон для осмотра объектов +375 29 5100763.

Контактные телефоны лица, организующего торги на основании договора поручения: 8 (0212) 24-63-12, 8 (029) 510-07-63.

Дата, время и адрес доступа (ознакомления) с предметом электронных торгов (информацией о предмете электронных торгов – в отношении нематериальных активов) в рабочие дни с 09.00 до 16.00 по предварительному согласованию с Организатором торгов по месту нахождения имущества.

Затраты на организацию и проведение электронных торгов определяются согласно смете затрат, затраты на обслуживание ЭТП определяются согласно прейскуранту ЭТП. Ознакомление с затратами на организацию и проведение электронных торгов производится на http://etpvit.by до начала торгов.

Возмещение затрат на организацию и проведение электронных торгов осуществляется в соответствии с законодательством.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: 8 (0212) 24-63-12, 8 (029) 510-07-63.

Продавец: открытое акционерное общество «Мостовдрев» 231592, Гродненская область, Мостовский район, г. Мосты, ул. Советская, д. 38, тел.: +375 1515 6-46-15, +375 29 283-72-19.

Лот № 1. Капитальное строение с инв. № 250/С-38734 площадью 99,3 кв. м. по адресу: Витебская обл., Полоцкий р-н, г. Полоцк, ул. Криничная, 2а, наименование – здание проходной, назначение – здание административно-хозяйственное, составные части и принадлежности: ворота (2 шт.), калитка, ограждение (деревянное сплошное на деревянных столбах, высота – 2,8 м, 2,0 м и 2,3 м), ограждение (деревянное сплошное на железобетонных столбах, высота – 2,0 м). Капитальное строение с инв. № 250/С-38735 площадью 2573,9 кв. м по адресу: Витебская обл., Полоцкий р-н, г. Полоцк, ул. Криничная, 2А/1, наименование – здание обработки щитовых деталей, назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, составные части и принадлежности: 4 пристройки, тамбур, рампа. Капитальные строения находятся на земельном участке с кадастровым номером 223550000001678 площадью 3,6538 га по адресу: Витебская обл., Полоцкий р-н, г. Полоцк, ул. Криничная, 2а (право постоянного пользования), целевое назначение земельного участка: использование под производственную базу.

Нач. цена: 88 019,20 бел. руб. с учетом НДС 20 %. Задаток: 4 801,92 бел. руб.

Дата, время и место проведения повторного аукциона: 17.04.2023 в 12.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок приема задатков и приема документов: с 03.04.2023 с 08.30 по 14.04.2023 до 17.30.

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Задаток перечисляется на р/с ККУП «Витебский областной центр маркетинга» № BY93MTBK30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТВКВУ22, код операции 40901. Ранее опубликованное извещение: газета «Звязда» 11.11.2022, 10.01.2023, 31.01.2023, 25.02.2023.

Условия повторного аукциона: в течение 10 раб. дней со дня проведения аукциона возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для проведения аукциона на р/с, указанный в протоколе аукциона; расходы по проведению независимой оценки предмета аукциона; подписать договор купли-продажи в течение 11 рабочих дней со дня проведения аукциона; оплатить предмет аукциона в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи. Расходы по проведению независимой оценки по лоту № 1 составляют 620,00 бел. руб. с НДС. **Повторный аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609.** Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивид. предпринимателем РБ – копия документа, подтверждающего рег. юридическое лицо или индивид. предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юр. лица РБ – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивид. предпринимателя РБ – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководитель юр. лица – также документ, подтверждающий его полномочия. Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона.

Доп. информацию можно получить по тел.: (0212) 24-63-12, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, www.marketvit.by. Ознакомиться с предметом торгов можно в рабочие дни по предварительному согласованию с Продавцом: Бельский Александр Сергеевич, конт. тел. +375 29 217 55 60.

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ООО «Индустриальный парк ПМК»

Лот	Наименование лота	Местонахождение	Начальная стоимость без НДС, BYN	Задаток, BYN	Шаг аукциона, BYN
1	Капитальное строение с инв. № 202/С-97839 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – контора), общая площадь – 185,2 кв. м)	Витебская область, Лиозненский р-н, г. п. Лиозно, ул. Добромысленская, 5/1	110 740,00	11 074,00	5 537,00
2	Капитальное строение с инв. № 202/С-97847 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад материальный, общая площадь – 885,7 кв. м)	Витебская область, Лиозненский р-н, г. п. Лиозно, ул. Добромысленская, 5/12	74 830,00	7 483,00	3 741,50
3	Капитальное строение с инв. № 202/С-97846 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад металлоконструкций, общая площадь – 100,0 кв. м)	Витебская область, Лиозненский р-н, г. п. Лиозно, ул. Добромысленская, 5/10	15 000,00	1 500,00	750,00
4	Капитальное строение с инв. № 202/С-97845 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – нижний склад, общая площадь – 24,2 кв. м)	Витебская область, Лиозненский р-н, г. п. Лиозно, ул. Добромысленская, 5/3	3 000,00	300,00	150,00
5	Капитальное строение с инв. № 202/С-97840 (назначение – здание специализированное лесохозяйственного назначения, наименование – навес пилорамы, общая площадь – 215,6 кв. м)	Витебская область, Лиозненский р-н, г. п. Лиозно, ул. Добромысленская, 5/4	34 420,00	3 442,00	1 721,00

Лоты №№ 1–5 расположены на земельном участке с кадастровым № 223055100003000012, площадью 4,0836 га, назначение – земельный участок для обслуживания административно-производственных зданий (для размещения объектов промышленности). Земельный участок имеет ограничения (обременения) в использовании: расположен в охранной зоне электрических сетей напряжением свыше 1000 В на площади 0,0302 га. Право аренды до 04.11.2070

В отношении лотов проводятся первые торги	
Дата и время проведения торгов	**4 мая 2023 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55)** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, дом 1, офис 1127
Срок приема заявлений и оплаты задатка	**С 10.00 03.04.2023 до 16.00 02.05.2023 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127**

Условия для участия в торгах:

1. До подачи заявления необходимо внести задаток на **р/с BY36ALFA 30122215570040270000**, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: Задаток для участия в торгах по Лоту ____, ООО «Индустриальный парк ПМК», проводимых 04.05.2023.

2. Заявление на участие (на каждый лот отдельное) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельное), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). По вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе обращаться по телефонам: +375293082897, +375293058650.

3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.

4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.

5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукционисту и затраты по размещению публикации в газете «Звязда») на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукционисту: 5 % от конечной цены предмета торгов.**

Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 14 (четырнадцати) календарных дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения аукциона.

6. Все желающие могут предварительно ознакомиться с объектом торгов. **По вопросу осмотра объектов обращаться к Андрею (+375333274192).**

7. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании действующего законодательства Республики Беларусь.

8. Государственная регистрация договора купли-продажи недвижимого имущества и возникающих на его основании прав осуществляется Покупателем самостоятельно и за свой счет.

Организатор аукциона	**ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127:** **☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torgi@ogrtorg.by • сайт https://ogrtorg.by • telegram: https://t.me/ogrtorg**
Продавец	**ООО «Индустриальный парк ПМК», УНП 391106713** **(211220, Республика Беларусь, Витебская область, г. п. Лиозно, ул. Добромысленская, д. 5) в лице директора Кучерук Марины Сергеевны, тел. +375 (29) 719-9-990.**

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

(Организатор аукциона)
информирует о проведении открытого аукциона
по продаже имущества, принадлежащего
УП «Витебское отделение Белорусской железной дороги»
(Продавец)

Аукцион состоится 04.05.2023 в 11.00
по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, каб. 4.

Лот № 1:
КОТЕЛ ЦИСТЕРНЫ – модель 15-1443-03 (Б/У).

Начальная цена с НДС 20 % – 18840,00 руб.
Место нахождения: г. Полоцк, Ленинградский проезд, 1а.

Извещение о проведении аукциона размещено
на сайтах Государственного комитета по имуществу gki.gov.by
и Организатора аукциона ino.by.

Организатор аукциона:
220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9
☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
• www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

ДОПОЛНЕНИЕ К ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ ООО «Датч Стар»,

опубликованной в газете «Звязда» 03.03.2022 г.
по объекту «Жилая застройка со встроенными помещениями общественного назначения в границах пр. Дзержинского – ул. Щорса – ул. Папанина» (1-я очередь строительства)

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, предлагаются:

3 (три) двухкомнатные квартиры площадью **от 79 до 138 кв. м,** стоимость 1 кв. м от **3 300 до 3 700 белорусских рублей.**

На предприятии действует система регулирования стоимости, зависимая от площади, этажа и условий оплаты объекта строительства.

Условия оплаты – полная либо поэтапная оплата цены договора в течение 5 календарных дней с момента регистрации договора долевого строительства в Комитете строительства и инвестиций Мингорисполкома.

Ознакомление дольщиков с планировками квартир, предлагаемых для заключения договоров создания объектов долевого строительства, осуществляется по предварительной договоренности в рабочее время ООО «Датч Стар» по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, д. 19, пом. 1515.
Тел.: 375 (17) 336 73 88, 375 (44) 5343000, 375 (29) 5343000.

УНП 191061436

ООО «Фрондера» в газете «Звязда» № 57 (29937) от 25.03.2023 было размещено объявление о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества **ОАО «ТРЕСТ БЕЛСТРОЙРЕМОНТ»**, назначенного на **07 апреля 2023 года и 28 апреля 2023 года**. Торги в отношении лотов № 46 (станок лесопильный, инв. № 37881) и № 49 («Лада 21070»-120 л, рег. номер 5594 ВВ-3) **отменены** по решению продавца. Подробнее о торгах по тел. +375293058650.

Извещение о проведении **03 мая 2023 года** торгов с условиями по продаже права заключения договоров на чартерную перевозку в Турецкую Республику

Сведения о предметах торгов							
№ предмета торгов	Наименование маршрута чартерного рейса	Период выполнения рейсов / срок действия договора	Тип воздушного судна и предельная коммерческая загрузка на рейсе (ПКЗ)	Полная стоимость рейса, в долларах США	Количество рейсов	Стоимость всей программы, в долларах США	Начальная цена предмета торгов, в долларах США	Сумма задатка, в долларах США
1	Минск – Чанаккале – Минск	15.06.2023 – 15.09.2023 / с момента заключения по 31.12.2023	«Боинг 737-800», ПКЗ 15 800 кг (172 пассажира, 23 кг регистрируемого багажа, 5 кг ручной клади)	100 356,0	10	1 003 560,0	10 000,0	100 356,0
2	Минск – Даламан – Минск	15.06.2023 – 15.09.2023 / с момента заключения по 31.12.2023	«Боинг 737-800», ПКЗ 17 400 кг (189 пассажиров, 23 кг регистрируемого багажа, 5 кг ручной клади)	97 532,0	10	975 320,0	15 000,0	97 532,0

Необходимые условия оплаты суммы задатка и цены продажи предмета торгов:
- сумма задатка определяется в долларах США (при оплате в белорусских рублях применяется курс Национального банка Республики Беларусь на дату платежа, увеличенный на 1 %);
- цена продажи предмета торгов определяется в долларах США и указывается в протоколе о результатах торгов (при оплате в белорусских рублях применяется курс Национального банка Республики Беларусь на дату платежа, увеличенный на 1 %);
- цена продажи предмета торгов не учитывается в счет оплаты по договору на чартерную перевозку

Обязательные условия заключения договора на чартерную перевозку:

1. Победитель торгов (лицо, приравненное к победителю торгов) в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов обязан представить ОАО «Авиакомпания «Белавиа» следующие документы:

- копии учредительных документов (устав, свидетельство о государственной регистрации, выписка из торгового реестра страны происхождения, иное эквивалентное доказательство статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения);
- копию бухгалтерской отчетности за последний отчетный год;
- справка о наличии текущих (расчетных) счетов из банка, в котором участник обслуживается по состоянию на любое число апреля 2023 года;
- заявление об отсутствии задолженности по уплате налогов, сборов (пошлин) по состоянию на 1 апреля 2023 г.;
- оригинал или копию, заверенную печатью участника, справки из обслуживающего банка об отсутствии просроченной задолженности по кредитам и картотеки по состоянию на 1 апреля 2023 г.;
- подтверждение от принимающей стороны наличия договорных отношений с участником и места размещения (гарантированной стоянкой базы);
- сведения о каналах (способах) реализации участником туристических услуг, включающих перевозку воздушным транспортом;
- оригинал или копию документа, подтверждающего способность участника внести обеспечительный платеж по договору на чартерную перевозку (выписка из банковского счета, кредитный договор либо договор займа, иной документ, подтверждающий финансовые возможности участника).

Копии документов заверяются руководителем либо лицом, уполномоченным на такое заверение с предоставлением документа, подтверждающего право заверения копий документов. Документы, составленные на иностранном языке, должны представляться с переводом на русский язык, верность перевода или подлинность подписи переводчика должны быть засвидетельствованы нотариально.

2. Договор на чартерную перевозку с победителем торгов (лицом, приравненным к победителю торгов) не заключается в любом из нижеуказанных случаев:

- непредставления в установленный срок либо представления им документов, указанных в пункте 1 обязательных условий заключения договора на чартерную перевозку, не в полном объеме;
- имеющейся у него задолженности по уплате налогов, сборов (пошлин) по состоянию на 1 апреля 2023 г.;
- имеющейся у него просроченной задолженности по кредитам и картотеки по состоянию на 1 апреля 2023 г.;
- отсутствия у него договорных отношений в местах размещения (гарантированной стоянкой базы);
- отсутствия у него возможностей реализации туристических услуг, включающих перевозку воздушным транспортом;
- отсутствия у него средств для внесения обеспечительного платежа по договору на чартерную перевозку.

Необходимые условия оплаты по договору на чартерную перевозку:
- способом обеспечения исполнения обязательств по договору на чартерную перевозку является обеспечительный платеж в размере стоимости двух рейсов (далее – обеспечительный платеж);
- обеспечительный платеж учитывается в счет оплаты последних чартерных рейсов программы и (или) в счет оплаты иных финансовых обязательств в соответствии с условиями договора на чартерную перевозку;
- победитель торгов (лицо, приравненное к победителю торгов) не позднее 14 календарных дней до даты выполнения первого рейса обязан перечислить на расчетный счет ОАО «Авиакомпания «Белавиа» в счет оплаты обеспечительного платежа сумму, равную стоимости одного рейса;
- сумма задатка, внесенная участником торгов, равная стоимости одного рейса, учитывается в счет суммы обеспечительного платежа после выполнения первого рейса;
- условием оплаты по договору на чартерную перевозку является предоплата за 3 календарных дня до даты выполнения каждого рейса в размере 100 %;
- обеспечительный платеж, стоимость рейса и стоимость всей программы определяются в долларах США (при оплате в белорусских рублях применяется курс Национального банка Республики Беларусь на дату платежа, увеличенный на 1 %).

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, тел. (17) 365-48-36.

Перевозчик: ОАО «Авиакомпания «Белавиа», ул. Немига, 14А, 220004, г. Минск, тел. (17) 220-05-27.

Торги проводятся **03 мая 2023 года в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукционов).

Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 03.04.2023 по 29.04.2023** включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.00) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Заявления на участие в торгах, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Ответственность за достоверность сведений, указанных в документах, представленных для участия в торгах, несут лица, их подавшие.

Порядок оформления участия в торгах:

торги проводятся в соответствии со ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и Положением о порядке проведения торгов по продаже права заключения договоров на чартерную перевозку, утвержденным организатором торгов (далее – Положение).

К участию в торгах допускаются юридические лица или индивидуальные предприниматели, внесшие в срок, установленный для приема документов на участие в торгах, на указанный банковский счет сумму задатка по соответствующему предмету торгов, подавшие организатору торгов в указанный в извещении срок заявления на участие в торгах (по форме, установленной организатором торгов) с приложением всех необходимых документов (документы, составленные на иностранном языке, должны представляться (предъявляться) с переводом на белорусский или русский язык (верность перевода или подлинность подписи переводчика должны быть засвидетельствованы нотариально)), заключившие с организатором торгов соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения торгов, зарегистрированные в журнале регистрации заявлений.

Для участия в торгах лица, желающие участвовать в них, подают организатору торгов заявление на участие в торгах с приложением следующих документов:

заявление об ознакомлении с документами, предметом торгов, порядком проведения торгов (по форме, установленной организатором торгов);

копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования – для юридических лиц или индивидуальных предпринимателей Республики Беларусь;

копия устава организации (учредительного договора – для коммерческой организации, действующей только на основании учредительного договора);

легализованные в установленном порядке копии учредительных документов, выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения – для юридического лица, не зарегистрированного в установленном порядке на территории Республики Беларусь;

копия платежного документа о внесении задатка (если обязательство по уплате задатка было исполнено иным лицом за участника торгов, участник обязан предоставить копию документа, подтверждающего договоренности участника торгов и плательщика задатка о его внесении в рамках настоящих торгов). Задаток (задатки) перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в торгах, на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН»:

в белорусских рублях BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, кодификатор назначения платежа – 40901, назначение платежа – задаток для участия в торгах по продаже права заключения договора на чартерную перевозку 03.05.2023 по предмету торгов №: _;

в долларах США – BY82 BPSB 3012 1049 7104 8840 0000 в Дополнительном офисе № 700 Региональной дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «Сбер Банк», Республика Беларусь, г. Минск, пр-т Машерова, 80, BIC SWIFT BPSBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, код категории назначения перевода – OTHR, кодификатор назначения платежа – 40901, назначение платежа – задаток для участия в торгах по продаже права заключения договора на чартерную перевозку 03.05.2023 по предмету торгов №: _;

при необходимости иные документы в соответствии с Положением.

Представитель индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет организатору торгов оригинал документа, подтверждающего его полномочия, и документ, удостоверяющий личность.

Порядок определения победителя торгов (лица, приравненного к победителю торгов):

перед началом торгов организатор торгов проводит заключительную регистрацию лиц, допущенных к участию в торгах.

Торги проводит аукционист, определяемый организатором торгов. Торги начинаются с оглашения аукционистом правил проведения торгов, шага аукциона. Шаг аукциона устанавливается аукционистом в пределах от 5 до 15 процентов от предыдущей цены предмета торгов, названной аукционистом. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за предмет торгов в соответствии с Положением.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (лицу, приравненному к победителю торгов) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Условия торгов и обязанности победителя торгов (лица, приравненного к победителю торгов):

- в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов оплатить вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результатных торгов, в размере 10 процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, на счет организатора торгов;
- в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов оплатить цену продажи предмета торгов на счет перевозчика и представить ОАО «Авиакомпания «Белавиа» документы, указанные в пункте 1 Обязательных условий заключения договора на чартерную перевозку настоящего извещения;
- после выполнения обязательных условий заключения договора на чартерную перевозку, но не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов, заключить договор на чартерную перевозку (договор не заключается при наличии любого из случаев, указанных в пункте 2 Обязательных условий заключения договора на чартерную перевозку настоящего извещения).

Телефоны для справок: (17) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (17) 220-25-07 (ОАО «Авиакомпания «Белавиа»).

Дополнительная информация размещена на сайте **www.mgcn.by** в разделе «Маршруты чартерных перевозок».

Организация:

ОАО «ИНСТИТУТ «МИНСКГРАЖДАНПРОЕКТ»

Учетный номер плательщика: **600013280.**
Вид экономической деятельности: **деятельность в области архитектуры.**
Адрес: **г. Минск, ул. Коллекторная, 20а.**

Доля государства в уставном фонде эмитента		
Вид собственности	Количество акций, шт.	Доля в уставном фонде, %
коммунальная областная	9914	24,9987

Информация о дивидендах и акциях

Показатель	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Количество акционеров, всего	лиц	373	373
в т. ч.: юридических лиц Республики Беларусь	лиц	2	2
в т. ч.: физических лиц Республики Беларусь	лиц	371	371
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тыс. руб.	-	-
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тыс. руб.	-	-
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию, включая налоги	руб.	-	-
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию, включая налоги	руб.	-	-
Период, за который выплачивались дивиденды	месяц, квартал, год	-	-
Даты принятия решений о выплате дивидендов	число, месяц, год	-	-
Сроки выплаты дивидендов	число, месяц, год	-	-
Обеспеченность акции имуществом общества	руб.	84,30	48,31
Количество акций на балансе общества	шт.	0	0

Отдельные финансовые результаты деятельности открытого акционерного общества:

Показатель	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Выручка от реализации работ, услуг	тыс. руб.	8504	8251
Себестоимость реализованных работ, услуг, управленческие расходы; расходы на реализацию	тыс. руб.	7624	7966
Прибыль (убыток) отчетного периода до налогообложения – всего	тыс. руб.	677	-253
в т. ч.: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тыс. руб.	880	285
прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тыс. руб.	-148	-489
прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тыс. руб.	-55	-49
Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	тыс. руб.	0	0
Чистая прибыль (убыток)	тыс. руб.	532	-253
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тыс. руб.	63	-355
Долгосрочная дебиторская задолженность	тыс. руб.	0	0
Долгосрочные обязательства	тыс. руб.	0	0
Среднесписочная численность работающих	чел.	195	215
Основной вид деятельности – деятельность в области архитектуры 100 %			

Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утвержден годовой бухгалтерский баланс за отчетный год: 23.03.2023

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ по бухгалтерской (финансовой) отчетности подготовлено 20 марта 2023 г.

Аудиторское мнение

Мы провели аудит бухгалтерской отчетности Открытого акционерного общества «Институт «Минскгражданпроект» (220004, г. Минск, ул. Коллекторная, 20А; зарегистрировано решением Мингорисполкома от 22.06.2000 г. № 709, в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 600013280. Свидетельство о государственной регистрации юридического лица № 0006996), состоящей из бухгалтерского баланса по состоянию на 31 декабря 2022 года, отчета о прибылях и убытках, отчета об изменениях собственного капитала, отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, приложений к бухгалтерской отчетности, предусмотренных законодательством Республики Беларусь.

По нашему мнению, прилагаемая бухгалтерская отчетность Открытого акционерного общества «Институт «Минскгражданпроект» достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение Открытого акционерного общества «Институт «Минскгражданпроект» на 31 декабря 2022 г., финансовые результаты ее деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Аудиторская организация: ООО «Юнион-Аудит»
Местонахождение: 220004, г. Минск, ул. Клары Цеткин, 18, оф. 5
Сведения о государственной регистрации: зарегистрировано решением Минского горисполкома от 31.05.2017 г., свидетельство о государственной регистрации № 0138451 выдано 31.05.2017 г.
Регистрационный номер а

ЖАРТОЎНЫЯ ПЕРАПЕВЫ. ДА ДНЯ СМЕХУ — 1 КРАСАВІКА

Па гарызанталі: 1. Вясной кожны ... начаваць пусціць (*прык.*). **4.** «Самае лепшае практыкаванне для рук — пералічванне грошай. Здымае боль у суставах, паляпшае ..., нармалізуе ціск і паляпшае зрок». Жарт. (7 красавіка — Сусветны дзень здароўя). **7.** «Не бяда, што славесны ..., а бяда, што і ў думках запор». Жарт. **9.** «Самым шчаслівым смехам смяецца ...» Ж. Батай. **10.** «Іграй, дудка, пайду ў ..., // Люблю дзевак, каб іх пранцы». Прыпеўка. **12.** «Прапісала мне дыету // Родная мая кабета: // Суп нішчымны, праснакі // ... бы мацюкі». Прыпеўка. (5 красавіка адзначаецца Міжнародны дзень супу). **14.** Дзяржаўны савет у старажытных Афінах. **16.** Смачны жабе ..., ды Бог зубоў не даў (*прык.*). **18.** Пра што-небудзь цудоўнае (высок., іран.). **19.** Сонейка з красавіцкай горкі ў ... коціцца (*прык.*). **20.** Клоўн (*устар.*). **21.** ... — першы шчасліўчык, таму што не меў цешчы (*прык.*). **23.** Смех — ...; надзьмуў, паіграў, ды і кінуў (*прык.*). **26.** ... , дзе смяюцца, даражэйшы палаца, дзе плачуць (*прык.*). **29.** Лісты расліны. **30.** «У ... дурня адчуваеш сябе крыху разумнейшым». Жарт. **31.** «Насмешка павінна кусаць як ... , а не як сабака». Д. Бакача. **32.** Дзе ..., там і шчасце (*прык.*).

Па вертыкалі: 1. Драўляная пасудзіна. **2.** «Другі баран — ні «бэ», ні «мя», // А любіць гучнае ...» З байкі К. Крапівы «Дыпламаваны баран». **3.** Ніз судна. **5.** Не столькі раса з неба, колькі ... з твару (*прык.*). **6.** ... кажа: «годзе !», а вочы: «яшчэ!» (*прык.*). **7.** Кум куму пазнаў і на ... пазваў (*прык.*). **8.** Белы ... — ды не сыр; добры зяць — ды не сын (*прык.*). **11.** ... — лепш багацця (*прык.*). **13.** Лепш укус сябра, чым ... ворага (*прык.*). **15.** ... прыгожай жанчыны — слёзы кашалька (*італьянская прык.*). **17.** «... — гэта мастацтва, парнаграфія — гэта жыццё». Жарт. **20.** На Дабравешчанне (7 красавіка) дзеўка касу не пляце, ... гняздо не ўе (*прык.*). **22.** Да таго цягнецца кабета, у каго звонкая ... (*прык.*). **24.** Спадзяваўся дзед на ... , ды не еўшы спаць лёг (*прык.*). **25.** Добра смяецца той, хто смяецца як ... (*прык.*). **27.** Форс. **28.** Грэх не схаваеш у ..., а дурнота вылезе і з балота (*прык.*). **29.** На Матрону (9 красавіка) шчупак хвастом ... прабівае (*прык.*).

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ,
г. Дзяржынск.

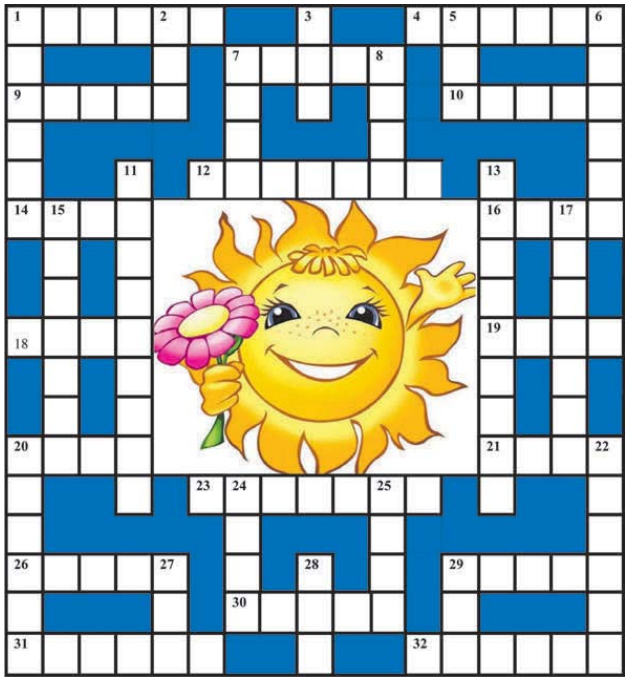

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ДАСКА, АДКАЗЫ

Па гарызанталі: 1. Кубак. **4.** Аметыст. **7.** Пласт. **9.** Дзіця. **10.** Танцы. **12.** Кварта. **14.** Сума. **16.** Арэх. **18.** Пэрсік. **19.** Лета. **20.** Пяць. **21.** Адам. **23.** Батарэя. **26.** Шпагат. **28.** Сяброўка. **29.** Ліцей. **30.** Дзень. **31.** Аеракт. **32.** Адрада.

Па вертыкалі: 1. Кубік. **2.** Імя. **3.** Дно. **5.** Пот. **6.** Трыбуна. **7.** Піва. **8.** Онег. **11.** Вогнішча. **13.** Пацыент. **15.** Хомцік. **17.** Эротыка. **20.** Пітушок. **22.** Манета. **24.** Абед. **25.** Конь. **27.** Шык. **28.** Мех. **29.** Пёд.

Гараскоп стрыжак на красавік

1 красавіка, субота. Вельмі добры перыяд для любой стрыжкі. Валасы стануць больш моцнымі і бліскучымі, прычоска дадасць вашаму вобразу лёгкасці і рамантычнасці.

2 красавіка, нядзеля. Сёння можна стрыгчы валасы, каб паскорыць іх рост, палепшыць паток энергіі і здароўя, і грошай. Можна спрабаваць кардынальна мяняць колер валасоў, мяняць імідж.

3 красавіка, панядзелак. Уплыў Месяца на валасы вельмі пазітыўны: яны становяцца маснейшымі, густейшымі, выглядаюць здаровымі і не сякуцца.

4 красавіка, аўторак. Стрыжка ў гэты дзень зробіць валасы больш паслухмянымі, скароціць выпадзенне і падорыць вялізную колькасць жыццёвай энергіі.

5 красавіка, серада. Прычоска, зробленая сёння, будзе мець чароўныя ўласцівасці. Стрыжка, укладка ці афарбоўка прынясе поспех у асабістым жыцці.

6 красавіка, чацвер. Абавязкова пастрыжыце валасы ў гэты дзень, каб зрабіць сваё жыццё больш яркім і цікавым.

7 красавіка, пятніца. Нейтральны дзень для наведвання цырульніка.

8 красавіка, субота. Супярэчлівы дзень для любых маніпуляцый з валасамі, вынік можа адрознівацца ад задуманага.

9 красавіка, нядзеля. Сёння не рэкамендуецца рабіць стрыжку — гэта можа адмоўна адбіцца на вашым унутраным стане і нават увесці ў дэпрэсію.

10 красавіка, панядзелак. Стрыжка палепшыць стан здароўя, надасць энергіі і сіл. Паколькі месяц памяншаецца, стрыжка надоўга захавае форму.

11 красавіка, аўторак. Занадта кароткая валасы стрыгчы не варта. Стрыжка надасць сіл для дасягнення пастаўленых мэт. Афарбоўванне будзе спрыяць павелічэнню фінансавага патоку.

12 красавіка, серада. Гэты дзень для стрыжкі нейтральны, ні на што не будзе ўплываць.

13 красавіка, чацвер. У салон не ідзём! З валасамі сёння лепш нічога не рабіць.

14 красавіка, пятніца. Час ідэальна падыходзіць для змены стрыжкі. Можна смела эксперыментаваць, афарбоўваць валасы ў яркія адценні.

15 красавіка, субота. Сёння можна стрыгчы валасы, калі хочаце дадаць аб'ёму прычосцы. Але не рабіце рэзкіх змен, няхай майстар стрыжэ вас як звычайна, інакш ёсць рызыка, што новая форма не спадабаецца, прынамсі, адразу.

16 красавіка, нядзеля. Сёння не рэкамендуецца рабіць стрыжку. Можна таніраваць валасы, але не варта кардынальна мяняць колер.

17 красавіка, панядзелак. Не найлепшы час для маніпуляцый з валасамі: нават калі форма атрымаецца прыгожай, укладка можа займаць больш часу, чым звычайна.

18 красавіка, аўторак. Не рэкамендуецца састрыгаць валасы сёння, з абстрыжанымі пасмамі сыдзе і ўтэўненасць у сабе.

19 красавіка, серада. Стрыжка валасоў можа прывесці да праблем. Астролагі рэкамендуюць абмежавацца працэдурамі па догляду, каб засцерагчы валасы ад выпадзення і ўмацаваць іх па ўсёй даўжыні.

20 красавіка, чацвер. Дзень зацьмення Месяца — самы неспрыяльны ў акрэслены перыяд, стрыжка і іншыя маніпуляцыі з валасамі не рэкамендуюцца.

21 красавіка, пятніца. Сёння можна стрыгчы валасы, каб паскорыць іх рост, палепшыць паток энергіі здароўя і грошай. Можна спрабаваць кардынальна мяняць колер валасоў, мяняць імідж.

22 красавіка, субота. Элегантныя стрыжкі асабліва перспектыўныя для брунетак, якія прагнуць кар'ернага росту. Светлавалосыя, падстрыгшыся, выйграюць на любоўным фронце.

23 красавіка, нядзеля. Стрыжка і афарбоўванне будуць вельмі ўдалымі — можна паэксперыментаваць з формай і колерам, радыкальна змяніць прычоску.

24 красавіка, панядзелак. Не варта кардынальна стрыгчы, мяняць колер валасоў. Можна асвяжыць тон, падтрымаць існуючую прычоску.

25 красавіка, аўторак. Няўдалы дзень для стрыжкі і іншых маніпуляцый з валасамі.

26 красавіка, серада. Нейтральныя дні для стрыжкі валасоў. Затое тыя адрастаюць хутчэй, чым пры Месяцы, які меншае.

27 красавіка, чацвер. Добры дзень для новай прычоскі. Маніпуляцыі з валасамі станоўча паўплываюць на вашы адносіны з блізкімі.

28 красавіка, пятніца. Неспрыяльны сатанінскі дзень. Калі не жадаеце мець цяжкасцяў у асабістым жыцці і кар'еры, перанясіце візіт да цырульніка на іншы дзень.

29 красавіка, субота. Сёння цудоўны дзень для любых маніпуляцый з валасамі, смела ідзіце ў салон.

30 красавіка, нядзеля. Добры дзень для таго, каб зрабіць новую прычоску. У вас ёсць вялікі шанц не толькі змяніцца да непазнавальнасці, але і памаладзець на некалькі гадоў.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Падзеі тыдня прымусяць абараняць заваяваны раней поспех. Хто б на яго ні паквапіўся, не губляйце звыклай упэўненасці ў сваіх сілах. Не бойцеся падацца злёгку наіўным ці крыху пацешным. Шчырасць можа стаць магутнай зброяй для ажыццяўлення нават завобласць мэт.

ЦЯЛЕЦ. Будзеце назіраць за трансфармацыяй адносін з кімсьці з блізкіх. Магчымы два варыянты развіцця падзей. Аланент прапануе вам сесці за стол перагавораў, і ў такім выпадку неабходна актыўна выкарыстоўваць гэты момант. Пры другім варыянце да вас прыйдзе разумненне, што адносіны поўнасцю сябе вычарпалі. Энергетычныя рэсурсы ў другой палове тыдня будуць дастаткова высокія. Не бойцеся стомленасці, узяўшы на сябе складаны хатні праект ці прыступіўшы да фізічных трэніровак. Самаадчуванне яшчэ больш палепшыцца, калі не паддасцеся негатыўнаму навінавому фону.

БЛІЗНЯТЫ. На гэтым тыдні, хутчэй за ўсё, не пазбегнуць крыўдаў і засмучэнняў. Не варта мысліць стэрэатыпамі. Той, чые словы вас закранулі, ужо праз кароткі час можа аказаць вам каштоўную паслугу. Будзьце па-філасофску мудрыя і гуманныя. Гараскоп рэкамендуе пазбягаць радыкальнасці ліцарства ва ўсім: у сферы зносін, у пачуццях, фінансавых ці побытавых пытаннях. Другая палова тыдня будзе складацца з абнадзейвальных навін і прыемных момантаў.

РАК. Зможаце выдатна справіцца з любымі справамі і не сустрэнеце на сваім шляху перашкод. Узровень энергіі будзе дастаткова высокі, але можа не хапіць запалу для рэалізацыі чагосьці па-сапраўднаму сур'ёзнага. Расходуйце энергетычны патэнцыял разумна, не забываючы пра паўнавартасны адпачынак. Шмат у чым менавіта ад вас залежаць шчасце і гармонія дома. Не прыдзірайцеся да родных, пакідайце ім права выказваць свае меркаванні.

ЛЕЎ. Ваш непасрэдны ўдзел можа спатрэбіцца ў шматлікіх справах. Не ціснуце на тых, з кім даводзіцца ўзаемадзейнічаць, нават калі гэтыя людзі, на вашу думку, не адыентуюцца ў тым, што адбываецца. Ближэй да выхадных стане зразумела, што прыкладзеныя намаганні былі далёка не марныя. Не дзяліцеся са старонніміі сваімі поспехамі, бо існу высокая рызыка з'явлення зайздроснікаў і плагіяту вашых ідэй.

ДЗЕВА. Атрымаеце надзею на лепшае ў матэрыяльных справах. Асцярожнасць — па-ранейшаму жыццёвае крэда нумар адзін, нават калі ў шэрагу пытанняў з'явіцца яснасць. Другую палову тыдня рэкамендуецца прысвяціць адпачынку і максімальна расслабіцца. Не бойцеся адказаць усім, што будзе шукаць з вамі зносін, тактоўнай адмовай. Выключэнне — чалавек, якога называеце самым блізкім для сябе. Для яго ў вас заўсёды павінен быць вольны час.

ШАЛІ. Астралагічнае становішча падштурхне ў бок рэпаасэнсавання паўсядзённага жыцця. Вераводна, давядзецца зрабіць упор не на матэрыяльных справах, а на самапазнанні. Каб глыбей зразумець тое, што адбываецца ва ўласных думках, неабавязкова станавіцца псіхолагам. Галоўнае — адказаць сабе на пытанні: што вы хочаце ад жыцця і як дасягнуць гэтай мэты. Выбор распачаты на гэтым тыдні працэс спыніць ужо немагчыма.

СКАРПІЁН. Вас наўрад ці задаволіць хуткасць падзей тыдня, але вы няздольныя на гэта паўплываць, як і кантраляваць настрой навакольных. Калі адчуеце, што свет складаецца толькі з негатыўных людзей, лепш адмовіцца ад любога роду кантактаў. Гэта лепшае, што можаце зрабіць. Добры настрой канчатковага адноўвіцца, думкі ўпарадкуюцца, могуць з'явіцца цікавыя ідэі аб тым, у які бок накіраваць жыццёвы вектар.

СТРАЛЕЦ. Не варта ўмешвацца ў падзеі напачатку тыдня, калі адчуваеце, што да канца не разумееце сутнасць таго, што адбываецца. З кожным днём упэўненасць у сабе будзе расці. Асабістая абаяльнасць, востры розум і развіты інтэлект прыцягнуць увагу іншых. Актыўна выкарыстоўвайце гэты час. Можна паспрабаваць пачаць новы раман, пераканаць даверыцца вам партнёру па шлюбе, знайсці кампраміс у зносінах са старэйшым ці маладшым пакаленнем блізкіх.

КАЗЯРОГ. Тыдзень спрыяльны для выканання розната роду гаспадарчых спраў. Таксама варта злёгку перагледзець матэрыяльны аспект, напрыклад, аптымізаваўшы выдаткі. Нацэліцца варта толькі на тое, што адбываецца ва ўласным жыцці. Калі паспрабуеце ўмяшацца ў лёс каросьці іншага, нічым добрым гэта не скончыцца.

ВАДАЛІЙ. Любыя незавершаныя справы на гэтым тыдні непрымальныя. Старайцеся давесці да лагічнага пункта кожнае пытанне. Ад гэтага шмат у чым залежыць ваша будучыня. У цэлым жа астралагічнае становішча спрыяе. Удача прадбачыцца і ў асабістых справах, і ў фінансавых пачынаннях. Актыўней агучвайце свае пажаданні ў адрас блізкіх.

РЫБЫ. Прымайце самы жывы ўдзел ва ўсім тым, што адбываецца. Стаяць убаку або замоўчваць асабістае баванне той ці іншай сітуацыі — значыць добраахвотна аддаць шанц на поспех камусьці іншаму. Верыць пажадана толькі інфармацыі з надзейных крыніц. Тым, хто нядаўна пачаў любоўны раман, не варта прымаць блізка да сэрца тое, што пішуць ці гаворыць пра другую палавінку.

Даты Падзеі Людзі

1 КРАСАВІКА

У краіне

1923 год — нарадзіўся Віктар Барысавіч Папоў, беларускі скульптар. Працаваў у галіне станковай і манументальнай скульптуры. Прымаў удзел у архітэктурна-скульптурным афармленні будынкаў Мінскага суворайскага вучылішча, Тэатра юнага гледача, Палаца культуры Белсавпрафа.

1933 год — нарадзіўся Яўген Аляксандравіч Старадзетка, беларускі вучоны ў галіне тэхнічнай кібернетыкі, механікі і прыкладной геаметрыі, доктар тэхнічных навук, прафесар.

1938 год — нарадзіўся Барыс Аляксандравіч Багатай, беларускі вучоны ў галіне горнай справы, доктар тэхнічных навук, прафесар.

1948 год — нарадзілася Тамара Іванаўна Краснова-Гусачэнка, беларуская паэтэса. Аўтар кніг паэзіі «На адным дыханні», «Пасярод зімы», «Залатая кропля», «Я прыйшла» і інш.

1983 год — нарадзілася Юлія Уладзіміраўна Бічык, беларуская спартсменка (веславанне акадэмічнае), майстар спорту Беларусі міжнароднага класа, заслужаны майстар спорту Беларусі.

У свеце

1868 год — нарадзілася Надзея Іванаўна Забела, руская спявачка. Росквіт яе творчасці звязаны з выступленнямі на сцэне Маскоўскай прыватнай рускай оперы Савы Мамантава ў 1897—1902 гадах. У 1904—1911 гадах працавала ў трупе Марыінскага тэатра. У апошнія гады выступала ў канцэртах з творамі расійскіх кампазітараў.

У гэты ж год нарадзіўся Эдман Растан, французскі паэт і драматург.

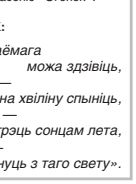

1873 год — нарадзіўся Сяргей Васільевіч Рахманінаў, рускі кампазітар, піяніст, дырыжор. Найбуйнейшы прадстаўнік сусветнага піяністычнага мастацтва. У 1895-м канцэртаваў па Расіі, у тым ліку па Беларусі і за мяжой. Сярод твораў — оперы «Алека», «Скупы рыцар», «Франчэска да Рыміні», кантата «Вясна», вакальна-сімфанічная паэма «Званы», сімфанічная паэма «Востраў мёртвых», рамансы.

1923 год — група журналістаў, якія аб'ядналіся вакол Міхаіла Кальцова, пачала выпускаць савецкі часопіс «Огонёк».

Так гаварыў...

МАКСІМ ТАНК:

«Голас незнаёмага
можа здзівіць,
Голас друга —
на хвіліну спыніць,
Голас любай —
сагрэць сонцам лета,
Голас маці —
вярнуць з таго свету».

СЁННЯ

Месяц

Першая квадра 29 сакавіка.
Месяц у сузор'і Льва.

Імяніны

Пр. *Дар'і, Матроны, Сафіі, Дзмітрыя, Івана, Інакенція.*
К. *Гражыны, Макара.*

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	6.43	19.45	13.02
Віцебск	6.32	19.36	13.04
Магілёў	6.33	19.35	13.02
Гомель	6.31	19.30	12.59
Гродна	6.59	20.00	13.01
Брэст	7.01	19.59	12.58

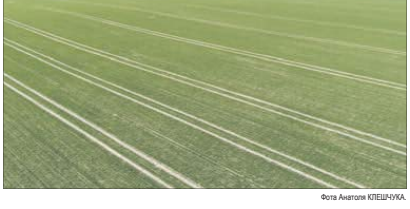

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

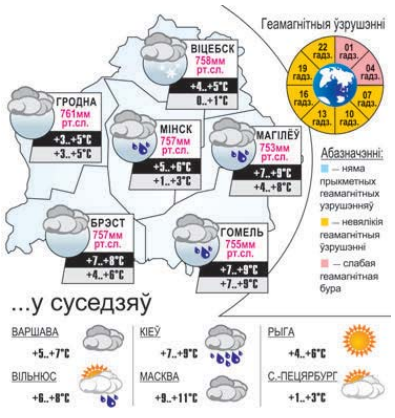

УСМІХНЕМСЯ

Жонка часта кажа: «Памыў падлогу — ты так добра гэта робіш!», «Парэж хлеб — у цябе атрымліваюцца такія акуратныя лустачкі!» Я думаю, што я ўніверсальны. Прыехалі на дачу да цешчы. А яна цесцю: «Ваня, прапалі моркву, ты так пустазелле знішчаеш, аж любата!» І тут я ўсё зразумеў.

Праблема большасці людзей у тым, што яны доўгатэрміновым планаванні яны занадта спадзяюцца на апакаліпсіс.

Кожная жанчына марыць, каб мужчына мог угадваць яе жаданні, але ні ў якім разе не ўмеў чытаць яе думкі.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА. ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмная — 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

www.zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by
для зваротаў: zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар.

Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, праспект Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 10.598. Індэкс 63850. Зак. № 856.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 31 сакавіка 2023 года.